

Gweithgareddau Cyffredinol a Dosbarthu Arian y Loteri

Cyngor Celfyddydau Cymru
Arts Council of Wales

Adroddiad a Datganiadau
Ariannol am y flwyddyn a
ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

Rhif elusen 1034245

Clawr: *Housemates*, cynhyrchiad Hijinx ar y cyd â Theatr y Sherman
(Llun: Mark Douet)

Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn sicrhau bod gwybodaeth ar gael mewn print bras, braille, sain, hawdd ei ddarllen ac Arwyddeg. Byddwn hefyd yn ceisio darparu gwybodaeth mewn ieithoedd ar wahân i'r Gymraeg neu'r Saesneg os gofynnir amdani. Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn gweithredu polisi cyfle cyfartal.

Cynnwys

Yr hyn a wnawn.....	2
Rhagair y Cadeirydd.....	4

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a Sylwadau Rheoli

Datganiad y Prif Weithredwr.....	9
Ein strategaeth 2017-2023 ‘Er Budd Pawb’.....	12
Bydd i’r Cyhoedd.....	16
Dysgu Creadigol drwy’r Celfyddydau.....	18
Ein perfformiad.....	22
Llywodraethu Corfforaethol	
Ein Hymddiriedolwyr.....	38
Datganiad Llywodraethu.....	43
Adroddiadau’r Cyngor a’r Pwyllgorau.....	52
Cydraddoldebau.....	64
Y Gymraeg.....	68
Cenedlaethau’r Dyfodol.....	70
Perfformiad amgylcheddol.....	74
Y prif risgiau ac ansicrwydd.....	78
Adolygiad ariannol a busnes.....	86
Adroddiad ar Gydnyddiaeth Ariannol a Staff.....	94
Atebolrwydd Seneddol ac Adroddiad Archwilio.....	103
Y flwyddyn i ddod: 2023-24.....	104

Datganiadau Ariannol

Gweithgareddau Cyffredinol.....	109
Dosbarthu Arian y Loteri.....	147

Atodiadau (nad ydynt yn rhan o’r datganiadau ariannol)

Grantiau a ddyfarnwyd – Gweithgareddau Cyffredinol.....	174
Cyfarwyddiadau polisi’r Loteri Genedlaethol.....	190
Grantiau a ddyfarnwyd – Dosbarthu Arian y Loteri.....	192

Yr hyn a
wnawn...

Cyngor
Celfyddydau
Cymru yw'r
corff cyhoeddus
swyddogol ar
gyfer cyllido
a datblygu'r
celfyddydau.

Cawsom ein sefydlu drwy Siarter Frenhinol ar 30 Mawrth 1994 a nod ein bodolaeth yw cefnogi a datblygu'r celfyddydau yng Nghymru er budd pobl ledled Cymru, ac er mwyn cefnogi celfyddydau Cymru yn rhyngwladol.

Rydym hefyd yn Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, yn Ddosbarthwr Arian y Loteri Genedlaethol ac yn elusen gofrestredig (rhif 1034245).

Mae ein **Siarter Frenhinol** yn disgrifio ein hamcanion sef:

- datblygu a gwella gwybodaeth a dealltwriaeth o'r celfyddydau a'u hymarfer;
- cynyddu hygyrchedd y celfyddydau i'r cyhoedd;
- gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg; a,
- gweithio gyda chyrff cyhoeddus eraill yng Nghymru, a Chynghorau Celfyddydau eraill yn y Deyrnas Unedig, i gyflawni'r amcanion hyn.

[Mae copi o'n Siarter Frenhinol ar gael ar ein gwefan.](#)

Rhagair y Cadeirydd

Mae'n bleser gennyf gyflwyno'r Rhagair hwn i Adroddiad a Datganiadau Ariannol 2022/23.

Fe'm penodwyd yn Gadeirydd Cyngor Celfyddydau Cymru o 1 Ebrill 2023, ac rwy'n diolch yn fawr iawn i'm rhagflaenydd, Phil George, am ei arweinyddiaeth ragorol, ei weledigaeth a'i gynghorion doeth. Fel y dangosir yn yr Adroddiad hwn, mae'n gadael etifeddiaeth barhaol o ddatblygiad, cefnogaeth ac eiriolaeth i'r celfyddydau yng Nghymru. Hoffwn hefyd gofnodi fy niolch i Kate Eden sydd wedi arwain fel Cadeirydd Dros Dro gyda diwydrwydd, tosturi a dawn arbennig ac rwy'n ddiolchgar iddi'n bersonol am ei chefnogaeth barhaus fel Dirprwy Gadeirydd. Hoffwn ddiolch hefyd i Rebecca Nelson a'i thîm cyllid am eu gwaith ardderchog yn cynhyrchu'r datganiadau ariannol hyn.

Wrth gamu i'r rôl hon, rwyf wedi gwneud llawer iawn o waith ymchwil, casglu gwybodaeth a gwrando a gwn y byddaf yn dysgu'n ddi-baid yn ystod fy nhaith gyda Chyngor y Celfyddydau.

Mae'r holl weithgarwch a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn wedi creu argraff fawr arnaf. Prif ffocws y flwyddyn, yn gwbl briodol, oedd yr Adolygiad Buddsoddi a'r cyfnod ymgynghori a'n helpodd ni i lunio ein ffyrdd arfaethedig o ariannu yn y dyfodol o amgylch ein chwe egwyddor.

Gweithio gydag eraill oedd un o'r prif themâu yn ystod y flwyddyn a ffurfiwyd sawl partneriaeth gyffrous gyda diben cyffredin ac adnoddau a rennir.

I gefnogi ein gwaith i Ehangu Ymgysylltiad, lansiasom ein rhaglen ariannu newydd – Safbwyntiau – sy'n cyfrannu at gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol Llywodraeth Cymru. Mae'r cyllid hwn yn cefnogi saith sefydliad ym maes y celfyddydau gweledol i weithio mewn partneriaeth â saith o amgueddfeydd unigol Amgueddfa Cymru ledled Cymru.

Symud i du hwnt i gydymffurfio, Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru yn cyflwyno mewn partneriaeth gyda Chartrefi Cymru i archwilio sut mae symudiad yn gallu elwa lles staff sydd yn gweithio mewn lleoliadau gofal (Llun: Jim Elliot)

Mae ein rhaglen y Celfyddydau ac Iechyd yn dal i chwalu rhwystrau ac yn arwain y ffordd o ran cynnig atebion iechyd arloesol. Mae'n bleser gennyf ddweud bod Sefydliad Baring wedi'n gwahodd ni i wneud cais am ail gyfnod o arian 4 blynedd ar gyfer Celfyddyd a Chrebwyl o 2024-2028.

Mae ein menter newydd *Dysgu creadigol yn y blynyddoedd cynnar*, a lanswyd ar ddechrau mis Rhagfyr 2022, ar fin dechrau ei cham cyflawni. Rydym yn gweithio mewn partneriaeth â Sefydliad Paul Hamlyn ar y gwerthusiad ac mae darn ar wahân sy'n cipio'r dysgu yn cael ei ddatblygu mewn partneriaeth â Nesta.

Rydym yn parhau i ddatblygu ein cynllun iaith Gymraeg. Lanswyd gwasanaeth *Cymraeg yn y gweithle* i sector y celfyddydau a dechreuodd gydag ymateb anhygoel a ragorodd ar ein targedau. Cafwyd ffocws gwirioneddol eleni o ran ein hymrwymiad i'r argyfwng hinsawdd a diweddodd ein *Cymrodoriaeth Cymru'r Dyfodol* gyda digwyddiad i ddathlu'r gwaith yng Nghanolfan y Dechnoleg Amgen.

Cyflawnwyd rhaglen gyffrous o weithgareddau gan Dîm Celfyddydau Rhyngwladol Cymru, gan gynnwys ymagweddau newydd at drafodaethau datblygu cynaliadwy gyda Chynghorau Celfyddydau cyfagos a Creative Carbon Scotland, ac rydym wedi parhau i arwain y gwaith o gyflawni *Arts Infopoint UK*. Gyda chymorth cyllid gan Lywodraeth Cymru, arweiniasom raglen gydweithredol ryngwladol ddiwylliannol arloesol ddigidol ac wyneb yn wyneb i dîm Cymru ar gyfer Cwpan y Byd Pêl-droed i Ddynion FIFA.

Gan edrych ymlaen at fy mlwyddyn gyntaf fel Cadeirydd, bydd yna heriau go iawn, ond cyfleoedd mawr hefyd i greu newid gwirioneddol i'n cymunedau ni yng Nghymru, gan ddefnyddio'r celfyddydau i wella llesiant, creu cysylltiadau ac ysbrydoli ein gilydd, nawr ac i genedlaethau'r dyfodol.

Maggie Russell

Maggie Russell

Cadeirydd

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a Sylwadau Rheoli

64.4%

o'r holl ymatebwyr yng Nghymru oedd wedi mynychu digwyddiad celfyddydol yn 2022/23

(2019/20: 70.4%)

17.8%

o'r holl ymatebwyr yng Nghymru oedd wedi cymryd rhan yn y celfyddydau yn 2022/23

(2019/20: 19.1%)

92.1%

o'r holl ymatebwyr a gymerodd ran yn y celfyddydau yn 2022/23 oedd wedi gwneud hynny mewn sesiwn wyneb yn wyneb

84%

o'r holl ymatebwyr oedd yn cytuno/cytuno'n gryf â'r datganiad eu bod nhw eisiau i blant fynychu digwyddiadau celfyddydol/gwneud gweithgareddau celfyddydol

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Y duedd gyffredinol yn y rhan fwyaf o ddata cynulleidfaoedd yw eu bod yn dychwelyd yn araf i fynychu a chyfranogi ar ôl y pandemig. Llesteirwyd hyn gan yr effaith ar gostau byw hefyd. Wrth ystyried y digwyddiadau celfyddydol diwethaf a fynychwyd gan yr ymatebwyr, nododd 98.7% ei fod wyneb yn wyneb ac nid arlein.

Y Prif Weithredwr

Pan ymunais â Chyngor Celfyddydau Cymru ym mis Hydref 2022 roedd yn amlwg bod sector y celfyddydau yng Nghymru yn dal i ddod i delerau ag effeithiau'r pandemig, pwysau chwyddiant a chost gynyddol tanwydd. Mae llawer o sefydliadau yn dal i wynebu anawsterau o ran sicrhau model busnes cynaliadwy sydd hefyd yn cael effaith ar gyfleoedd gwaith yn y sector rhyddgyfrannol.

Mae darpariaeth amserol ac effeithiol Cronfa Adferiad Diwylliannol Llywodraeth Cymru (CRF) wedi bod yn amhrisiadwy yn ystod argyfwng y pandemig. Fodd bynnag mae llawer o'r anawsterau hyn yn rhai parhaus ac rydym wedi parhau â thrafodaethau agored gyda Llywodraeth Cymru a sefydliadau eraill i weithio gyda'n gilydd i sicrhau arian/cyllid i ymateb i gostau gweithredol sylweddol yn y dyfodol.

Wrth inni barhau i ymdopi â realiti newydd y byd ar ôl y pandemig a ffyrdd newydd o weithio, rydym hefyd yn gwerthfawrogi'r broses agored a thryloyw o gyfnewid syniadau o bob elfen o'r sector. Dyma ethos a ffordd o weithio y byddwn yn ymdrechu i'w cadw fel etifeddiaeth o'r hyn a fu'n gyfnod anodd iawn i bawb. Mae'n hollbwysig ailadeiladu'r broses o ymgysylltu â digwyddiadau celfyddydol a'u mynychu, a meithrin talent a sgiliau allweddol newydd yn lle'r rhai a gollwyd yn ystod y pandemig. Mae yna arwyddion gwelliant ond mae angen o hyd inni gynllunio ar gyfer cynaliadwyedd hirdymor, a byddwn yn parhau i gynnig cymorth.

Dysgu Creadigol yn y
Blynyddoedd Cynnar,
Meithrinfa Sunshines, Ysgol
Gynradd Llanfoist Fawr

Cafwyd adegau o ddatlu a daeth y bartneriaeth â Chymdeithas Pêl-droed Cymru ar *Gŵyl Cymru*, a gynhaliwyd yn ystod ymddangosiad tîm pêl-droed Cymru yng Nghwpan y Byd, â chynulleidfaoedd newydd i'r celfyddydau a chafodd sefydliadau cymunedol newydd eu hariannu gennym ni am y tro cyntaf. Mae gweithio ar y cyd â sefydliadau cenedlaethol eraill a Llywodraeth Cymru yn enghraifft dda o'r ffordd yr hoffem weithio yn y dyfodol, gan sicrhau'r effaith fwyaf posibl drwy ddod â phrofiadau o'r celfyddydau i gymunedau sydd heb gael cyfle i ymgysylltu â'r celfyddydau hyd yma. Gwnaethpwyd hyn ochr yn ochr â'n gwaith rhyngwladol, lle buom hefyd yn gweithio mewn partneriaeth ag eraill i greu cyfleoedd i lawer o'n hartistiaid o dan frand cyfunol *Tîm Cymru*.

Ni ddylem fod yn swil chwaith ynghylch datlu ein gwaith *Dysgu creadigol drwy'r celfyddydau* a'n rhaglen Celfyddydau ac Iechyd, sy'n cael cydnabyddiaeth ryngwladol am eu hymagwedd a'u methodoleg ac yn cael eu hystyried yn dempledi i eraill eu dilyn.

Hoffwn hefyd dynnu sylw at ein gwaith ar Ehangu Ymgysylltiad mewn partneriaeth â'r Amgueddfa Genedlaethol fel datblygiad allweddol i'n gwerthoedd craidd fod yn rhaid i'r celfyddydau fod yn berthnasol i holl gymunedau Cymru. Rydym hefyd yn cymryd camau breision o ran ein hymrwymiaidau i'r Gymraeg a bydd ein gwaith mewn partneriaeth â Cyfoeth Naturiol Cymru yn gyfraniad sylweddol ar Gyfiawnder Newid Hinsawdd.

Rydym wedi lansio ac wedi cael ceisiadau ar gyfer yr Adolygiad Buddsoddi hirddisgwyliedig a rhaid imi ddiolch i'r sector am ei holl waith caled hyd yma, a diolch hefyd i staff ymroddedig Cyngor Celfyddydau Cymru. Mae angerdd, proffesiynoldeb, arbenigedd a chyflymdra'r Cyngor a'i staff wedi creu argraff fawr arnaf a hynny mewn cyfnod o newid sylweddol. Rhaid imi ddiolch hefyd i Phil George, y bu'n rhaid iddo roi'r gorau i'w swydd fel Cadeirydd oherwydd salwch, am ei holl arweiniad a'i haelioni gyda'i amser a rhannu gwybodaeth. Tra bo Kate Eden wedi camu i'r bwlch fel Cadeirydd Dros Dro gyda phroffesiynoldeb a dawn arbennig, edrychwn yn awr i'r dyfodol gyda Maggie Russell ac edrychaf ymlaen yn fawr at weithio gyda Maggie a holl staff ac aelodau'r Cyngor.

Mae gennym benderfyniad a chyfrifoldeb diwyro i sicrhau bod y celfyddydau'n ffynnu unwaith eto ac yn cynyddu eu hymgysylltiad a'u gwaith o gyd-greu gyda chymunedau a phobl amrywiol Cymru, wrth fynd ar drywydd saith nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Dafydd Rhys

Prif Weithredwr

Ein Strategaeth 2017-2023

“Er budd pawb”

Yr egwyddorion sy'n
ysgogi ein gwaith

Ein cenhadaeth a'n blaenoriaethau

Gwneud y celfyddydau'n ganolog i fywyd a llesiant y genedl

Ein gweledigaeth yw Cymru greadigol lle mae'r celfyddydau'n ganolog i fywyd a llesiant y genedl.

Ein nod yw ailadeiladu Cymru greadigol lle caiff ein talentau gorau eu datgelu, eu meithrin a'u rhannu; gwlad lle caiff y trawstoriad ehangaf posibl o bobl Cymru eu galluogi i fwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau; gwlad lle mae gwaith rhagorol yn cael ei werthfawrogi, ei ddiogelu a'i gynorthwyo i dyfu. Disgrifir hyn yn fanylach yn ein cynllun corfforaethol – [Er Budd Pawb](#).

Mae dwy flaenoriaeth yn sail i'r strategaeth hon, sef:

1. Hybu **Cydraddoldebau** fel sylfaen ein hymrwymiad clir i gyrraedd yn ehangach ac yn ddyfnach i bob cymuned ledled Cymru
2. **Cryfhau Gallu a Gwytnwch** y sector, gan alluogi i dalent greadigol ffynnu

Mae'r Cyngor hefyd wedi nodi camau pellach i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r ddwy flaenoriaeth hyn:

3. **Galluogi Cyngor Celfyddydau Cymru i weithio'n fwy effeithiol**, gan gydweithredu'n fwy dychmygus â phartneriaid o'r un anian ledled Cymru

Llywodraeth Cymru

Mae blaenoriaethau Llywodraeth Cymru'n gosod y cyd-destun cyffredinol i'n gwaith. Nodir yr hyn mae Llywodraeth Cymru yn ei ddisgwyl gennym yn y Llythyr Cylch Gwaith sy'n rhychwantu cyfnod pum mlynedd y Llywodraeth 2021-2026. Y nodau a rennir gennym yw:

- datgarboneiddio;
- mynd i'r afael â phob anghydraddoldeb a sicrhau Cymru wrth-hiliol;
- gwella mynediad a chyfranogiad i bawb;
- hybu iechyd a lles;
- creu cyfleoedd i bobl ifanc; a
- dangos delwedd rymus a chadarnhaol o Gymru i'r byd.

A ninnau'n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, rydym yn gweithredu o fewn rhwydwaith cymhleth o bolisiâu, strategaethau a deddfwriaeth cyhoeddus. Y pwysicaf o'r rhain yw deddfwriaeth Llywodraeth Cymru ar Lesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae llesiant a chynaliadwyedd yn sylfaenol i'n gwaith. Mae ein gweithgareddau'n rhoi sylw i bob un o'r saith nod llesiant:

1. Cymru lewyrchus
2. Cymru gydnerth
3. Cymru iachach
4. Cymru sy'n fwy cyfartal
5. Cymru o gymunedau cydlynus
6. Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
7. Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Rydym hefyd yn mabwysiadu, wrth gynllunio ac wrth gyflawni ein gwaith, "pum ffordd o weithio" y ddeddfwriaeth: **Tymor hir, Atal, Integreiddio, Cydweithio, Cyfraniad.**

17,579

o ddigwyddiadau
celfyddydol a
gynhaliwyd gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn, gan
gynhyrchu

3,538,469

o fynychiadau

69,704

o sesiynau
cyfranogol a
gynhaliwyd gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn, gan
arwain at

635,636

o fynychiadau

11,342

o sesiynau
cyfranogol a
gynhaliwyd yn
Gymraeg gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn, gan
arwain at

76,854

o fynychiadau

12,735

o sesiynau
cyfranogol a
gynhaliwyd gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn oedd
wedi'u targedu
at bobl yn y grŵp
nodweddion
gwarchoddedig

2022 / 23

8,976

o ddigwyddiadau
celfyddydol a
gynhaliwyd gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn, gan
gynhyrchu

1,961,888

o fynychiadau

38,981

o sesiynau
cyfranogol a
gynhaliwyd gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn, gan
arwain at

383,695

o fynychiadau

3,142

o sesiynau
cyfranogol a
gynhaliwyd yn
Gymraeg gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn, gan
arwain at

75,316

o fynychiadau

7,415

o sesiynau
cyfranogol a
gynhaliwyd gan
ein portffolio o
sefydliadau a
ariannwn oedd
wedi'u targedu
at bobl yn y grŵp
nodweddion
gwarchoddedig

2021 / 22

Budd i'r cyhoedd

Gwneud y celfyddydau'n ganolog i fywyd a llesiant y genedl

Wrth bennu ein hamcanion a chynllunio ein gwaith, mae aelodau'r Cyngor wedi rhoi ystyriaeth ddifrifol i ganllawiau cyffredinol y Comisiwn Elusennau ar fudd i'r cyhoedd. Mae budd i'r cyhoedd yn ganolog i bob agwedd ar ein gwaith. Caiff yr ymrwymiad hwn ei gryfhau gan ddeddfwriaeth Llywodraeth Cymru ar Lesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

A ninnau'n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, rydym yn dyrannu arian y trethdalwr er budd i'r cyhoedd yng Nghymru.

Mae gan yr arian a ddosbarthwn nifer o ddibenion cyhoeddus:

- mae'n helpu i sicrhau y gall cynulleidfaoedd yng Nghymru fwynhau a chymryd rhan mewn gweithgareddau celfyddydol o ansawdd da
- mae'n ei gwneud yn bosibl buddsoddi mewn comisiynu, cynhyrchu ac arddangos y celfyddydau, gan helpu i gynnal gyrfaedd gweithwyr creadigol proffesiynol yng Nghymru
- mae'n gwneud y celfyddydau'n fwy fforddiadwy, gan ddod â nhw o fewn cyrraedd mwy o bobl
- mae'n hybu arloesi a chymryd risgiau, gan wella ansawdd ac amrywiaeth y celfyddydau sy'n cael eu creu a'u hyrwyddo yng Nghymru
- mae'n hyrwyddo blaenoriaethau diwylliannol, cymdeithasol ac economaidd y Rhaglen Lywodraethu

Mae arian cyhoeddus hefyd yn helpu i fynd i'r afael â 'bylchau' yn y farchnad drwy fuddsoddi yn y gweithgareddau hynny na wnaiff, neu na all, y sector masnachol eu cefnogi. Ym mhob achos, bwriedir i'r arian a roddwn hybu'r gorau o'r celfyddydau a galluogi cynifer o bobl ag sy'n bosibl i fwynhau a chymryd rhan yn y gweithgareddau hyn.

Rydym yn gwneud gwaith ymchwil manwl bob blwyddyn i asesu i ba raddau yr ydym yn cyflawni'r nodau hyn. Yn y tudalennau canlynol, rydym yn nodi prif uchafbwyntiau ein gwaith yn ystod 2022/23 a'r budd i'r cyhoedd mae'r gweithgareddau hyn yn ei sicrhau.

1,741

o geisiadau am gyllid a broseswyd
(2021/22: 1,587)

1,262

o ysgolion a gymerodd ran yn y rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau ers 2015

741

o ysgolion a gymerodd ran mewn prosiectau Cynllun Ysgolion Creadigol Arweiniol ers 2015

3,350

o ymarferwyr creadigol a gymerodd ran yn y rhaglen Dysgu Creadigol ers 2015

1,200

o ymweliadau â digwyddiadau ansawdd uchel a gefnogwyd drwy Ewch i Weld ers 2015

6,500

o athrawon a gymerodd ran yn y rhaglen Dysgu Creadigol ers 2015

153,500

o ddysgwyr a gymerodd ran mewn gweithgareddau Dysgu Creadigol ers 2015

402

o berfformiadau a gefnogwyd gan gynllun Noson Allan Cyngor y Celfyddydau (2021/22: 108)

5.0%

o gostau rhedeg Cyngor y Celfyddydau fel cyfran o'i holl incwm (y Cyngor cyfan) (2021/22: 5.6%)

Y Ddraig Werdd
Lefel 5

Cadwasom achrediad Lefel 5 sef y categori uchaf o berfformiad amgylcheddol

763

o fenthyciadau'r Cynllun Casglu i gynorthwyo â phrynu celfyddyd gyfoes (2021/22: 853)

Dysgu creadigol drwy'r celfyddydau

Lansiwyd Dysgu creadigol drwy'r celfyddydau: cynllun gweithredu ar gyfer Cymru yn 2015 fel rhaglen pum mlynedd i ddechrau. Drwy wneud y celfyddydau a chreadigrwydd yn ganolog i addysg, mae'r cam cyntaf wedi trawsnewid profiadau dysgu dysgwyr ledled Cymru. Mae'r rhaglen arloesol hon wedi cynorthwyo ysgolion, ac yn dal i'w cynorthwyo, i ddatblygu ymagweddau newydd at gynllunio'r cwricwlwm, yn cynorthwyo athrawon i ymchwilio i ymagweddau arloesol at addysgu ac yn cynorthwyo dysgwyr i dyfu fel dysgwyr creadigol annibynnol sy'n fwy ymgysylltiedig, yn fwy hyderus ac yn cyflawni mwy.

Yn 2022 dechreuasom ar drydydd cam y rhaglen a gydariannir a fydd yn rhedeg tan 2025. Mae'r rhaglen yn dal i ganolbwyntio ar ddatblygu creadigrwydd ac ymagweddau creadigol at addysgu a dysgu ledled y cwricwlwm drwy gynnig cyfleoedd i wella Maes Dysgu a Phrofiad y Celfyddydau Mynegiannol.

Mae'n cyd-fynd â'r gwaith o gyflawni Rhaglen Lywodraethu 2021-2026, gan gynnig cyfleoedd i'n pobl ifanc fwyaf agored i niwed gyflawni eu potensial drwy ddysgu a, thrwy ein cynnig cyfoethogi'r cwricwlwm, yn cynnig profiadau diwylliannol i'r holl bobl ifanc drwy Gymru benbaladr.

Cynefin, Ysgol Gynradd
Tredegarville

Datblygu creadigrwydd yw ffocws allweddol y rhaglen o hyd, gan ddefnyddio'r celfyddydau fel yr ymyriad creadigol a dod â sgiliau a phrofiadau ymarferwyr creadigol i'r amgylchedd dysgu er mwyn gweithio mewn partneriaeth ag athrawon a dysgwyr. Mae'r rhaglen bresennol yn cynnwys:

- **Cynllun Ysgolion Creadigol Arweiniol:** Ymyriad dau gam sy'n cefnogi ysgolion i ddatblygu eu hymarfer tra'n archwilio Arferion Creadigol y Meddwl a'r Ystafell Ddosbarth Gweithredu Lefel Uchel yn unol â phedwar diben craidd y Cwricwlwm i Gymru; gan ddatblygu dysgwyr galluog, uchelgeisiol a hyderus, sydd hefyd yn gyfranwyr mentrus a chreadigol sydd wedi'u paratoi â sgiliau ar gyfer bywyd. Mae'r cynllun yn annog arweinwyr ysgolion i wreiddio newidiadau i addysgeg, ledled eu lleoliad, trwy ddylunio profiadau dysgu creadigol a dilys, gyda chymorth Asiantau Creadigol ac Ymarferwyr Creadigol.
- **Cynefin: Cymru ddiwylliannol ac ethnig amrywio:** Rhoddir cyfle i ysgolion weithio ochr yn ochr â gweithwyr proffesiynol creadigol i ymchwilio i amrywiaeth yng Nghymru, yn y gorffennol a'r presennol. Mae athrawon a dysgwyr yn gweithio'n gydweithredol gyda gweithwyr proffesiynol creadigol y mae eu profiad byw yn sicrhau 'cyfleoedd dysgu dilys' sy'n cysylltu'r cwricwlwm â byd go iawn y dysgwyr a'u cymunedau.
- **Y Rhaglen Arweinyddiaeth Greadigol:** Nod y rhaglen yw hybu hyder mewn ffyrdd newydd o weithio, arloesi, myfyrio a gwytnwch tra'n datblygu dealltwriaeth o rôl creadigrwydd hefyd yng nghyd-destun y Cwricwlwm i Gymru, y pedwar diben a'r Safonau proffesiynol ar gyfer addysgu ac arweinyddiaeth.
- **Dysgu creadigol yn y blynyddoedd cynnar:** Wedi'i dylunio i ategu'r cwricwlwm ar gyfer lleoliadau meithrin a ariennir, nas cynhelir yng Nghymru, mae'r fenter hon yn creu cyfleoedd sy'n ysbrydoli i artistiaid a lleoliadau blynyddoedd cynnar gydweithredu drwy brosiectau a ddatblygwyd ar y cyd gan weithio gyda dysgwyr 3-4 oed. Mae'n cefnogi creadigrwydd a chwilfrydedd naturiol plant ac yn ysbrydoli ymarferwyr y blynyddoedd cynnar â syniadau a dulliau newydd i alluogi arferion meddwl creadigol yn eu hymarfer, ar draws y cwricwlwm a ledled eu lleoliad. Mae'r rhaglen hon yn cael ei chyflwyno mewn partneriaeth â Blynyddoedd Cynnar Cymru ac yn cael ei hariannu'n rhannol gan Sefydliad Paul Hamlyn.

- **Sgyrsiau dysgu creadigol (gan gynnwys pecyn dysgu proffesiynol):** Mae Sgyrsiau dysgu creadigol yn rhwydwaith agored ac yn gyfres o sesiynau gyda'r hwyr ar gyfer pryfocio, ymholi a rhannu arferion da i athrawon a phobl greadigol sy'n ymchwilio i greadigrwydd ledled y Cwricwlwm i Gymru. Mae hefyd yn ysgogiad i athrawon ddewis parhau â'u datblygiad proffesiynol trwy eu cysylltu â gweithwyr proffesiynol creadigol i wneud gwaith archwilio trawsgwricwlaidd a arweinir gan ymholiadau yng nghyd-destun y Cwricwlwm i Gymru.
- **Ewch i Weld:** yn cynnig grantiau gwerth hyd at £1,000 y gellir eu defnyddio i dalu am ymweliadau â digwyddiadau celfyddydol ansawdd uchel mewn orielau, theatrau, canolfannau celfyddydau a lleoliadau eraill. Gallai digwyddiadau gynnwys ymweliadau â pherfformiadau ac arddangosfeydd neu ymweliadau i brofi gweithwyr celfyddydol proffesiynol yn datblygu a chreu eu gwaith.
- **Cronfa Darganfod:** yn cynnig grantiau gwerth hyd at £3,000 i ddysgwyr rhwng 3 a 16 oed gymryd rhan mewn gweithgarwch ymarferol yn y celfyddydau mynegiannol, yn yr ysgol neu y tu allan i'r ysgol gydag ymarferwyr creadigol allanol. Mae Darganfod yn galluogi athrawon i ddod o hyd i gyfleoedd cyfoethog a dilys i wella a chyfoethogi dysgu yn y celfyddydau mynegiannol. Bydd athrawon yn gallu rhoi cyfleoedd i'w dysgwyr archwilio, mireinio a chyfleu syniadau tra'n meddwl yn greadigol a defnyddio eu dychymyg a'u synhwyrau.

Ers 2015 mae Dysgu Creadigol Cymru wedi:

- ymgysylltu â mwy na **1,262** o ysgolion a gynhelir gan y wladwriaeth (83% o'r ysgolion yng Nghymru)
- cynnwys **741** o ysgolion mewn prosiectau dysgu creadigol dwys trwy'r **Cynllun Ysgolion Creadigol Arweiniol**
- cefnogi prosiectau **Cynefin** mewn **85** o ysgolion
- cefnogi **13** o leoliadau'r blynyddoedd cynnar yn y cylch cyntaf ac yn anelu at gyrraedd cyfanswm o **70**
- sicrhau bod **153,500** o ddysgwyr wedi cymryd rhan mewn gweithgareddau dysgu celfyddydol a chreadigol
- galluogi bron **6,500** o athrawon i gymryd rhan mewn datblygiad a hyfforddiant proffesiynol wedi'i gysylltu â datblygu sgiliau creadigol yn y celfyddydau mynegiannol
- gweld **3,350** yn cymryd rhan gydag ymarferwyr creadigol
- cefnogi mwy na **1,200** o ymweliadau â digwyddiadau celfyddydol a diwylliannol o ansawdd uchel mewn orielau, theatrau, canolfannau celfyddydau a lleoliadau eraill trwy **Ewch i Weld**
- cynyddu a gwella mwy na **100** o gyfleoedd i athrawon a dysgwyr yn ein hysgolion weithio gydag artistiaid a sefydliadau celfyddydol/diwylliannol/treftadaeth ar ystod o brosiectau manylach a mwy archwiliol trwy **Gydweithrediadau Creadigol**
- darparu cyfleoedd i ysgolion a sefydliadau celfyddydol rannu arferion gorau a dod o hyd i bartneriaethau trwy **Rwydweithiau Celfyddydau ac Addysg Rhanbarthol**

Ein perfformiad

Blwyddyn o berfformiad cryf yn erbyn ein hamcanion corfforaethol

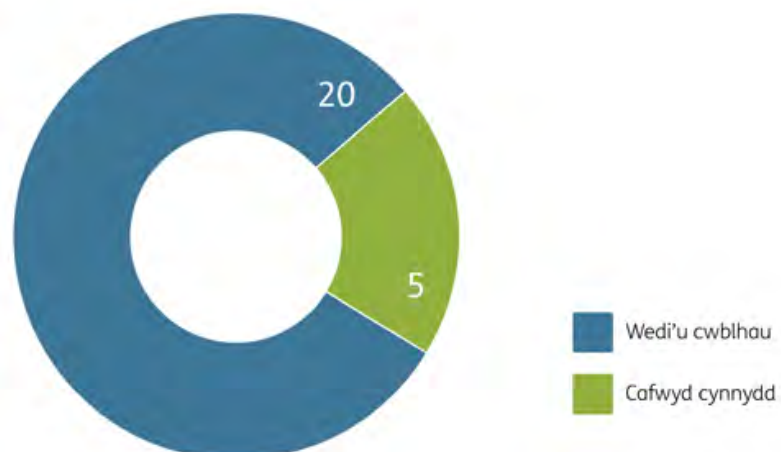
Ein Cynllun Gweithredol 2022-23 oedd blwyddyn olaf y Cynllun Corfforaethol 'Er Budd Pawb', a ddaeth i ben ar ddiwedd mis Mawrth 2023. Nodasom 9 rhaglen waith allweddol gan amlygu'r blaenoriaethau allweddol a'r camau gweithredu cyfatebol ym mhob un. Cafodd pob maes rhaglen ei mapio yn erbyn y saith nod llesiant a 6 blaenoriaeth Llywodraeth Cymru yn Llythyr Cylch Gwaith y Rhaglen Lywodraethu.

Caiff ein Gwerthoedd eu llywio gan y pum ffordd o weithio: Tymor Hir, Atal, Integreiddio, Cydweithio, Cyfraniad.

Mae'r Cynllun Gweithredol wedi'i gyhoeddi ar ein gwefan. Cafodd cynnydd ei fonitro gydol y flwyddyn drwy adroddiadau cynnydd chwarterol a gyflwynwyd i'r Cyngor. Buom hefyd yn cyfarfod pob chwarter â swyddogion Llywodraeth Cymru.

Llwyddasom i gyflawni yn erbyn 8 o'r 9 maes rhaglen allweddol a mwy na 80% o'n tasgau. Ar ddiwedd y flwyddyn:

- roedd 20 o 25 o dasgau wedi'u cwblhau'n llwyddiannus
- cafwyd cynnydd mewn 5 tasg

Yr argyfwng ariannol a'r costau byw sy'n cynyddu'n gyflym a wynebir gan bawb ohonom, fu amlycaf eleni. Rydym yn ymwybodol iawn o'r effaith sylweddol mae hyn wedi'i chael ar y Sector, yn enwedig gan ei fod yn dal i ymadfer ar ôl y pandemig.

Wedi dweud hynny, cafodd ein Hadolygiad Buddsoddi a ailamserwyd groeso mawr ar y cyfan gan y Sector. Roedd adborth o'r ymgynghoriad cyhoeddus a'r sesiynau gweithdy yn dangos bod y rhan fwyaf o'r rhai a gymerodd ran yn cytuno ei bod yn bryd newid a symud tuag at sector tecach, mwy cyfrifol, gwrth-hiliol, gwrth-ableddiaethol, ac yn cefnogi Adolygiad Buddsoddi a fyddai'n helpu i gyflawni hyn.

Bydd ein strategaeth i'r dyfodol, wedi'i arwain i ddechrau gan ein Hadolygiad Buddsoddi a'r broses o gyflwyno ein chwe egwyddor newydd a chymhwyso 5 ffactor cydbwysu, yn ystyried ac yn cymryd camau i ddarparu cymorth ar unwaith a datblygiad parhaus i'r Sector a mwy o gyfleoedd i bobl fwynhau'r celfyddydau a chael profiad ohonynt, nawr a thros y tymor hirach.

Yn yr un modd, roedd 2022/23 yn flwyddyn lle cawsom ein heriau ninnau o ran adnoddau corfforol. Gwelsom drefniadau dros dro ar waith am chwe mis ar gyfer swyddi'r Prif Weithredwr a'r Cadeirydd hyd nes y gwnaethpwyd penodiadau parhaol.

Datblygu a lansio ein Hadolygiad Buddsoddi

- Yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus helaeth ar ein cynigion cychwynnol, y cafodd ei ganlyniadau eu hystyried a'u cymeradwyo mewn cyfarfod o'r Cyngor a alwyd yn benodol ym mis Tachwedd 2022, cyhoeddasom ein Canllawiau llawn ar yr Adolygiad Buddsoddi ym mis Rhagfyr 2022 ochr yn ochr â'n hymateb i'r adborth a ddaeth i law trwy'r ymgynghoriad.
- Cyflwynodd yr Adolygiad Buddsoddi hwn y dull newydd o opsiynau ariannu amlflwyddyn i sefydliadau.
- Agorodd y ceisiadau ar 9 Ionawr 2023 gan gau ar 31 Mawrth 2023. Roeddent yn gofyn i'r sefydliadau ymateb gyda chynigion oedd yn cyd-fynd â datblygu ein chwe egwyddor, ond oedd yn berthnasol i'w hamgylchiadau eu hunain. Roedd modd cyflwyno'r ceisiadau mewn nifer o ffyrdd, drwy lenwi templed oedd ar gael ar ein porth ar-lein, neu ymateb i'r cwestiynau trwy lanlwythiadau fideo neu sain. Diben hyn oedd annog mwy o fynediad at y cyfle, yn enwedig gan grwpiau a chymunedau y teimlem eu bod heb gynrychiolaeth ddigonol yn ein gwaith. Daeth 141 o geisiadau gorffenedig i law. Ar ôl proses asesu drylwyr bydd y Cyngor yn cyhoeddi ei benderfyniadau cychwynnol ym mis Medi 2023.

Cefnogi'r Sector wrth iddo ymadfer o'r pandemig a chwilio am ffyrdd i gynnig cyfleoedd datblygu mwy i sefydliadau, unigolion creadigol a gweithwyr rhyddgyfrannol, a chynulleidfaoedd a chyfranogwyr

Er inni fwrw ymlaen â llawer o agweddau o dan y rhaglen waith benodol hon, cawsom ein hatal rhag cyflawni rhai o'n camau gweithredu cyhoeddedig yn llawn gan yr argyfwng costau byw cynyddol.

- Cynaliasom gyfres o drafodaethau, gyda'r Sector, adrannau Llywodraeth Cymru, Awdurdodau Lleol, Cynghorau Celfyddydau eraill y DU a phartneriaid eraill, gan ymchwilio i ffyrdd y gallem ymateb i'r Sector a'i gynorthwyo drwy'r argyfwng cyfredol hwn, ac yn sgil effaith y pandemig diweddar. Mae nifer o fentrau wedi deillio o'r trafodaethau hyn, a chânt eu datblygu'n llawnach yn ystod 2023/24. Maent yn cynnwys datblygu Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth gyda **Chymru Greadigol**, canolbwyntio ar ddatblygu sgiliau, a phartneriaeth â Chynghorau Celfyddydau eraill y DU a **Chyngor Ymchwil y Celfyddydau a'r Dyniaethau** i gefnogi artistiaid a sefydliadau celfyddydol sy'n gweithio gyda thechnolegau digidol ymgolli dros y tair blynedd nesaf.
- Rydym wedi gweithio ar greu cyfleoedd gyrfa cynhwysol yn y celfyddydau, trwy bartneriaethau gan gynnwys rhai gyda **Chelfyddydau Jerwood, Celfyddydau a Busnes Cymru a Chymdeithas Marchnata'r Celfyddydau**. Drwy'r Gymdeithas hon dyfarnasom 25 o fwrsariau, gan flaenoriaethu pobl/sefydliadau sydd yn bobl sy'n ddiwylliannol neu'n ethnig wahanol (neu'n gweithio gyda nhw ac yn eu cefnogi), yn dod o gefndir economaidd gymdeithasol isel, yn siaradwyr Cymraeg a/neu'n bobl Fyddar, anabl a niwrowahanol.
- Rydym yn gweithio gyda chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru i gefnogi'r gwaith o ddatblygu'r Strategaeth Diwylliant newydd.

The Famous Five, Theatr Clwyd
(Llun: The Other Richard)

- Bydd gwaith ar ddatblygu Strategaeth Cyfalaf newydd yn symud ymlaen yn ystod 2023/2. Yn y cyfamser rydym yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru ar ddatblygiad cyfalaf **Theatr Clwyd** ac rydym wedi sicrhau £2.5 miliwn o gyllid cyfalaf ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i gefnogi prosiectau eraill sy'n bodoli eisoes ac y mae eu costau'n cynyddu.
- Buom yn datblygu ac yn cyflawni nifer o brosiectau strategol sy'n canolbwyntio ar y celfyddydau gan gynnwys lansio ein partneriaeth â **Sefydliad PRS** ar *Power Up!* yng Nghymru. Nod hon yw gwneud gwaith ar lawr gwlad i fynd i'r afael â'r rhwystrau deublyg mae artistiaid du yn eu hwynebu yng Nghymru sef hiliaeth a diffyg seilwaith, ac mae ar y cam cyflawni ar hyn o bryd. Rydym hefyd wedi llofnodi cytundeb partneriaeth â Sefydliad PRS ar gyfer *Accelerator* yng Nghymru, sef rhaglen sy'n cefnogi artistiaid o amgylch pwyntiau datblygu allweddol yn eu gyrfaedd.
- Mae nifer o ffactorau wedi effeithio ar gynnydd prosiect Llywodraeth Cymru, **Oriel Gelf Gyfoes Genedlaethol Cymru** yn ystod y flwyddyn, gan gynnwys diffyg adnoddau, newidiadau gan Lywodraeth y DU a'r Adolygiad o Wariant. Rydym wedi gwneud cynnydd wrth ddatblygu ei achosion busnes cysylltiedig a gweithgarwch recriwtio i benodi Cyfarwyddwr Prosiect a Chadeirydd Annibynnol Bwrdd y prosiect. Bydd rhagor o ddatblygiadau yn mynd rhagddynt yn ystod 2023/24.

Datblygu ymagwedd at gelfyddydau a diwylliant sy'n mynd ati i hyrwyddo cydraddoldeb ac yn lledaenu ein hymgysylltiad ag unigolion a chymunedau ledled Cymru wrth benderfynu ar yr hyn sy'n cyfrif fel diwylliant, ble mae'n digwydd a phwy sy'n ei greu a'i brofi

- Lansiasom raglen Camau Creadigol, gan ddarparu cymorth a dargedir i unigolion a sefydliadau heb gynrychiolaeth ddigonol a arweinir gan a/ neu sy'n gweithio gyda chymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol er mwyn hyrwyddo datblygiad busnesau, sefydliadau a gyrfaoedd.
- Rydym yn parhau â'n cefnogaeth i gynllun Hynt i hyrwyddo cynnig cyson i ymwelwyr anabl a'u cynorthwywyr/gofalwyr personol mewn lleoliadau ledled Cymru ac yn gweithio'n agos gyda Chynghorau Celfyddydau eraill y DU i ddatblygu Cynllun Cerdyn Mynediad tebyg ledled y DU.
- Gwnaethom sicrhau cyllid, mewn partneriaeth ag Amgueddfa Cymru, i gyflawni prosiect tair blynedd gydag artistiaid ac orielau i gyflawni Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol Llywodraeth Cymru a datblygu a chyflwyno rhaglen ariannu newydd – *Safbwyntiau*. Dewiswyd saith sefydliad celfyddydau gweledol i gefnogi a gweithio mewn partneriaeth â saith o amgueddfeydd Amgueddfa Cymru ledled Cymru.
- Gwnaethom gomisiynu'r Cwmni Diwylliannol a Chelfyddydau Romani i greu adnodd ar ehangu ymgysylltiad â'r gymuned Sipsiwn, Roma, Teithwyr, fel aelodau o gynulleidfaoedd, cyfranogwyr a chyflogeion.
- Rydym wedi cefnogi mwy na 400 o ddigwyddiadau cymunedol drwy ein menter **Noson Allan**.

Perfformiad dawnswyr Iberia ac America Ladin yng Nghymru, Oriel Gelf Glynn Vivian

Bwrw ymlaen â'n rhaglen Celfyddydau ac Iechyd a'n Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth a'n partneriaeth â Chyddfederasiwn y GIG

- Ar gyfer *NHS 75*, buom yn cydweithio â **Chyddfederasiwn y GIG** ar gynnwys cerddoriaeth a ffilm i greu proffil o'n gwaith ar gyfer digwyddiad ffurfiol y Senedd ar 5 Gorffennaf.
- Mae ein Rhaglen Meithrin Gallu yn dal i ddatblygu. Yn sgil ein cyllid sbarduno, erbyn hyn mae rhwydwaith cenedlaethol o 15 o Gydgyssylltwyr Celfyddydau ac Iechyd yn gweithio yn y system ac mae **Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre** hefyd yn rhan o'r rhaglen bellach. Mae 5 o'r 7 Bwrdd Iechyd bellach wedi gwneud y rhain yn swyddi parhaol yn y GIG ac rydym yn ymchwilio i sut i gryfhau'r timau hyn trwy ein hail gam o gymorth.
- Mae ein partneriaeth â **Sefydliad Baring** yn dal i fod yn gryf. Cawsom wahoddiad i wneud cais am ail gam cyllid pedair blynedd ar gyfer *Celfyddyd a Chrebwyll* o 2024-2028 ac rydym yn ymgynghori â Byrddau Iechyd am y ffocws at y dyfodol.
- Rydym yn gweithio gyda chydweithwyr yn **Cyfoeth Naturiol Cymru** i gynnwys blaenoriaeth newydd ar gyfer Celfyddydau, Iechyd a Natur yn ein rhaglenni arian Loteri Genedlaethol.
- Rydym yn dal i gryfhau ein cydweithrediad gyda **Iechyd Cyhoeddus Cymru**, gan gymryd rhan ar eu Grŵp Partneriaeth Strategol *Hapus*.

Dawns i Bawb a phreswylwyr yng
Nghartref Gofal Brynseiont Newydd
(Llun: Brynseiont Newydd)

- Mae Cwtsh Creadigol (ein hadnodd llesiant ar-lein ar gyfer staff y GIG a staff Gofal Cymdeithasol) yn dal i dyfu ac rydym wedi comisiynu adolygiad annibynnol i wella ein dealltwriaeth o'r ffordd mae'n cael ei ddefnyddio gan y gweithlu gofal iechyd.
- Cydnabuwyd ymagwedd bartneriaethol Cymru at y Celfyddydau ac Iechyd yn rhifyn Chwefror 2023 o **Lancet Public Health**. Mewn adolygiad cwmpasu o 172 o ddogfennau polisi rhyngwladol perthnasol (yn astudio cynnydd byd-eang ar ymagweddau rhyngsectorol at wireddu buddion y celfyddydau i iechyd y cyhoedd), dywedwyd bod y memorandwm cyd-ddealltwriaeth rhwng Cyngor Celfyddydau Cymru a Chydffederasiwn GIG Cymru yn un o'r ymrwymadau cadarnaf a welwyd, o ran yr ymagwedd rhyngsectorol a'r buddsoddiad a'r camau gweithredu penodol.

Darparu cyfleoedd i blant a phobl ifanc ymgysylltu â'r celfyddydau, gan gynnwys gwneud y celfyddydau a chreadigrwydd yn ganolog i gwricwlwm yr ysgol drwy'r rhaglen Dysgu Creadigol

- Gwnaethom ddatblygu cyfle newydd i ysgolion sy'n cwblhau eu hymyriad **Ysgolion Creadigol Arweiniol**, gan eu cynorthwyo i archwilio'r dulliau maen nhw'n eu dewis i wreiddio a chynnal dysgu creadigol a'r ffordd mae'r gwaith hwn yn cysylltu â'r Cwricwlwm i Gymru.
- Mae cynllun **Cynefin** yn parhau wrth i ysgolion weithio ochr yn ochr â'u gweithwyr proffesiynol creadigol i archwilio amrywiaeth ethnig Cymru a'r cyfraniadau mae'n eu gwneud i gymdeithas a diwylliant. Ers ei lansio yn 2021, mae 85 o ysgolion, dros 2,500 o ddysgwyr a mwy na 70 o ymarferwyr creadigol wedi cymryd rhan uniongyrchol.
- Mae ein cronfa lwyddiannus **Ewch i Weld** yn dal i fod yn boblogaidd iawn ymysg ein hysgolion. Dyfarnwyd 298 o grantiau ers i'r cynllun ailagor.
- Lansiodd ein menter newydd **Dysgu creadigol yn y blynyddoedd cynnar** ar ddechrau mis Rhagfyr 2022 ac mae'n dechrau ei cham cyflawni. Mae 13 o leoliadau'n cymryd rhan, gyda 13 o asiantau creadigol newydd wedi'u recriwtio ac ymarferwyr creadigol. Rydym yn gweithio mewn partneriaeth â **Sefydliad Paul Hamlyn** ar y gwerthusiad ac mae darn ar wahân yn cipio'r dysgu yn cael ei ddatblygu mewn partneriaeth â **Nesta**.
- Ma ein rhaglen **Arweinyddiaeth Greadigol** yn mynd rhagddi hefyd gyda 29 o uwch arweinwyr o amryw o ysgolion ledled Cymru gyfan yn cymryd rhan.
- Penodasom Reolwr Portffolio gyda chyfrifoldeb am y celfyddydau a phobl ifanc i ddatblygu rhaglenni a phrosiectau gan gynnwys **rhwydwaith pobl ifanc**.

Dysgu Creadigol yn y Blynyddoedd Cynnar, Camau Cyntaf Llanhari

- Rydym wedi derbyn argymhellion yr **adroddiad Llais Ieuentid** a'r rhain yw sylfaen y ffordd yr ydym yn meddwl am ddatblygu rhaglenni a phrosiectau. Rydym hefyd wedi cytuno ar yr egwyddor y caiff yr holl waith ei arwain gan bobl ifanc.
- Rydym yn ymchwilio i waith cyfredol a diweddar, a gefnogwyd trwy arian Llywodraeth Cymru a'r Loteri, ynghylch **gwrthdlodi**, a'r rhai sydd fwyaf ar yr ymylon ac a gynrychiolir leiaf. Rydym hefyd yn rhan o fforwm y Loteri Genedlaethol ynghylch plant a phobl ifanc, gan gysylltu ar draws yr achosion da a'r gwledydd.
- Agorodd y cynnig o arian strategol **Criw Celf 22-23** i'r consortia sy'n bodoli eisoes, gan anelu at adeiladu ar brofiad cyfredol i ddarparu'r rhaglen datblygu talent creadigol hon i bobl ifanc yn y celfyddydau gweledol. Mae'n canolbwyntio ar weithgareddau sy'n cyflawni ein blaenoriaethau sef Cydraddoldebau, Amrywiaeth a'r Gymraeg, ac yn mynd i'r afael â rhwystrau i fynediad ar gyfer pobl ifanc, yn enwedig o ran recriwtio cyfranogwyr ac artistiaid.

Bwrw ymlaen â'n hymrwymiad i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn y celfyddydau

Vivian Rhule

- Penodasom gydgysylltydd y Gymraeg i greu gwasanaeth 'Iaith Gwaith y Celfyddydau' newydd mewn partneriaeth â'r **Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol (CDCG)**. Crëwyd a rhannwyd cyfres o gynigion ar gyfer staff, rhyddgyfranwyr a sefydliadau celfyddydol. Cafwyd ymateb brwdfrydig pan lansiwyd y gwasanaeth. Cofrestrodd 175 o ddysgwyr o'r sector ar gyfer y gwasanaeth ac mae mwy o geisiadau i ymuno yn dod i law.
- Mae'r **Consortium Celf Cymraeg** yn dal i gwrdd yn rheolaidd. Roedd ei waith eleni'n cynnwys dylunio a lansio rhaglen arian Loteri Genedlaethol newydd, **Llais y Lle**, sy'n targedu unigolion i ddatblygu defnydd creadigol a pherchnogaeth o'r Gymraeg.
- Arweiniodd digwyddiad preswyl ym mis Ionawr 2023 at ddatblygiadau gweithio newydd rhwng y rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau a rhaglen *Cymraeg 2050* Llywodraeth Cymru.
- Cyfarfuom â sefydliadau celfyddydol i gynnig cyngor ar eu datblygiadau Cymraeg a chynaliasom ddau **weithdy dylunio a meddwl** gyda Llywodraeth Cymru ar 'Arwain mewn gwlad ddwyieithog'.
- Dechreuasom waith ar **Gynllun Gweithredu Cymraeg** newydd fel rhan o'r gwaith i ddatblygu ein Strategaeth newydd. Caiff y gwaith ei gwblhau yn 2023/24.
- Gwnaethom gwblhau ein hadroddiad **Llwybrau datblygu'r Gymraeg**.

Cymryd rhan mewn rhaglen helaeth o weithgarwch rhyngwladol

- Gwnaethom barhau i fuddsoddi yn “**Bro a byd – amcanion lles lleol a byd-eang**”, gan ddatblygu ymagwedd newydd at amrywiaeth ac ymgysylltu â chymunedau ar wasgar yng Nghymru.
- Cynaliasom drafodaethau parhaus â Chynghorau Celfyddydau eraill y DU ar ymagweddau newydd at deithio rhyngwladol cynaliadwy a chynaliasom ddigwyddiad i gynrychiolwyr y sector ym Mhrifysgol Bangor dan arweiniad **Creative Carbon Scotland**.
- Parhaodd ein **Cronfa Cyfleoedd Rhyngwladol** gyda galw sylweddol uwch, gan adlewyrchu’r angen yn y sector am ymgysylltu rhyngwladol wyneb yn wyneb ac yn ddigidol.
- Mae ein tîm Celfyddydau Rhyngwladol Cymru (WAI) yn dal i arwain y gwaith o gyflawni **Arts Infopoint UK**.
- Lanswyd **Cymru Fenis 10** mewn partneriaeth â Chelfyddydau Anabledd Cymru ac Artes Mundi. Cawsom 80 o geisiadau gan gohort amrywiol o artistiaid, curaduron, cynhyrchwyr ac awduron unigol sy’n gweithio yng Nghymru a dyfarnasom 10 Cymrodoriaeth. Aeth y rhan fwyaf o’r cymrodyr ar ymweliadau ymchwil â **Biennale Fenis** lle cyfarfuont â churaduron, artistiaid ac awduron rhyngwladol i gefnogi’r gwaith o feithrin gallu a datblygu sgiliau. Fel rhan o werthusiad y rhaglen, cyfarfu’r cymrodyr yn **Nhŷ Pawb** ym mis Mawrth 2023 i rannu eu profiadau.
- Cynhaliwyd ‘**Magnetic**’ y DU a Ffrainc: **Artist Preswyl** yng Nghanolfan y Celfyddydau Aberystwyth. Mae Cymru’n partneru â Llydaw i gynnwys ymgysylltu ym **Mlwyddyn Cymru yn Ffrainc 2023** a pherthnasoedd tymor hirach i gelfyddydau gweledol Cymru.

- Aethom ar daith ymchwil i Ganada mewn partneriaeth â swyddfa Canada Llywodraeth Cymru a Chomisiynydd Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Roedd hyn yn cynnwys datblygu partneriaeth â Chyngor Celfyddydau Canada a CALQ (Conseil des Arts et des Lettres du Quebec), a chyfarfodydd ag arweinwyr celfyddydau ac ieithoedd brodorol, fforymau economaidd a diwylliannol llesiant, cyfranogi mewn paneli yng nghynhadledd **Breakout West** a chefnogaeth i raglen **Focus Cymru**. Byddwn yn treialu cynllun **cyfnewid preswyladau Cerdd Cymru Quebec**.
- Gwnaethom arddangos tri cherddor o Gymru, gan gydgyflwyno gyda Llydaw, yn **Showcase Scotland** a **Chysylltiadau Celtaidd**. Arweiniodd hyn at nifer o

drefniadau bwcio proffil uchel i'r artistiaid a chytundeb ar gynnal noson Cymru ar lwyfan Celtaidd yng Ngŵyl Werin Caergrawnt.

- Gydag arian gan Lywodraeth Cymru arweiniad raglen ddiwylliannol gydweithredol ryngwladol ddigidol ac wyneb yn wyneb i Dîm Cymru ar gyfer **Cwpan y Byd Dynion FIFA**, gan gyrraedd 864 miliwn o bobl yn fyd-eang. Mae gwaith etifeddol gydag arddangosfa **64 Unify** yn mynd rhagddo.
- Ym mlwyddyn gyntaf **Degawd Ieithoedd Brodorol y Cenhedloedd Unedig**, datblygasom ein cronfa **Gwranddo** i artistiaid yng Nghymru wrando ar ieithoedd ac arferion brodorol o gwmpas y byd.

Artistiaid Showcase Scotland, Chwith i'r dde: Cerys Hafana; VRi; Gwilym Bowen Rhys

Cefnogi cynllun gweithredu deng mlynedd Carbon Sero Net Llywodraeth Cymru i holl gyrff y sector cyhoeddus yng Nghymru gyrraedd eu targedau Sero Carbon erbyn 2030 drwy ein rhaglen Celfyddydau a Chyfiawnder Newid Hinsawdd

Cymrodoriaeth Cymru'r Dyfodol

- Fel rhan o'n Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth Natur Greadigol gyda Cyfoeth Naturiol Cymru, sefydlasom Grŵp Llywio Natur Greadigol, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o Cyfoeth Naturiol Cymru, i graffu ar y gwaith o gyflawni rhaglen Natur Greadigol a llywio'r strategaeth ar gyfer gwaith cydweithredol yn y dyfodol.
- Drwy'r bartneriaeth hon datblygodd derbynyddion Cymrodoriaeth Cymru'r Dyfodol eu prosiectau unigol sy'n defnyddio celf i ddangos yr effaith mae newid hinsawdd yn ei chael ar fywyd pob dydd. Rhoddwyd cymorth a chyfleoedd i'r cymrodyr ddatblygu eu gwaith artistig eu hunain, ond hefyd i herio'r ffordd mae pobl yn meddwl am newid hinsawdd er mwyn annog pobl i fyw mewn ffordd fwy cynaliadwy. Gwnaethom gomisiynu Storyworks i ddogfennu gwaith y cymrodyr mewn ffordd greadigol.
- Dechreuasom ddatblygu cynllun gweithredu ar gyfer Cyfiawnder Newid Hinsawdd a'r Celfyddydau, gan gomisiynu Canolfan y Dechnoleg Amgen i hwyluso'r broses gyd-ddylunio ochr yn ochr â'n staff a Chydweithwyr Celfyddydol. Wedi'i lunio o fewn fframwaith Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac egwyddor Datblygu Cynaliadwy, bydd y cynllun yn gyson â'n Strategaeth newydd a chaiff ei gwblhau yn 2023/24. Yn y cyfamser, rydym yn parhau i ymgysylltu â'r Grŵp Cyfrifoldeb Amgylcheddol Traws-ddosbarthwr er mwyn sicrhau ymagwedd gydgyssylltiedig gyda rhanddeiliaid allweddol megis Cyngor Celfyddydau Lloegr, Julie's Bicycle a Creative Carbon Scotland ac rydym wedi ymuno â Chydgysylltwyr Datblygu Cynaliadwy Cymru +, sef rhwydwaith o swyddogion sy'n gyfrifol am ddatblygu cynaliadwy mewn Awdurdodau Lleol.

Archwilio ein ffyrdd ein hunain o weithio i sicrhau ein bod yn dwysáu ac yn ehangu ein hymgysylltiad â chymdeithas ac yn datblygu ein harferion a'n partneriaethau ein hunain i gynyddu arbedion effeithlonrwydd i'r eithaf a diogelu ein hadnoddau er mwyn datblygu a chefnogi'r celfyddydau yng Nghymru

- Datblygasom ein **Strategaeth** newydd, wedi'i chreu o gwmpas saith nod a phum ffordd o weithio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, a gosodasom ein fframwaith a'n hamcanion corfforaethol am y deng mlynedd nesaf. Llywiwyd y Fframwaith Strategol gan yr adborth a gafwyd o ymgynghoriad cyhoeddus yr Adolygiad Buddsoddi ac mae'r un chwe egwyddor yn sylfaen iddo. Cafodd ei gymeradwyo gan y Cyngor ym mis Mawrth 2023. Mae gwaith ar y gweill i fynd ag ef ymlaen i'w gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru cyn ei lansio yn ddiweddarach yn 2023/24.
- Gwnaethom gynyddu ein gwaith mewn partneriaeth, a ffurfio partneriaethau newydd. Yn ogystal â'r rhai y cyfeiriwyd atynt eisoes yn y meysydd rhaglen uchod, daliodd ein partneriaethau â BBC Cymru Wales i fwrw ymlaen â **Gorwelion**, gan gynnwys cylch ariannu'r **Gronfa Lansio**. Ymgeisiodd ystod amrywiol o artistiaid, o amrywiaeth eang o genres, gyda chynrychiolaeth dda o artistiaid mwyafrif byd-eang, Cymraeg ac anabl. Cynhaliwyd **Gŵyl Cymru** yn llwyddiannus mewn partneriaeth â Chymdeithas Pêl-droed Cymru, S4C a chyrff diwylliannol eraill. Mae awydd i barhau â'r bartneriaeth hon i'r dyfodol, yn enwedig wrth hyrwyddo cydweithredu rhwng y celfyddydau a chwaraeon er mwyn ehangu ymgysylltiad.

Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC
(Llun: Yusef Bastawy)

- Rydym yn parhau i ddatblygu ffyrdd newydd i gyrraedd ein gwybodaeth. Mae'r holl ddogfennau a gyhoeddir ar gael yn Gymraeg, Saesneg, Iaith Arwyddion Prydain ac mewn fformatau Hawdd ei ddeall a Phrint bras. Cynhyrchwyd pum fideo yn rhoi sylw i grantiau'r Loteri Genedlaethol sydd ar gael gan y Cyngor. Cânt eu rhyddhau wrth i'r cronfeydd penodol agor ar gyfer ceisiadau ac maent wedi bod yn boblogaidd o ran esbonio natur pob cronfa, yn ogystal â rhoi enghreifftiau o brosiectau llwyddiannus o'r gorffennol.
- Rydym yn edrych ar ein gofodau swyddfa ein hunain er mwyn cefnogi **modelau gweithio hybrid** newydd ymhellach. Adleolwyd ein swyddfa yng Nghaerfyrddin yn llwyddiannus i ofod gweithio pwrpasol yn Yr Egin ar gampws Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.
- Rydym wedi datblygu **Cronfa Parhad Busnes** i gynorthwyo'r sector ymhellach gydag ystyriaethau costau byw. Caiff y gronfa ei lansio yn 2023/24..

Llywodraethu Corfforaethol

Ein Hymddiriedolwyr

Aelodau'r Cyngor a wasanaethodd
ers 1 Ebrill 2022 oedd:

	Cyngor	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol	Pwyllgor y Gymraeg	Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol
Presenoldeb Ymddiriedolwyr mewn cyfarfodydd yn ystod 2022/23	7	6	5	3	2	3	2
 Maggie Russell Cadeirydd ers 1 Ebrill 2023	Amh.						
 Phil George Cadeirydd o 1 Ebrill 2016 hyd 31 Mawrth 2023	3/3						
 Kate Eden ers 1 Ebrill 2017 Cadeirydd Dros Dro o 1 Hydref 2022 hyd 31 Mawrth 2023 Is-gadeirydd ers 1 Ebrill 2021 Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg Aelod o'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	5	2/2		1/1			
 Lhosa Daly ers 1 Ebrill 2019 Cadeirydd Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol hyd 30 Medi 2022 Cadeirydd Dros Dro y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg o 1 Hydref 2022 hyd 31 Mawrth 2023	5	4/4					2
 Ceri Ll Davies ers 1 Ebrill 2021 Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg ers 1 Gorffennaf 2022 Aelod o'r Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol	6	4/4			2		

Cyngor	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol	Pwyllgor y Gymraeg	Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol
--------	-----------------------------------	------------------	--	---------------------------------	--------------------	---------------------------------

Presenoldeb Ymddiriedolwyr mewn cyfarfodydd yn ystod 2022/23

Nifer o gyfarfodydd a gynhaliwyd

	7	6	5	3	2	3	2
 <p>Devinda De Silva ers 1 Ebrill 2019 Is-gadeirydd Dros Dro o 1 Hydref 2022 hyd 31 Mawrth 2023 Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol</p>	6				2		
 <p>Andy Eagle o 1 Tachwedd 2016 hyd 30 Tachwedd 2022 Cadeirydd y Pwyllgor Cyfalaf hyd 30 Tachwedd 2022</p>	2/4		1/3				
 <p>Ruth Fabby MBE ers 1 Ebrill 2021 Aelod o'r Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol</p>	7				1		
 <p>Yr Athro Tudur Hallam ers 1 April 2019 Cadeirydd Pwyllgor y Gymraeg</p>	6					3	
 <p>Gwennan Mair Jones ers 1 Ebrill 2019 Aelod o Bwyllgor y Gymraeg ers 1 Mawrth 2023 Cadeirydd Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol ers 1 Hydref 2022</p>	6					0/1	2
 <p>Tafsila Khan ers 1 Ebrill 2021 Aelod o'r Pwyllgor Cyfalaf</p>	5		3				

Presenoldeb Ymddiriedolwyr mewn cyfarfodydd yn ystod 2022/23

	Cyngor	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol	Pwyllgor y Gymraeg	Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol
	Nifer o gyfarfodydd a gynhaliwyd						
	7	6	5	3	2	3	2
 <p>Alison Mears Esswood ers 1 Ebrill 2019 Aelod (Cadeirydd hyd 30 Medi 2022) o'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol</p>	7			3			
 <p>Keith Murrell ers 1 Ebrill 2021 Aelod o'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol</p>	7			3			
 <p>Victoria Provis ers 1 Ebrill 2019 Aelod (Cadeirydd ers 1 Rhagfyr 2022) o'r Pwyllgor Cyfalaf</p>	7		5				
 <p>Dafydd Rhys o 1 Ebrill 2017 hyd 22 Awst 2022 Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg hyd 22 Awst 2022</p>	3/3	2/2					
 <p>Elen ap Robert ers 1 Ebrill 2021 Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol ers 1 Hydref 2022 Aelod o Bwyllgor y Gymraeg</p>	7			2/2		2	
 <p>Prue Thimbleby ers 1 Ebrill 2021 Aelod o Bwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol</p>	7						2
 <p>Dr Sarah Younan ers 1 Ebrill 2019 Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg</p>	4						

Presenoldeb aelodau annibynnol o Bwyllgorau mewn cyfarfodydd yn ystod 2022/23

	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydabyddiaeth Ariannol	Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol	Pwyllgor y Gymraeg	Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol
	Nifer o gyfarfodydd a gynhaliwyd					
	6	5	3	2	3	2
Andrew Butler	6					
Elid Morris	5					
Arwel Thomas	5					
Ruth Cayford		5				
Roland Evans (hyd 1 Gorffennaf 2022)		0/2				
Michael Gwyther-Jones		4				
Jayne Woods		5				
Steve Burton (ers 25 Ionawr 2023)			1/1			
Wendy Reed (ers 25 Ionawr 2023)			1/1			
Guto Gwilym-Taylor				1		
Ele Hicks (hyd 31 Rhagfyr 2022)				2		
Lara Ratnaraja				2		
Shereen Williams				1		

Yn unol â Chod Ymarfer Gorau'r Cyngor, mae aelodau o'r Cyngor ac aelodau annibynnol o Bwyllgorau'n gwneud datganiadau o fuddiant mewn perthynas â chyfarwyddiaethau, aelodaeth o fyrddau rheoli (neu gyrff cyfatebol) neu gyflogaeth a allai wrthdaro â'u cyfrifoldebau parthed Cyngor Celfyddydau Cymru. Mae cofrestr buddiannau Aelodau'r Cyngor ac aelodau annibynnol o Bwyllgorau ar gael i'r cyhoedd ei gweld, o wneud apwyntiad, ym mhob un o swyddfeydd y Cyngor yn ystod oriau gwaith arferol.

Caiff pob trafodyn ariannol rhwng aelodau a'r Cyngor, ac eithrio cydnabyddiaeth ariannol y Cadeirydd, eu datgelu yn y datganiadau ariannol o dan *Drafodion â phartion cysylltiedig*.

Digwyddiadau cysylltiedig â data personol

Mae gan y Cyngor reolaethau a pholisïau ar waith i sicrhau cyfanrwydd data. Mae systemau TGCh yn sicrhau bod rheolaeth gaeth ar ddiogelwch ffisegol y data. Cafwyd dau achos pitw o dor diogelwch data personol yn ystod y flwyddyn. Cafodd pob un ei asesu'n briodol ac nid oedd yr un ohonynt yn y categori o fod angen rhoi gwybod amdano i'r Comisiynydd Gwybodaeth.

Ein Prif Weithredwr a Swyddog Cyfrifyddu

Dafydd Rhys

Ein Swyddfeydd

Canolbarth a Gorllewin Cymru:

Yr Egin
Heol y Coleg
Caerfyrddin
SA31 3EQ

Gogledd Cymru:

Parc y Tywysog II
Rhodfa'r Tywysog
Bae Colwyn
LL29 8PL

De Cymru a'r swyddfa genedlaethol:

Plas Bute
Caerdydd
CF10 5AL

Archwilydd – Gweithgareddau Cyffredinol

Archwilydd Cyffredinol Cymru
Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd
CF10 4BZ

Archwilydd – Dosbarthu Arian y Loteri

Rheolwr ac Archwilydd
Cyffredinol
157-197 Buckingham
Palace Road
Llundain
SW1W 9SP

Archwilwyr ariannol mewnol

TIAA Ltd
Artillery House
Fort Fareham
Fareham
PO14 1AH

Cyfreithwyr

Geldards LLP
4 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd
CF10 4BZ

Bancwyr

Santander UK p.l.c.
9 Heol y Frenhines
Caerdydd
CF10 2UD

Datganiad Llywodraethu

Mae'r Datganiad Llywodraethu hwn yn gyfrifoldeb personol i mi, Dafydd Rhys, Swyddog Cyfrifyddu a Phrif Weithredwr Cyngor Celfyddydau Cymru. Mae'n disgrifio trefniadau llywodraethu Cyngor Celfyddydau Cymru.

Mae hefyd yn disgrifio sut yr wyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau am sicrhau ein bod yn cynnal ein busnes, o ran gweithgarwch y trysorlys a'r Loteri, yn unol â'r gyfraith. Mae hyn yn cynnwys darparu'r sicrwydd angenrheidiol ein bod yn cadw at y safonau priodol ac yn sefydlu'r trefniadau diogelu angenrheidiol i amddiffyn y defnydd o arian y cyhoedd.

Rwy'n esbonio sut y cyfrifyddir yn iawn am yr arian hwn a sut y caiff ei ddefnyddio'n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol i gynorthwyo â chyflawni ein cynlluniau a'n blaenoriaethau.

Y fframwaith deddfwriaethol

Rydym yn gweithredu mewn amgylchedd cyfreithiol sydd wedi'i bennu a'i reoleiddio'n ofalus. Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn atebol i **Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth** Llywodraeth Cymru. Mae ein gwaith hefyd yn destun craffu gan Bwyllgorau **Senedd Cymru**. Rydym yn gweithio o fewn fframwaith sy'n nodi'r telerau a'r amodau y mae Gweinidogion Cymru'n darparu ein cyllid cymorth grant o danynt, a sut y gallwn ddefnyddio'r cyllid hwn. Rydym yn rheoli ein harian gydag uniondeb ac er budd y cyhoedd ac, ynghyd â chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru, yn cadw at yr egwyddorion a geir yn y ddogfen **Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru**.

A ninnau'n ddosbarthwr arian y Loteri o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc 1993 (fel y'i diwygiwyd), rydym yn atebol i Ysgrifennydd Gwladol y Deyrnas Unedig ar gyfer Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Cawn ein cyfarwyddiadau ariannol oddi wrth yr Ysgrifennydd Gwladol a'n cyfarwyddiadau polisi gan Weinidogion Cymru. Mae'r rhain yn nodi sut mae'n rhaid inni weithredu o ran gweithgareddau dosbarthu arian y Loteri. Daeth cyfarwyddiadau ariannol diwygiedig y Loteri i rym ar 1 Ebrill 2022.

Mae'n ofynnol inni roi cyfrif am ein gweithgarwch dosbarthu arian y Loteri ar wahân i weddill ein gwaith, ac mae gennym drefniadau priodol ar waith i sicrhau y cynhyrchwn ddwy set o gyfrifon cyhoeddedig. Mae ein cyfrifon Dosbarthu Arian y Loteri yn cael eu harchwilio o dan gontract gyda'r

Cyswllt Celf

Swyddfa Archwilio Genedlaethol gan Archwilio Cymru. Mae Archwilio Cymru hefyd yn archwilio ein cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol.

A ninnau'n elusen, mae'n rhaid inni sicrhau ein bod yn cydymffurfio â gofynion Deddfau'r Elusennau 1960, 2006, 2011 a 2016. Felly, dilynwn ganllawiau a gyhoeddir gan y Comisiwn Elusennau, gan weithredu'n unswydd i gyflawni ein hamcanion elusennol a siartredig.

Mae'r gweithgareddau yr ydym yn eu cyflawni mewn cysylltiad â'n **Cynllun Casglu** yn ddarostyngedig i Ddeddf Credyd Defnyddwyr ac i'r canllawiau a gyhoeddir gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol.

Rydym wedi dylunio ein systemau, ein prosesau a'n rheolaethau i gymryd i ystyriaeth y gwahanol gyfrifoldebau hyn. O fewn y fframweithiau hyn gwnawn benderfyniadau annibynnol ynghylch cyfeiriad strategol y sefydliad, cyllid grantiau, a phenderfyniadau ariannol eraill.

Mae asesu a rheoli risg yn sylfaenol i'n gweithrediadau a dylid darllen y Datganiad Llywodraethu hwn ar y cyd â'r adran Prif risgiau ac ansicrwydd yn yr Adroddiad ar Berfformiad.

Pe bai'r angen yn codi, gall y cyrff canlynol ymchwilio i fusnes y Cyngor: **Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru**, y **Comisiynydd Seneddol dros Weinyddu**, y **Comisiwn Elusennau**, yr **Awdurdod Ymddygiad Ariannol**, y **Comisiynydd Gwybodaeth**, y **Swyddfa Archwilio Genedlaethol**, ac **Archwilio Cymru**.

Hanan Issa yng Ngŵyl y Gelli, Llenyddiaeth Cymru (Llun: Celf Calon)

Ein trefniadau Llywodraethu

Cawn ein llywodraethu gan Fwrdd o Ymddiriedolwyr - y Cyngor - sy'n cynnwys Cadeirydd a hyd at ddau ar bymtheg o aelodau annibynnol eraill, a phenodir un ohonynt yn Is-gadeirydd. Caiff ein Hymddiriedolwyr eu penodi gan Ddirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth drwy broses ddethol agored. Gwneir penodiadau fel arfer am gyfnod o dair blynedd a gellir ei adnewyddu am ddau gyfnod ychwanegol ar y mwyaf.

Daw pob Ymddiriedolwr ag arbenigedd a gwybodaeth penodol i'r broses o oruchwylio a datblygu ein gweithgareddau. O 1 Hydref 2022 hyd 31 Mawrth 2023, camodd ein His-gadeirydd ymlaen i gymryd lle'r Cadeirydd, yr oedd ei iechyd yn wael. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd ein Cyngor yn cynnwys y Cadeirydd a phedwar ar bymtheg o aelodau.

Caiff Cadeirydd y Cyngor gydnabyddiaeth ariannol ar raddfa a bennir pob blwyddyn gan Lywodraeth Cymru. Mae pob Ymddiriedolwr arall yn rhoi o'i amser a'i arbenigedd yn wirfoddol. Fodd bynnag, cânt eu had-dalu am dreuliau parod yr aed iddynt ar fusnes y Cyngor.

Rydym yn hyrwyddo gwerthoedd llywodraethu da

Rydym yn cadw at saith **Egwyddor yr Arglwydd Nolan ar gyfer Bywyd Cyhoeddus** ac rydym yn ymdrechu i sicrhau bod pob un o'n cyflogeion, ein Hymddiriedolwyr, aelodau o'n Pwyllgorau a'n Cydweithwyr Celfyddydol yn deall a chymhwyso'r Egwyddorion hyn ac yn cadw atynt.

I gefnogi hyn, mae gennym **God Ymarfer Gorau** sy'n helpu i sicrhau bod rolau a chyfrifoldebau aelodau a swyddogion wedi'u diffinio'n glir. Mae hefyd yn cynnwys y safonau o briodoldeb y disgwylir y dylai aelodau a'r staff gadw atynt. Caiff y Cod ei adolygu a'i ddiweddarau o leiaf unwaith pob dwy flynedd.

Yn unol â'r Cod, mae'n ofynnol i bob aelod o'r Cyngor, pob aelod o bob Pwyllgor a phob un o'n Cydweithwyr Celfyddydol a phob aelod o'n staff gwblhau **Datganiad o Fuddiant** blynyddol, a sicrhau nad oes oedi wrth roi gwybod inni am unrhyw newidiadau yn eu hamgylchiadau. Maent yn gwneud datganiadau o fuddiant mewn perthynas â chyfarwyddiaethau, aelodaeth o fyrddau rheoli (neu gyrff cyfatebol) neu gyflogaeth a allai

wrthdaro â'u cyfrifoldebau parthed Cyngor Celfyddydau Cymru. Mae'r gofrestr fuddiannau ar gael i'r cyhoedd ei gweld, o wneud apwyntiad, ym mhob un o swyddfeydd y Cyngor yn ystod oriau gwaith arferol. Caiff pob trafodyn ariannol rhwng aelodau a'r Cyngor ei ddatgelu yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol o dan y pennawd Trafodion â phartion cysylltiedig.

Cyflawnodd y Cyngor, y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg a'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol **adolygiad hunanasesu** o'u perfformiad yn ystod y flwyddyn. Roedd canfyddiadau'r gwerthusiadau hyn yn gadarnhaol. Caiff meysydd a nodwyd i'w gwella eu cynnwys mewn cynlluniau gweithredu. Yn benodol, daeth adolygiad hunanasesu blynyddol y Cyngor yntau i'r casgliad bod y mwyafrif helaeth o'i ddangosyddion effeithiolrwydd wedi'u cyflawni.

Roedd y Cyngor yn fodlon ar y cynnydd a wnaed yn ystod y flwyddyn i fynd i'r afael â'r meysydd a nodwyd yn adolygiad y llynedd. Cydnabu'r Cyngor bwysigrwydd sicrhau cymysgedd ac amrywiaeth priodol o arbenigedd a sgiliau celfyddydol ar Fwrdd yr Ymddiriedolwyr wrth i aelodau newydd gael eu penodi.

Nid yw'r ddogfen *Corporate governance in central government departments: code of good practice*, a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Fawrhydi, yn uniongyrchol berthnasol i Gyngor Celfyddydau Cymru. Fodd bynnag, a finnau'n Swyddog Cyfrifyddu, rwy'n fodlon bod y trefniadau sydd gennym ar waith yn adlewyrchu arfer da. Rwyf hefyd yn credu bod Cyngor y Celfyddydau wedi cydymffurfio â'r egwyddorion o atebolrwydd, effeithiolrwydd ac arweinyddiaeth a fynegir yng Nghod y Trysorlys, i'r graddau y bônt yn berthnasol i Gyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru a Dosbarthwyr Arian y Loteri. Mae'r Cyngor yn cytuno â'r farn hon.

Chwythu'r chwiban

Mae gan y Cyngor bolisi sefydledig ar chwythu'r chwiban. Tynnir sylw'r staff at hwn yn ystod y cyfnod sefydlu ac mae ar gael ar fewnwyd y Cyngor. Caiff y polisi ei adolygu o leiaf pob tair blynedd. Ni roddwyd gwybod am unrhyw ddigwyddiadau yn ystod y flwyddyn.

Gwneud penderfyniadau gwybodus

Mae'r penderfyniadau a wneir gan ein Cyngor a'n Pwyllgorau'n cael eu llywio gan gyngor a ddarparwyd gan staff Cyngor y Celfyddydau. Disgwylir i bapurau ac adroddiadau a gynhyrchir gan swyddogion ddangos yn glir yr holl wybodaeth berthnasol mae ei hangen i alluogi gwneud penderfyniadau gwybodus. Mae'r holl bapurau allweddol yn nodi: goblygiadau ariannol ac o ran adnoddau dynol a 5 ffordd o weithio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol; risgiau; a datganiad o sicrwydd.

Caiff y papurau eu dosbarthu cyn pob cyfarfod o'r Cyngor a'r Pwyllgorau; ni chaiff eitemau a gyflwynir ac adroddiadau ar lafar eu derbyn ond mewn amgylchiadau eithriadol. Yn ystod y flwyddyn, roedd y Cyngor yn fodlon ar amseroldeb ac ansawdd y wybodaeth a ddarparwyd ar ei gyfer. Yn yr achosion prin pan nad yw'r wybodaeth a ddarperir yn bodloni'r safonau gofynnol, caiff y papur ei wrthod a chaiff un arall ei gomisiynu yn ei le. Ni chafwyd unrhyw enghreifftiau o hyn yn 2022/23.

Lle bo'n briodol ac yn berthnasol, mae cyngor gan swyddogion yn cael ei ategu gyda chyngor arbenigol a barn gan gyfreithwyr. Bydd y Cyngor yn parhau i sicrhau bod ganddo ddigon o amser a gwybodaeth i drafod polisi yn iawn ac ystyried cyfeiriad y sefydliad i'r dyfodol. Ymgynghorir â'r cyhoedd ynghylch cynigion polisi allweddol. Mae'r ymatebion a'r adborth yn darparu rhagor o wybodaeth ar gyfer trafodaethau'r Cyngor cyn y rhoddir y wedd derfynol ar bolisiau.

Rydym yn darparu arian i drydydd partion

celfyddydau yng Nghymru. Rydym yn ddosbarthwr pwysig o arian – oddi wrth Lywodraeth Cymru, y Loteri Genedlaethol a ffynonellau eraill.

Rydym wedi datblygu systemau a gweithdrefnau cadarn ac atebol i gefnogi'r gweithgarwch allweddol hwn. Mae ein prosesau rhoi a monitro grantiau'n cael eu hadolygu pob blwyddyn gan ein harchwilwyr mewnol.

Mae Archwilio Cymru hefyd yn archwilio ein gweithgareddau rhoi grantiau pob blwyddyn. Mae'r holl argymhellion a wneir gan ein harchwilwyr mewnol ac allanol yn cael eu monitro gan ein Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg i sicrhau eu bod yn cael eu rhoi ar waith mewn da bryd.

Diogelwch data

Rydym yn dal llawer iawn o ddata ac rydym yn cymryd o ddifrif ein rhwymedigaethau o dan y **Ddeddf Diogelu Data** sy'n ymgorffori'r **Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR)**. Mae ein systemau a rheolau TGCh yn sicrhau bod rheolaeth gaeth ar ddiogelwch data. Rydym yn asesu ein trefniadau diogelwch yn rheolaidd ac wedi cymryd camau i'w gwneud yn gadarnach.

Nid amlygodd yr adolygiad lefel uchel o reolaethau TG a wnaed gan ein harchwilwyr allanol, na'n rhaglen o adolygiadau archwilio mewnol a wnaed yn ystod y flwyddyn, unrhyw broblemau difrifol. Yn yr un modd, ni thynnodd yr adolygiad diogelwch blynyddol ar ran Llywodraeth Cymru sylw at unrhyw faterion oedd yn peri pryder difrifol yn y maes hwn. Cafwyd dau achos pitw o dor diogelwch data personol yn ystod y flwyddyn. Cafodd pob un ei asesu'n briodol ac nid oedd yr un ohonynt yn y categori o fod angen rhoi gwybod amdano i'r Comisiynydd Gwybodaeth.

Cwynion

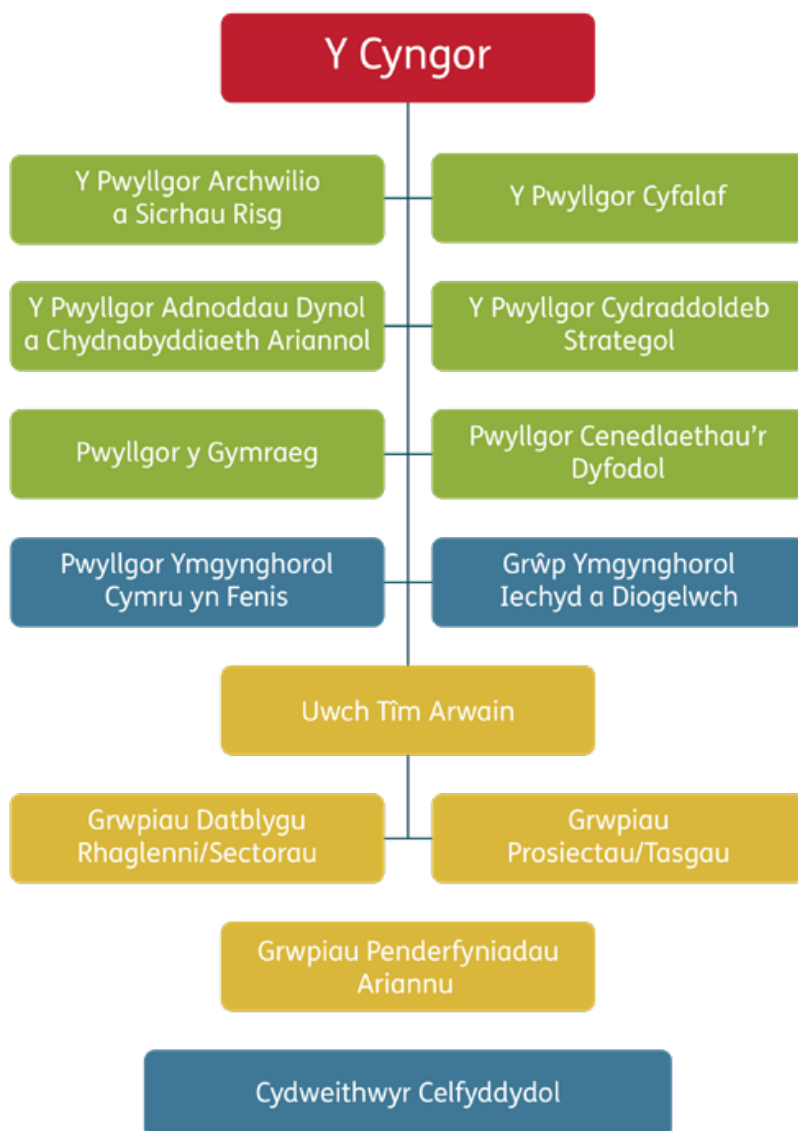
Ymchwilir i gwynion am ein gwaith yn unol â'n Polisi Cwynion. Weithiau mae'n ofynnol gan ein polisi i Adolygydd Cwynion Annibynnol ymchwilio i gŵyn. Am resymau bod yn agored a thryloyw, rydym yn cyhoeddi'r holl adroddiadau terfynol gan yr Adolygydd. Ni chafodd unrhyw gwynion eu cyfeirio at yr Adolygydd Annibynnol yn 2022/23.

Cyfarwyddiadau gan Weinidogion

A ninnau'n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, rydym yn ddarostyngedig i offerynnau anstatudol, sy'n cynnwys Cyfarwyddiadau priodol. Ni chyflwynwyd inni unrhyw Gyfarwyddiadau yn ystod y flwyddyn gan Lywodraeth Cymru. Cawsom gyfarwyddiadau ariannol diwygiedig y Loteri gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2022.

Ein strwythur llywodraethu

I helpu i gynorthwyo â'i waith, mae'r Cyngor wedi penodi chwe phwyllgor i ddarparu cyngor arbenigol. Dyma nhw: y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg; y Pwyllgor Cyfalaf; y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol; y Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol; Pwyllgor y Gymraeg a Phwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae hefyd pwyllgor ymgynghorol ar bresenoldeb Cymru yn y Biennale Celf rhyngwladol yn Fenis, a Grŵp Ymgynghorol Iechyd a Diogelwch.

Mae pob Pwyllgor yn cynnwys aelodau o'r Cyngor, y mae un ohonynt yn gweithredu fel Cadeirydd, ac mae darpariaeth ar gyfer aelodau annibynnol o'r pwyllgor a benodir drwy broses ddethol agored oherwydd eu sgiliau arbenigol a'u profiad. Darperir cofnodion pob un o gyfarfodydd y Pwyllgorau i'r Cyngor i gael eu trafod a'u nodi. [Gellir gweld cylch gorchwyl pob pwyllgor, sy'n cael ei adolygu pob blwyddyn, ar ein gwefan.](#)

Mae pob aelod newydd o'r Cyngor ac o bob Pwyllgor yn mynd drwy broses sefydlu sy'n briodol i'w rôl, a chaiff ei annog i barhau â'i ddatblygiad yn ystod cyfnod ei benodiad.

Yn ystod y flwyddyn parasom i fanteisio ar wasanaethau a phrofiad ein cohort o **Gydweithwyr Celfyddydol**. Mae'r Cydweithwyr yn cynorthwyo staff gweithredol. Mae eu gwybodaeth arbenigol a'u profiad byw yn cyfrannu at ddatblygu polisiau, rhaglenni gwaith penodol, asesu ceisiadau am grantiau, a chyngor i swyddogion.

Y Cyngor

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gyfeiriad strategol ein sefydliad ac am ei reoli. Mae hefyd yn gyfrifol am sicrhau, drwy'r Prif Weithredwr, ein bod yn gweithredu o fewn y gwahanol atebolrwyddau sy'n ofynnol inni.

Mae aelodau'r Cyngor yn gyfrifol am benderfyniadau allweddol ar bolisi corfforaethol: llunio ein Cynlluniau Strategol a Gweithredol ac unrhyw newidiadau o bwys i delerau ac amodau gwasanaeth y staff.

Mae'r Cyngor yn pennu'r gyllideb flynyddol, yn penderfynu ar ddyraniad blynyddol y grantiau i sefydliadau ym Mhortffolio Celfyddydol Cymru, ac yn cymeradwyo pob grant dros £50,000, neu dros £250,000 yn achos prosiectau cyfalaf a gyllidir gan arian y Loteri. Dirprwyir y penderfyniadau ar grantiau sy'n is na'r trothwyon hyn i aelodau awdurdodedig o'r staff ac i'r Pwyllgor Cyfalaf.

Mae'r aelodau yn cynorthwyo â Phwyllgorau'r Cyngor. Gallant hefyd fynychu digwyddiadau celfyddydol ledled Cymru fel cynrychiolwyr o'r Cyngor.

*Abertawe Agored,
Oriol Gelf Glynn Vivan,
(Llun: Polly Thomas)*

Mae gweithgareddau'r Cyngor yn ystod 2022/23 yn cynnwys:

1. wrth iddo graffu'n barhaus ar **Lywodraethu**, paratoi a monitro'r **Cynllun Gweithredol** am y flwyddyn, ac adolygiad a chymeradwyaeth blynyddol o Gylch Gorchwyl pob un o'i Bwyllgorau. Hefyd derbyniodd a nododd y Cyngor adroddiadau diwedd blwyddyn y **Pwyllgorau** i ddarparu gwybodaeth ar gyfer ei **Ddatganiad Llywodraethu** fel rhan o'r Adroddiad Blynyddol hwn a chymeradwyodd **Ddatganiadau Ariannol Blynyddol 2021/22** a dyraniadau'r **Gyllideb** ar gyfer 2022/23
2. derbyn diweddariadau rheolaidd ar ein **Fframwaith Sicrwydd Corfforaethol, Cofrestr Risgiau**, a pherfformiad sefydliadau **Portffolio Celfyddydol Cymru**
3. cymeradwyo ein dull a'n canllawiau cyhoeddedig ar gyfer ein **Hadolygiad Buddsoddi**
4. cymeradwyo ein **Strategaeth 10** mlynedd newydd i'w hystyried gan Lywodraeth Cymru
5. derbyn diweddariadau a chyflwyniadau ar raglenni gwaith allweddol gan gynnwys y **Celfyddydau ac Iechyd**, datblygu ein **Strategaeth** newydd a'n **Hadolygiad Buddsoddi**
6. derbyn cyflwyniad a darparu adborth i Lywodraeth Cymru yn natblygiad ei **Strategaeth Diwylliant**

Cynhelir cyfarfodydd Cyngor oddeutu pob chwe wythnos fel arfer. [Mae copïau o agendau a chofnodion cyfarfodydd y Cyngor ar gael ar ein gwefan.](#)

Cyfarfu'r Cyngor 7 gwaith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 92 o weithiau allan o 108 posibl.

Ein hymateb llywodraethu i drefniadau gweithio yn ystod 2022/23

Drwy gydol 2022/23 buom yn gweithredu model gweithio hybrid. Oherwydd ystyriaethau amgylcheddol, llesiant y staff ac effeithlonrwydd anogwyd y staff i ddychwelyd i'r swyddfa am nifer gyfyngedig o ddiwrnodau bob wythnos, a gweithio o bell am weddill yr amser. Byddai'r trefniant hwn hefyd yn cefnogi mwy o gyfleoedd ar gyfer gwaith tîm a chydweithredu ac yn parhau i gynnig arbedion effeithlonrwydd trefniadau gweithio o bell i'r staff. Agorasom ein swyddfeydd ym Mae Colwyn a Chaerdydd ac adleoli swyddfa Caerfyrddin i Yr Egin oherwydd ystyriaethau effeithlonrwydd. Rhoddodd hyn y gofod i'r staff a gafodd fudd drwy weithio o'r swyddfa fel rhan o'u rôl neu i'r staff yr oedd angen gofod swyddfa arnynt am resymau llesiant.

Mae'r rhan fwyaf o'n prosesau mewnol yn electronig ac wedi parhau i weithio'n dda o bell. Unwaith eto, cynhaliwyd ein cynllun archwilio mewnol o bell heb effaith sylweddol ar berfformiad na chanlyniadau.

Gwnaethom barhau i ddefnyddio nifer o ystafelloedd cyfarfod rhithiol i gynnal ein holl gyfarfodydd Pwyllgor a Chyngor ar gyfer y rhan fwyaf o'r flwyddyn. Fodd bynnag, fe gynigiodd y Cyngor gyfarfodydd hybrid o fis Chwefror 2023 ymlaen, gan gynnig i aelodau a'r staff oedd yn eu mynychu y dewis i gwrdd wyneb yn wyneb yn swyddfa Caerdydd neu ymuno â'r cyfarfod o bell. Mae dyletswyddau pob Pwyllgor wedi aros yn ddigyfnewid ac nid yw gallu'r Cyngor i wneud penderfyniadau wedi'i beryglu yn ystod y flwyddyn.

Yn dilyn salwch sydyn ein Cadeirydd ym mis Medi 2022, gyda chymeradwyaeth Llywodraeth Cymru, ysgwyddodd Is-Gadeirydd y Cyngor y cyfrifoldebau llawn fel Cadeirydd Dros Dro ar unwaith. Parhaodd y trefniant hwnnw am weddill y flwyddyn.

Rydym wedi diweddarau ein Fframwaith Sicrwydd Ansawdd Corfforaethol a'n Cofrestr Risgiau yn unol â datblygiadau drwy gydol y flwyddyn ac wedi adolygu ein gweithdrefnau rheoli risg mewnol a gwrth-dwyll.

Gwnaethom barhau â'n trefniadau monitro ac adrodd arferol gyda'n cydweithwyr yn Llywodraeth Cymru a bu ein Cadeirydd Dros Dro yn rhan o ymarfer recriwtio Llywodraeth Cymru ar gyfer dau aelod newydd o'r Cyngor. Cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru yn unig oedd recriwtio Cadeirydd newydd.

Yn ein barn ni nid yw llywodraethu effeithiol wedi cael ei pheryglu drwy ein trefniadau gweithio na'n datblygiadau yn ystod y flwyddyn.

Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg

A ninnau'n stiwardiaid arian cyhoeddus, rhaid inni weithredu mewn modd effeithlon ac atebol. Mae'r Cyngor yn cytuno ar ein blaenoriaethau a phenderfyniadau ariannu yn unol â'r polisiau a'r gweithdrefnau sy'n berthnasol i'n defnydd o arian cyhoeddus. Rôl y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg yw sicrhau ein bod yn cyflawni'r ymrwymïadau hyn, gan wneud hynny mewn ffyrdd sy'n dryloyw, yn atebol ac yn gydnerth.

Mae rhaglen helaeth o waith archwilio mewnol yn ein cynorthwyo gyda'r gwaith hwn, gan asesu ansawdd ein gwaith cyflawni yn erbyn y safonau rydym wedi'u gosod.

Ym mis Medi 2022, o ganlyniad i salwch sydyn Phil George, Cadeirydd y Cyngor, daeth Kate Eden, Is-gadeirydd y Cyngor a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg (PASC/ARAC), yn Gadeirydd Dros Dro i'r Cyngor ac arhosodd yn y rôl am weddill y flwyddyn ariannol. Penodwyd yr aelod o'r Cyngor Lhosa Daly yn Gadeirydd Dros Dro i PASC/ ARAC am y cyfnod hwnnw. Yn yr amgylchiadau hyn, cymeradwyodd Llywodraeth Cymru flwyddyn o estyniad i gyfnod Kate Eden yn y swydd, sydd nawr yn para tan fis Mawrth 2024. Mae'r estyniad yn sicrhau parhad a sefydlogrwydd hanfodol yn dilyn penodiadau diweddar i rolau'r Prif Weithredwr a Chadeirydd y Cyngor.

Cafwyd newidiadau pellach i aelodaeth y Cyngor a PASC/ARAC yn ystod y flwyddyn. Ymddiswyddodd Dafydd Rhys ym mis Awst 2022 er mwyn dechrau yn ei swydd newydd fel ein Prif Weithredwr a chymerodd Sarah Younan gyfnod o wyliau sabothol. Gan ymateb i hyn, ymunodd yr aelod o'r Cyngor Ceri Ll Davies â PASC/ ARAC. Caniataodd hyn i'r Pwyllgor barhau â'i waith heb darfu na chyfaddawdu.

Mae'r gweithgareddau a gyflawnodd y Pwyllgor yn ystod 2022/23 yn cynnwys y canlynol:

1. craffu'n rheolaidd ar ein Fframwaith Sicrwydd Corfforaethol a'n Cofrestr Risgiau Gorfforaethol, ac ystyried ac ailgymeradwyo trefniadau rheoli risgiau'r Cyngor. Mae hyn wedi rhoi inni ddarlun cliriach o'r trefniadau er mwyn ymateb i'r gwendidau posibl yn ein gweithrediadau
2. craffu ar iechyd sefydliadol ac ariannol sefydliadau **Portffolio Celfyddydol Cymru** y Cyngor trwy drefniadau adrodd gwell i asesu graddau effaith y pandemig Covid-19 a'r argyfwng costau byw, wedi'i ategu gan gyflwyniad i'r Pwyllgor ar **Arolwg** y Cyngor ei hun o'r **Argyfwng Costau Byw**
3. adrodd i'r Cyngor ar ganlyniad **adolygiadau archwilio mewnol** a gyflawnwyd gan ein darparwyr gwasanaeth archwilio mewnol sydd newydd eu penodi, sef TIAA, a monitro cynnydd o ran rhoi argymhellion gweithredu'r archwilydd ar waith
4. deall agweddau allweddol ar weithrediadau'r Cyngor, megis ein hymateb i **Becyn Cymorth i Fyrddau y Ganolfan Seiberddiogelwch Genedlaethol ac Adroddiad ar Seiberddiogelwch Archwilio Cymru**, cynnydd ein Hadolygiad Buddsoddi, a chraffu ar ein **Hadroddiad Blynyddol a Datganiadau Ariannol**.

Future Directions
gan Gavin Porter,
Music Theatre Wales,

“Mae'r Pwyllgor yn goruchwyllo ein trefniadau llywodraethu mewn modd trylwyr. Mae'n craffu ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd ein systemau rheolaeth fewnol, ac yn rhoi prawf ar ein trefniadau rheoli risg. Ein rôl yw cynorthwyo'r sefydliad i fod mor effeithlon ag y gall fod, gan sicrhau bod gwaith y Cyngor wrth gyflawni gweithgarwch yn effeithiol ac yn cynnig gwerth am arian.”

Kate Eden

Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg

Cadwyd at amserlen cyfarfodydd arferol y Pwyllgor drwy gydol y flwyddyn. Galwyd un cyfarfod ychwanegol i ystyried amgylchiadau un o sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru, gan roi cyngor ar hyn i'r Cyngor, ac i ystyried y cynigion ar gyfer yr Adolygiad Buddsoddi ac adroddiad archwilio mewnol cysylltiedig, cyn eu cyflwyno i'r Cyngor i'w cymeradwyo.

Cyfarfu'r Pwyllgor 6 gwaith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 28 o weithiau allan o 30 posibl. Cafodd y cyfarfodydd eu cynnal yn rhithwir gan ddefnyddio gweithrediadau ar-lein.

Canlyniadau archwiliadau

Adroddir canfyddiadau archwiliadau blynyddol Archwilio Cymru i'n Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg sy'n ystyried y canfyddiadau ac yn eu monitro i sicrhau y cymerir camau gweithredu priodol yn brydlon. Caiff y rhaglen flynyddol ar gyfer gweithgarwch archwilio mewnol ei chymeradwyo gan y Pwyllgor.

Rhoddodd ein harchwilydd mewnol, TIAA, y farn ganlynol yn ei adroddiad blynyddol:

“Mae TIAA yn fodlon, ar gyfer y meysydd a adolygwyd yn ystod y flwyddyn, fod gan Gyngor Celfyddydau Cymru brosesau rheoli risg, rheolaeth a llywodraethu rhesymol ar waith.”

Pwyllgor Cyfalaf

Ers bron deng mlynedd ar hugain mae'r Cyngor wedi bod yn buddsoddi arian o'r Loteri Genedlaethol mewn prosiectau cyfalaf. Ledled Cymru rydym ni'n helpu sefydliadau i wella ac ehangu eu gweithgareddau drwy ariannu'r gwaith o greu adeiladau rhagorol, gan weddnewid y lleoedd yng Nghymru lle mae pobl yn mwynhau ac yn cymryd rhan yn y celfyddydau.

Rydym yn dal i oruchwylio sawl prosiect sydd wedi bod yn cael eu datblygu ers nifer o flynyddoedd, yn ogystal ag ystyried ceisiadau newydd am fuddsoddiad a dargedir i wella mynediad, mentrau ynni cynaliadwy a mân addasiadau.

Mae'r Pwyllgor yn dal i graffu ar y prosiectau sy'n parhau ac i dderbyn ceisiadau am y prosiectau a ddaeth i mewn i'r rhaglen yn gynharach ac sy'n mynd ymlaen i gamau diweddarach cynllun gwaith y Royal Institute of British Architects (RIBA). Er bod llai ohonynt, mae angen mwy o waith monitro ac asesu manwl ar y prosiectau hyn sy'n cyrraedd y camau diweddarach. I rai sefydliadau, gall hyn gynnwys cryn dipyn o gymorth a chynghor gan staff y Cyngor, yn enwedig i sefydliadau llai o faint sy'n cyflawni eu prosiect cyfalaf cyntaf.

Mae'r prosiectau sydd ar y safle ar hyn o bryd yn cynnwys: YMCA Pontypridd a Chwmni'r Frân Wen ym Mangor. Mae'r prosiectau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn yn cynnwys Theatr y Borough, Y Fenni a Theatr Brycheiniog, Aberhonddu.

Mae'r prosiectau sy'n cael eu datblygu ar hyn o bryd yn cynnwys: Oriel Myrddin Gallery, Caerfyrddin; Theatr Bara Caws, Caernarfon; Canolfan Celfyddydau Pontardawe; a Chanolfan Ucheldre, Caerdybi.

Eleni, mae'r Pwyllgor hefyd wedi rhoi grantiau cyfalaf bach i amrywiaeth o sefydliadau i wneud addasiadau i'w hadeiladau. Mae'r rhain wedi cynnwys: Glan yr Afon, Casnewydd; Chapter, Caerdydd; Neuadd Ogwen, Bethesda; Plaza, Port Talbot; a Neuadd Albert, Llandrindod.

“Drwy gydol y flwyddyn mae'r Pwyllgor, sy'n cynnwys aelodau o'r Cyngor ac arbenigwyr annibynnol anweithredol, wedi helpu i sicrhau y cafodd amrywiaeth o fuddsoddiadau cyfalaf yn y celfyddydau yng Nghymru eu datblygu neu eu cwblhau yn llwyddiannus. Mae llawer o brosiectau wedi gweld heriau mewn perthynas â chynnydd ar sail chwyddiant a chostau byw cynyddol. Felly, ochr yn ochr â'n harian Loteri Genedlaethol, roeddem yn falch i ddosbarthu cymorth cyfalaf ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i nifer o'n prosiectau a fodolai eisoes.”

Victoria Provis

Cadeirydd y Pwyllgor Cyfalaf

Roedd gweithgareddau'r Pwyllgor yn ystod 2022/23 yn cynnwys:

1. cefnogaeth a chymorth ariannol i'r buddsoddiad cyfalaf mwyaf yn y celfyddydau yng Nghymru sef y gwaith uchelgeisiol i adnewyddu **Theatr Clwyd** yn yr Wyddgrug. Mae'r Pwyllgor yn monitro ein cefnogaeth ni gan y Loteri Genedlaethol a chefnogaeth Llywodraeth Cymru i'r prosiect, sef cyfanswm o £28.5 miliwn. Bu'n ardderchog gweld y prosiect hwn yn symud ymlaen i'r safle yn ystod y flwyddyn ac mae'r gwaith yn mynd rhagddo'n dda erbyn hyn
2. sicrhau bod yr holl brosiectau cyfalaf mae'r Cyngor yn buddsoddi ynddynt yn bodloni safonau cynaliadwyedd **Dull Asesu Amgylcheddol y Sefydliad Ymchwil Adeiladu (BREEAM)**

Fel rhan o'i gyfrifoldebau parhaus, ymddiriwyd y dasg o fonitro elfennau cyfalaf rhaglen **Oriel Gelf Gyfoes Genedlaethol Cymru** i'r Pwyllgor hefyd. Mae'n debyg y caiff arian ei ddyfarnu i'r prosiectau cyntaf yn ystod 2023/24 ond mae'n debyg y bydd hon yn elfen sylweddol o waith y Pwyllgor yn y tair blynedd nesaf.

Cyfarfu'r Pwyllgor 5 gwaith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Roedd hyn yn cynnwys ymweliadau â safleoedd nifer o brosiectau: Theatr Clwyd, Yr Wyddgrug; Nyth (Cwmni'r Fran Wen), Bangor; Canolfan Celfyddydau Pontardawe; a Theatr y Borough, Y Fenni. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 23 o weithiau allan o 30 posibl.

Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol

Mae'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol yn cynorthwyo'r Cyngor i gyflawni ei gyfrifoldebau am oruchwyllo gweithgareddau adnoddau dynol.

Mae hyn yn cynnwys:

- gosod a monitro targedau perfformiad blynyddol y Prif Weithredwr
- argymhell chydnabyddiaeth ariannol flynyddol y Prif Weithredwr i'r Cyngor
- recriwtio, cadw a rheoli'r staff yn gyffredinol
- monitro tâl ac amodau gwasanaeth
- monitro llesiant y bobl sy'n gweithio i ni
- cefnogi anghenion y sefydliad o ran llywodraethu
- sicrhau bod gweithgarwch adnoddau dynol yn cyfrannu'n effeithiol at gyflawni nodau strategol ac anghenion busnes y Cyngor

Peak Peers,
Gweithdy gyda Jon Moses
(Llun trwy garedigrwydd
Peak Cymru)

“Mae effeithiau parhaus y pandemig wedi effeithio ar waith y pwyllgor a’r tîm adnoddau dynol a nodweddyd eleni gan gyfnod a dreuliwyd yn ymateb i amgylchedd cyfnewidiol, yn hytrach nag edrych yn strategol ar adnoddau dynol ar draws y sefydliad. Mae llesiant y staff wedi bod yn ffocws allweddol.”

Elen ap Robert

Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol

Mae’r gweithgareddau a gyflawnodd y Pwyllgor yn ystod 2022/23 yn cynnwys y canlynol:

1. cyhoeddi **Datganiad Polisi Cyflogau**. Mae hwn yn cynnwys dadansoddiad manwl o gyfansoddiad ein staff. Mae hefyd yn rhoi sylw i adrodd ar **Gydraddoldeb Rhywiol a Chyflogau Cyfartal**
2. rheoli’r broses o recriwtio **Prif Weithredwr** newydd
3. adolygu **gwybodaeth reoli adnoddau dynol ac adroddiadau archwilio mewnol** perthnasol er mwyn monitro perfformiad, iechyd a llesiant y staff
4. gosod lefelau **cydnabyddiaeth ariannol** a monitro perfformiad y **Prif Weithredwr**
5. hybu **dysgu a datblygiad** y staff er mwyn cyflawni amcanion corfforaethol trwy gyrsiau iechyd a diogelwch a chydymffurfiaeth gyffredinol

Cyfarfu’r Pwyllgor 3 gwaith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 11 o weithiau allan o 11 posibl.

Iechyd a Diogelwch

“Mae'r Grŵp Iechyd a diogelwch wedi cyfarfod yn rheolaidd drwy gydol y flwyddyn er mwyn sicrhau bod prosesau cadarn ar waith i gadw ein gweithlu'n ddiogel.”

Rebecca Nelson

Cadeirydd y Grŵp Ymgynghorol Iechyd a Diogelwch

Mae'r gweithgareddau a gyflawnodd y Grŵp yn ystod 2022/23 yn cynnwys y canlynol:

1. adolygu trefniadau yn ein swyddfeydd gan gynnwys adleoli staff Caerfyrddin i **Yr Egin**
2. cwrdd ag Ymddiriedolaeth Suzie Lamplugh er mwyn trafod datblygiad y **polisi Gweithwyr Unigol** i ystyried teithio rhyngwladol a gweithio hybrid
3. adolygu'r **asesiadau risg** sydd ar waith ar hyn o bryd
4. rheoli'r gwaith o **adrodd ar ddigwyddiadau** a'u monitro
5. adolygu ein **Canllawiau a Pholisi Mamolaeth**
6. derbyn adroddiad '**Sicrwydd Sylweddol**' ar gyfer iechyd a diogelwch gan ein harchwilwyr mewnol

Cyfarfu'r Grŵp 5 gwaith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau.

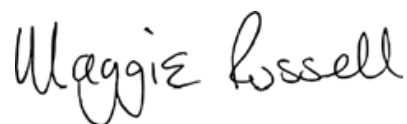
Asesiad cyffredinol o lywodraethu a rheolaeth fewnol

Yn fy marn i, mae systemau llywodraethu a rheolaeth fewnol Cyngor Celfyddydau Cymru yn ddigonol i'm galluogi i gyflawni fy nghyfrifoldebau fel Swyddog Cyfrifyddu.

Dafydd Rhys
Swyddog Cyfrifyddu
20 Hydref 2023

Cymeradwywyd ar ran y Cyngor:

Maggie Russell
Cadeirydd
20 Hydref 2023

Cydraddoldebau

Yn ystod 2022/23 parhaodd y celfyddydau yng Nghymru i gymryd camau tuag at adferiad yn dilyn yr heriau sylweddol a wynebwyd o ganlyniad i Covid-19 ac, fel bob amser, mae'r adferiad wedi bod yn arafach ac yn fwy heriol i'n cymunedau mwyaf ymylol. Mae effaith gynyddol yr argyfwng costau byw wedi gwneud yr heriau hyn yn fwy byth. Wedi dweud hynny, yn ystod y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi gweld cynnydd gyda'n strategaeth cydraddoldebau a thrwy ein cynllun gweithredu Ehangu Ymgysylltiad a fydd yn gwella ac yn cynyddu cyfleoedd i artistiaid, sefydliadau celfyddydol a chymunedau ymgysylltu â'r celfyddydau'n amlach ac mewn ffyrdd sy'n bwysig ac yn berthnasol iddyn nhw a'u bywydau.

Roedd cymryd y camau cyntaf at droi ein cynlluniau Ehangu Ymgysylltiad yn weithredoedd yn rhan fawr o'n gwaith. Mewn partneriaeth ag Amgueddfa Cymru, sefydlasom Dasglu i fonitro a goruchwyllo'r gwaith o gyflawni'r Cyd-gynllun Gweithredu gan ganolbwyntio'n benodol ar y gweithredoedd cysylltiedig â chymunedau sy'n amrywiol yn ddiwylliannol ac yn ethnig. Cafodd adroddiadau cynnydd eu derbyn a'u hadolygu gan y Tasglu, a chynhaliodd weithdy yn edrych ar ddatblygu fframwaith gwerthuso ar gyfer y cynllun.

Gwnaethom gynnydd yn ystod y flwyddyn ar wella cydraddoldeb yn ein prosesau rhoi grantiau, gan gynyddu ein cronfa o Gydweithwyr Celfyddydol i 260 fel bod mwy o bobl â phrofiad byw yn ymwneud â'r gwaith o ddatblygu ein polisiau a'n rhaglenni ac, yn bwysicach byth, ein penderfyniadau ar grantiau.

Gwnaethom gynnydd sylweddol eleni hefyd o ran gwneud ein proses ymgeisio am grantiau yn fwy hygyrch i ymgeiswyr anabl. Elfennau newydd allweddol oedd cyflwyno ceisiadau fideo.

“Mae'r Pwyllgor wedi parhau i fonitro a myfyrio ar y gwaith rydym wedi'i wneud i symud yr agenda cydraddoldeb yn ei blaen ac i gwestiynu a herio ein cynnydd a'n cynlluniau. Wrth wneud hynny rwy'n dal i fod yn ffyddiog ein bod ni wir ar lwybr tuag at newid.”

Devinda De Silva

Cadeirydd, Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol

Lansiwyd ein rhaglen Camau Creadigol ddiwygiedig ac agorodd i geisiadau ym mis Rhagfyr 2022. Mae'r cynllun yn cynnwys ymagwedd fwy hyblyg, ynghyd â mentora a mwy o gymorth i sefydliadau ac unigolion. Cynyddwyd y buddsoddiad ariannol yn y cynllun, a recriwtiwyd Cydweithwyr i roi cymorth yn ystod proses datblygu'r prosiect, lle'r oedd angen hynny. Yn ystod tri chylch ariannu, cynigiwyd grantiau i 9 sefydliad a 10 artist unigol. Mae diddordeb cynyddol yn y cynllun ac mae llawer o ymholiadau yn dod oddi wrth unigolion nad ydynt wedi manteisio o'r blaen ar y cyfleoedd a gynigir trwy ein cyllid.

Gwnaethom gomisiynu darn arall o waith i greu safonau arfer gorau yn canolbwyntio ar lefelau hygyrchedd i amgueddfeydd a lleoliadau cenedlaethol a safonau i staff er mwyn gwella profiad y gynulleidfa/ymwelwyr. Mae'r safonau hyn yn cael eu datblygu mewn cydweithrediad â phobl F/fyddar ac anabl ac mae'r gwaith i fod i ddod i ben yn gynnar yn 2023/24.

Cafwyd cynnydd sylweddol hefyd wrth weithio gyda Cyngorau Celfyddydol y DU ar ddatblygu cerdyn mynediad i'r celfyddydau i'r DU-gyfan, gan adeiladu ar lwyddiant cynllun Hynt yng Nghymru. Roedd yn bleser gennym gyhoeddi ein bod wedi penodi Andrew Miller, yn dilyn proses dethol, i ysgwyddo rôl Hyrwyddwr, i fwrw ymlaen â'r gwaith hwn ar ran yr holl bartneriaid. Mae pedair gwlad y DU wedi cofrestru ar gyfer sefydlu cynllun i'r DU-gyfan sy'n cynorthwyo'r holl bobl anabl.

Cyhoeddodd ein Hasiant er Newid adroddiad fideo ar gam cyntaf ei weithgarwch ac ymrwymodd y Cyngor i ddwy flynedd arall o'r rhaglen. Fel rhan o waith yr Asiant, crëwyd cyfres o "Sgyrsiau Didwyll" (Candid Conversations") mewnol, ynghyd â chyfres o sesiynau hyfforddiant a datblygu i'n holl staff ac aelodau'r Cyngor. Mae'r rhain wedi cynnwys rhagfarn ddiarwybod mewn perthynas â hil, LHDTC+ a hyfforddiant Cynhwysiant, a hyfforddiant ar niwrowahaniaeth.

Un o uchafbwyntiau'r flwyddyn oedd ein cais llwyddiannus ar y cyd ag Amgueddfa Cymru am gyllid o raglen Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol Llywodraeth Cymru. O ganlyniad, erbyn hyn rydym wedi sefydlu rhaglen *Safbwyntiau*, sy'n ceisio achosi newid sylfaenol i'r ffordd mae sector y celfyddydau gweledol a threftadaeth yn adlewyrchu amrywiaeth ddiwylliannol ac ethnig ein cymdeithas. Tua diwedd y flwyddyn anfonasom alwad at orielau a dewiswyd 7 o blith y 15 a ymgeisiodd, a fydd nawr yn gweithio mewn partneriaeth â'r 7 amgueddfa genedlaethol i gomisiynu ymarferwyr creadigol i gyd-greu/gomisiynu arddangosfeydd gydag artistiaid a chymunedau sydd â phrofiad byw.

Tonia, Asiant dros Newid, gyda dawnsiwr y cwmni Robbie Moorcroft (Llun: © Ballet Cymru)

Mae'r gweithgareddau a gyflawnodd y Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol yn ystod 2022/23 yn cynnwys:

1. adolygu cynnydd ar ein **Cynllun Cydraddoldeb Strategol ar gyfer 2020-24**, gan werthuso effaith y gweithredoedd a chanfod set newydd o weithredoedd ar gyfer y flwyddyn i ddod
2. adolygu cynnydd o ran cyflawni ein **Cyd-gynllun Ehangu Ymgysylltiad** gydag Amgueddfa Cymru
3. parhau i fonitro ble mae ein harian wedi cyrraedd. Unwaith yn rhagor, mae data wedi dangos cynnydd yn nifer y ceisiadau llwyddiannus am arian oddi wrth sefydliadau a arweinir gan artistiaid ag anabledd a'r rhai a arweinir gan artistiaid o gefndiroedd sy'n amrywiol yn ddiwylliannol ac yn ethnig
4. parhau i fonitro gwaith ein sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru o ran gwella cyfleoedd i bobl â nodweddion gwarchoddedig sy'n ymgysylltu â'r celfyddydau fel penderfynwyr, gweithwyr a chyfranogwyr
5. cyflwyno syniadau mewn gweithdy ynghylch datblygu ymagwedd i fynd i'r afael â'r rhwystrau a wynebir gan bobl a chymunedau sy'n profi tlodi ac anfantais economaidd gymdeithasol

Cyfarfu'r Pwyllgor 2 waith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 11 o weithiau allan o 14 posibl.

Y Gymraeg

Ein diben, fel y nodir yn ein Siarter Frenhinol 1994, yw datblygu'r celfyddydau a'u gwneud yn fwy hygyrch i'r cyhoedd, gan weithio ag eraill i gyflawni'r diben hwnnw a gweithredu drwy'r Gymraeg a'r Saesneg. A ninnau'n sefydliad dwyieithog, felly, mae ein hymrwymiad i'r Gymraeg yn rhan annatod o'n gwaith ac yn ystod y flwyddyn ddiwethaf dangoswyd yr ymrwymiad hwn ar nifer fawr o lefelau. Mae ein gwaith cyfredol a'n strategaeth i'r dyfodol wedi'u cysylltu'n agos â saith nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, yn enwedig "Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu".

Yn ei strategaeth, Cymraeg 2050, mae Llywodraeth Cymru yn nodi mai ei tharged hirdymor yw sicrhau un filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Credwn y gallwn, wrth weithio drwy'r celfyddydau, gefnogi Llywodraeth Cymru i gyflawni ei themâu strategol yn hyn o beth, yn enwedig o ran:

- cynnydd yn nifer y siaradwyr Cymraeg
- cynnydd yn y defnydd o'r Gymraeg
- creu amodau ffafriol yn sector y celfyddydau i'r iaith ffynnu

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, nodwyd mai'r Gymraeg oedd un o'r egwyddorion craidd sy'n sylfaen i broses yr Adolygiad Buddsoddi. Roedd angen i bob sefydliad oedd yn ymgeisio am arian amlflwyddyn ddangos ei ymrwymiad i'r Gymraeg fel rhan o'i genhadaeth, ei weledigaeth a'i nodau mwy hirdymor. Yn y canllawiau ar gyfer ymgeisio, nodasom yr hoffem i'r holl sefydliadau yr ydym yn eu cefnogi ddatblygu a hyrwyddo ymdeimlad o rannu perchnogaeth ar y Gymraeg a'i rhan unigryw o fewn Cymru ddwyieithog ac amlieithog.

Datblygwyd cynllun iaith Gymraeg newydd mewn ymgynghoriad â'r Pwyllgor ac aelodau o'r Consortiwm Cymraeg. Yr amcanion strategol a nodwyd yw: **cynyddu** argaeledd cynhyrchion a gwasanaethau Cymraeg ar draws sector y celfyddydau; **galluogi** sector y celfyddydau i osod y Gymraeg ynghanol ei weithredoedd; a **dathlu** a rhannu'r Gymraeg mewn Cymru flaengar, amlieithog drwy ei gosod ynghanol creadigrwydd diwylliannol.

“Dylai pawb gael yr un cyfle i gael mynediad i’r celfyddydau, cymryd rhan ynddynt, eu mwynhau a’u creu drwy gyfrwng y Gymraeg. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi gweld Cymru a’r Gymraeg yn cael eu dathlu fwyfwy ar lwyfan bydeang, gyda’r celfyddydau a diwylliant yn chwarae rhan bwysig yn y ffordd mae’r byd yn ein gweld ni, a sut rydym yn ein gweld ein hunain.

“Rhan o waith y Cyngor yw creu cyfleoedd i artistiaid o bob cefndir fod yn greadigol drwy gyfrwng y Gymraeg a rhoi i bobl o bob rhan o Gymru a’r byd y cyfle i fwynhau creadigrwydd y Gymraeg.”

Tudur Hallam

Cadeirydd Pwyllgor y Gymraeg

Mae’r gweithgareddau a gyflawnodd Pwyllgor y Gymraeg yn ystod 2022/23 yn cynnwys y canlynol:

- monitro **cynnydd yn erbyn blaenoriaethau’r Cyngor o ran y Gymraeg**, gan nodi i’r Cyngor ble mae angen mwy o gynnydd
- sicrhau y rhoddir **Safonau’r Gymraeg** ar waith, a’u cynnal, yn llwyddiannus, a gweithredu pan na fydd y Safonau wedi’u bodloni.
- cefnogi’r broses o benodi **Ysgogwr y Gymraeg** a Chyfarwyddwr Datblygu’r Celfyddydau newydd y mae ei gylch gwaith yn cynnwys strategaeth Gymraeg y Cyngor
- cefnogi ac annog y gwaith arloesol a ddatblygwyd gan Ysgogwr y Gymraeg, gan gynnwys lansio cynllun newydd o’r enw **Llais y Lle**
- gweithio gyda Llywodraeth Cymru ar sesiynau hyfforddiant **Arwain mewn Gwlad Ddwyeithog**
- darparu cyngor perthnasol mewn perthynas â’r Adolygiad Buddsoddi nesaf
- datblygu ymhellach y bartneriaeth â’r **Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol** i wella neu fireinio sgiliau iaith staff a rhyddgyfranwyr creadigol yn sector y celfyddydau a phenodi **Cydlynnydd Dysgu Cymraeg**
- gwneud cynnydd o ran gweithredu’r argymhellion a nodir yn **Adroddiad Mapio’r Gymraeg**, gan gynnwys llunio a chomisiynu ymchwil i bennu’r anghenion a chyfleoedd ar gyfer llwybrau datblygiad Cymraeg yn y celfyddydau i weithwyr creadigol, a chreu’r **Consortiwm Celfyddydau Cymraeg** cyntaf

Cyfarfu’r Pwyllgor 3 gwaith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 5 o weithiau allan o 7 posibl.

Cenedlaethau'r Dyfodol

“Rydym wedi parhau i wneud yn siŵr bod y Cyngor yn mynd ati i gefnogi Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, ac i wneud yn siŵr bod egwyddorion ac ethos y Ddeddf yn dod yn rhan annatod o'r holl waith a wnawn. Yn ogystal â phob un o'r saith nod llesiant, rydym wedi ymrwymo i weithio'n unol â'r egwyddorion a nodir yn y pum ffordd o weithio, sef: Tymor hir; Integreiddio; Cyfraniad; Cydweithio; Atal.

“Yn hollbwysig, mae'r Ddeddf yn rhoi cyfeiriad clir inni weithio gyda phartneriaid ar draws yr holl sectorau ac i gydnabod cyfraniad pwysig diwylliant, y Gymraeg a'r celfyddydau wrth fynd i'r afael â phroblemau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol.

“Yn ystod 2022/23, roedd Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn ffactor pwysig yn y broses o ddatblygu'r chwe egwyddor a nodwyd yn ystod ymgynghoriad yr Adolygiad Buddsoddi. Mae egwyddor meddylfryd hirdymor wedi bod yn ganolog i'r broses o greu model ariannu amlflwyddyn newydd. Mae'r gwaith hwn hefyd wedi rhoi'r sylfaen ar gyfer creu fframwaith newydd i'r Cynllun Strategol.

Mae'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth Natur Greadigol rhwng Cyngor y Celfyddydau a Cyfoeth Naturiol Cymru yn adeiladu ar yr ymrwymiad hwn i ddatblygu ymagweddau traws-sector ac yn ffurfio sylfaen ein hymrwymiad i fabwysiadu ymagwedd sy'n canolbwyntio ar gyfiawnder at fynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur drwy'r celfyddydau.”

Gwennan Mair

Cadeirydd Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol

Mae **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (DLICD)** yn ddeddfwriaeth bwysig sydd â'r nod o wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Cyngor Celfyddydau Cymru yw un o'r cyrff cyhoeddus a enwir yn y Ddeddf sy'n gorfod cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth.

Eleni rydym wedi edrych ymlaen at ddatblygu **Cynllun Strategol** newydd a phroses **Adolygiad Buddsoddi** a fydd yn sicrhau perthynas newydd â sector y celfyddydau ar sail y chwe egwyddor a nodir yn adran 2023/24 yr adroddiad hwn.

Hefyd, mae'r **Cynllun Drafft ar gyfer Cyfiawnder Newid Hinsawdd a'r Celfyddydau** wedi'i fframio gan DLICD ac yn nodi ein hymagwedd at fynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur fel un a fydd yn eangfrydig, yn rhyngwladol ac yn gynhwysol. Mae'n cynnig map trywydd i Gyngor y Celfyddydau ac i sector y celfyddydau wneud y cynnydd mwyaf posibl o ran materion amgylcheddol megis datgarboneiddio ac adfer natur a bioamrywiaeth, tra'n hyrwyddo rôl allweddol y celfyddydau yn y gwaith o drawsnewid ein cymdeithas a'n heconomi i fynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur.

Datblygwyd y Cynllun ar gyfer Cyfiawnder Newid Hinsawdd a'r Celfyddydau fel rhan o'n partneriaeth â Cyfoeth Naturiol Cymru a Labordy Arloesi Prydain Ddi-garbon Canolfan y Dechnoleg Amgen, gan ddefnyddio elfennau o gyd-ddylunio â sector y celfyddydau.

Yn ogystal â Chyfiawnder Newid Hinsawdd, mae ein gwaith yn y **Celfyddydau ac Iechyd, Cymraeg, Dysgu Creadigol, a Phlant a Phobl Ifanc** wedi'u cysylltu'n annatod â'n hymrwymiad i DLICD. Drwy ein partneriaeth â **Chydffederasiwn GIG Cymru**, rydym yn parhau i wneud cynnydd sylweddol yn y Celfyddydau ac Iechyd, ac rydym wedi cydariannu swyddi Celfyddydau ac Iechyd ym mhob un o'r saith **Bwrdd Iechyd Lleol** yn ogystal â lansio **Cwtsh Creadigol**, adnodd ar-lein i weithwyr iechyd yng Nghymru.

Windrush @ 75, Chapter
(Llun: Ffotograffiaeth
Grace Springer)

Datblygwyd **Cynllun y Gymraeg** gyda chyfraniad gan **Gonsortium y Gymraeg** ac mae'n anhepgor i'r broses o gyflawni'r Cynllun Cyfiawnder Newid Hinsawdd. Mae'r ddealltwriaeth gyfannol o lesiant a geir yn DLICD, ynghyd â threftadaeth gyfoethog y Gymraeg a diwylliant Cymru, yn rhoi inni ymagwedd unigryw, a arweinir gan werthoedd, i lywio ein gwaith.

Penodwyd Rheolwr Portffolio newydd â chyfrifoldeb am blant a phobl ifanc ac mae trafodaethau yn mynd rhagddynt ynghylch sut i recriwtio pobl ifanc i'r Pwyllgorau a sicrhau llais cryfach i genedlaethau'r dyfodol ar y Cyngor.

Mae'r gweithgareddau a gyflawnodd Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol yn ystod 2022/23 yn cynnwys y canlynol:

1. parhau i wreiddio **Pum Ffordd o Weithio** Cenedlaethau'r Dyfodol yn ein polisiau a'n strategaethau ac yn y ffordd y gwnawn ein gwaith.
2. trafod y ffyrdd y mae DLICD yn sylfaen i'r **Cynllun Strategol a'r Adolygiad Buddsoddi**
3. monitro hyfforddiant ac ymwybyddiaeth y staff o DLICD, gan gynnwys cyflwyniad gan gydweithwyr o swyddfa Cenedlaethau'r Dyfodol yn ystod diwrnod i ffwrdd o'r gwaith ar gyfer strategaeth staff
4. dysgu o waith sefydliadau eraill, megis mynd i gynhadledd ar weithio rhyngwladol cynaliadwy a arweinir gan **Creative Carbon Scotland** a thîm Celfyddydau Rhyngwladol Cymru gyda chynrychiolwyr allweddol o gynghorau celfyddydau pedair gwlad y DU, Julie's Bicycle, On the Move a phartneriaid o Iwerddon
5. adolygu a diweddarau adroddiadau a chynlluniau gweithredu gan gynnwys **Adroddiad Blynyddol Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2021-22, a'r Cynllun Gweithredu Ehangu Ymgysylltiad**
6. sicrhau ein bod yn cadw ein **Hachrediad Draig Werdd Lefel 5** am gynaliadwyedd amgylcheddol
7. rhannu profiadau Cyngor y Celfyddydau o wreiddio DLICD mewn cyfarfodydd, rhwydweithiau a digwyddiadau gan gynnwys **Cydlynwyr Datblygu Cynaliadwy Cymru + (CDCC+), Uwchgynhadledd Diwylliant Ryngwladol Caeredin ac Economi Llesiant Cymru**

Cyfarfu'r Pwyllgor 2 waith yn ystod 2022/23 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 6 gwaith allan o 6 posibl.

Perfformiad amgylcheddol

Rydym yn hybu lleihau gwastraff cymaint ag sy'n bosibl ymhlith ein staff drwy eu hannog i leihau, aildefnyddio ac ailgylchu a didoli gwastraff, gan leihau'r hyn a anfonir i safleoedd tirlenwi.

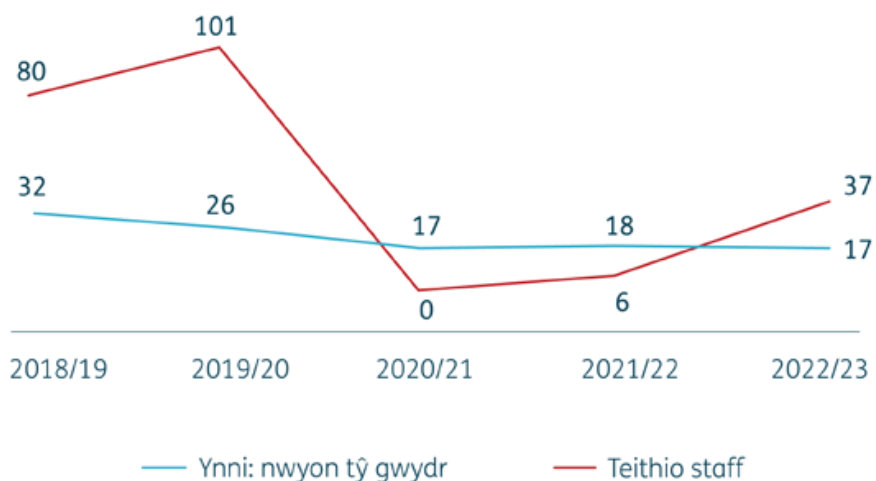
GWASTRAFF	2022/23	2021/22
Anariannol (tunelli)		
Tirlenwi	0	0
Aildefnyddiwyd/ailgylchwyd	0	0

Rydym yn aildefnyddio neu'n ailgylchu ein hoffer TG a swyddfa sy'n ddiangen neu'n rhy hen i'w defnyddio. Rydym yn defnyddio sefydliadau trwyddedig a phriodol i waredu ein gwastraff.

Mae gan bob un o'n prif gyflenwyr cyfarpar a chyflenwadau swyddfa bolisiau a systemau adrodd amgylcheddol ar waith, ac rydym yn ystyried perfformiad ac ymwybyddiaeth amgylcheddol wrth ddethol contractwyr a chyflenwyr.

Rhoddir adroddiadau misol i'n rheolwyr a'n staff, yn dadansoddi gweithgarwch argraffu a chopio, er mwyn eu hannog i leihau eu defnydd yn gyffredinol. Mae ein systemau adrodd mewnol yn ei gwneud yn bosibl inni gofnodi a mesur manylion ein defnydd o nwyddau traul, gwastraff, ynni a theithio gan ein staff, ac felly ein hallyriadau cyfwerth o garbon deuocsid (CO₂e) er mwyn i'n staff reoli eu defnydd o adnoddau.

Allyriadau CO₂e (tunelli) – tuedd 5 mlynedd

YNNI ¹	2022/23	2021/22
Allyriadau nwyon tŷ gwydr (tunelli CO₂e)		
Allyriadau gros, cwmpas 2 a 3 (anuniongyrchol)	17	18
Defnydd ynni (kWh)		
Trydan (adnewyddadwy)	72,854	68,809
Nwy	8,285	9,068
Dangosyddion ariannol (£)		
Gwariant – ynni	15,482	11,608
Costau cyflenwi dŵr (ystâd swyddfeydd) – methu asesu ar hyn o bryd, wedi'u cynnwys yn y tâl gwasanaeth	Amh.	Amh.

¹ Swyddfeydd yn unig. Nid yw effaith gweithio gartref wedi'i phennu..

Mae ein swyddfeydd yng Nghaerdydd a Bae Colwyn wedi'u lesio mewn adeiladau sy'n cael eu rhannu ag eraill, gyda rhai costau wedi'u cynnwys yn ein taliadau gwasanaeth. Rydym yn defnyddio ein swyddfa yng Nghaerfyrddin ar sail system o weithio wrth sawl gweithfan, lle rydym yn talu i ddefnyddio pedair desg yr wythnos. Mae'r trefniadau hyn yn cyfyngu ar ein gallu i asesu'n gywir ein holl effaith amgylcheddol o ddefnyddio ynni. Yn swyddfa Caerdydd mae ein prif ddefnydd ynni, lle mae'r landlord wedi cadarnhau bod 100% o'r cyflenwad yn dod o ffynonellau Adnewyddadwy Naturiol dilysadwy (gwynt, dŵr a hydro).

Rydym yn hyrwyddo defnyddio ffyrdd amgylcheddol-gyfeillgar o deithio, ac yn annog ein staff i deithio yn y ffordd fwyaf effeithlon bosibl, gan roi ystyriaeth i ffactorau amgylcheddol ac ariannol. Mae'n rhaid inni gydbwysu hyn yn erbyn y gwaith o gyflawni ein blaenoriaethau strategol i ddatblygu'r celfyddydau yng Nghymru, ac i hyrwyddo celfyddydau ac artistiaid Cymru'n rhyngwladol. Hyd nes y pandemig ac wedi hynny, mae hyn yn dal i fod yn her ymarferol sylweddol. Mae amrywiadau anochel yn lefel yr allyriadau CO2e y gellir eu priodoli i deithio pan fyddwn yn cymryd rhan mewn prosiectau rhyngwladol.

TEITHIO STAFF	2022/23	2021/22
Allyriadau teithio (tunelli CO₂e)		
Trenau	3	1
Awyrennau ¹	24	1
Ceir/faniau	10	4
Costau teithio (£)		
Trenau	15,372	2,919
Awyrennau	19,317	609
Ceir/faniau	16,943	6,365
Teithio (milltiroedd)		
Trenau	45,407	10,013
Awyrennau	97,664	3,133
Ceir/faniau	36,083	14,144

¹ Yn cynnwys dylanwad y newid yn y cydbwysedd ymbelydrol mewn allyriadau teithio mewn awyren i gofnodi'r effaith fwyaf ar yr hinsawdd. Mae'r newid yn y cydbwysedd ymbelydrol yn fesur o effaith amgylcheddol allyriadau NOx (ocsidau nitrus) ac anwedd dŵr o'u hallyrru ar uchder mawr.

Rhys Slade-Jones,
Cymrodoriaeth Cymry'r Dyfodol
(Llun © Matt Austin)

Y prif risgiau ac ansicrwydd

Rheoli ein busnes yn effeithiol

A ninnau'n stiwardiaid arian cyhoeddus rhaid inni weithredu mewn modd effeithlon ac atebol. Mae'r Cyngor yn cytuno ar ein blaenoriaethau a phenderfyniadau ariannu yn unol â'r polisiau a'r gweithdrefnau sy'n berthnasol i'n defnydd o arian cyhoeddus. Rôl y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg yw sicrhau ein bod yn cyflawni'r ymrwymïadau hyn, gan wneud hynny mewn ffyrdd sy'n dryloyw ac yn atebol ac sy'n rhoi gwerth am arian. Mae rhaglen helaeth o waith archwilio mewnol yn ein cynorthwyo gyda'r gwaith hwn.

Diogelu arian y cyhoedd

Rhan bwysig o waith y Pwyllgor yw adolygu ein hamddiffynfeydd yn erbyn **Twyll** a **Seiberdrosedd**. Mae ceisiadau i gael mynediad yn anghyfreithlon i'n harian a'n systemau TGCh yn digwydd yn rheolaidd. Mae'r Cyngor yn cymryd y materion hyn o ddifrif ac mae'r Pwyllgor yn edrych yn ofalus ar ein polisiau a'n prosesau er mwyn sicrhau eu bod yn gadarn ac yn ddiogel. Ni chafwyd unrhyw ymosodiadau llwyddiannus yn ystod y flwyddyn.

Un Nos Ola Leuad,
Theatr Bara Caws
(Llun: Kristina Banholzer)

Cymryd risgiau: dull cytbwys

Mynediad anawdurdodedig i'n systemau yw un yn unig o amrywiaeth o risgiau posibl a allai beryglu ein perfformiad a'n henw da. Disgwyliwn i'r sefydliadau a ariannwn fod wedi'u rheoli'n dda ac iddynt roi gwerth da am arian. Mae ein gwaith monitro parhaus yn asesu i ba raddau mae hyn yn digwydd. Ond rhaid inni beidio â mynd mor ofnus o risg nes inni anwybyddu cyfleoedd pwysig i arloesi a thyfu. Ein nod yw cymryd risgiau priodol ond gwybodus, yn ôl yr amgylchiadau. Fodd bynnag, nid ydym yn ymddwyn yn ddi-hid; ni fyddem chwaith yn gwario arian cyhoeddus yn wastraffus nac yn peryglu ein henw da am gyflenwi mewn modd call ac effeithiol.

Mae ein systemau rheolaeth fewnol yn nodi ac yn blaenoriaethu'r risgiau a allai ein hatal rhag cyflawni polisiâu, nodau ac amcanion y Cyngor. Maent yn gwerthuso'r tebygolrwydd y gwreiddir y risgiau, yn ystyried eu heffaith pe digwyddent, ac yn ceisio eu rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn ddarbodus. Rydym yn ceisio gwella ein systemau rheolaeth fewnol o hyd.

Mae'r Pwyllgor yn adolygu pa mor drylwyr ac addas yw'r agwedd hon ar waith y Cyngor. Craffwyd ar y **Fframwaith Sicrwydd Corfforaethol**, a'r **Gofrestr Risgiau Gorfforaethol** sydd ar wahân, yn rheolaidd drwy gydol y flwyddyn. Rhoddodd hyn fwy o eglurder i'r aelodau am y lefelau sicrwydd sydd ar waith ar draws holl weithgareddau'r Cyngor a'r risgiau cyfatebol a ganfyddir. Adolygodd y Pwyllgor yr adran Sganio'r Gorwel o'r Fframwaith Sicrwydd Corfforaethol ym mhob un o'i gyfarfodydd.

Risg ariannol a rheoli cyfalaf

Deil y Cyngor offerynnau ariannol yn bennaf i gyllido ei weithrediadau, er enghraifft, dyledwyr a chredydwyr masnachol a balansau arian sy'n deillio'n uniongyrchol o'i weithrediadau. Gwneir y gwaith o reoli risgiau ariannol sy'n deillio o fasnachu offerynnau ariannol, dyledwyr a chredydwyr masnachol yn bennaf, drwy gyfres o bolisiau a gweithdrefnau.

Caiff y risgiau eu rheoli fel a ganlyn:

- **Risg twyll** – mae Cyngor y Celfyddydau, fel y rhan fwyaf o sefydliadau eraill, yn agored i risg twyll ar raddfa gynyddol a mwyfwy soffistigedig. Nodasom y potensial am fwy o risg twyll o gofio'r amgylchiadau presennol gyda Covid-19 a diweddarasom ein rheolaethau a gwiriadau gwrth-dwyll mewnol mewn ymateb i hyn.
- **Risg hylifedd** – mae'r Cyngor yn fodlon fod ganddo adnoddau hylifedd digonol, ar ffurf arian yn y banc ac arian y cytunwyd arno ar gyfer 2022/23, i fodloni pob ymrwymiad cyfredol a gontractiwyd. Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau yn agored i unrhyw risg sylweddol o ran hylifedd.
- **Risg cyfraddau llog** – delir balansau arian a chyfwerth ag arian mewn cyfrifon banc cyfradd amrywiol sy'n caniatáu cael yr arian ar unrhyw adeg. Ar gyfartaledd 0.88% oedd y gyfradd llog yn y flwyddyn (2021/22: 0.02%).
- Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau yn agored i risgiau sylweddol o ran cyfraddau llog.
- **Risg arian tramor** – nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran cyfnewid arian tramor.
- **Risg llif arian** - nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran llif arian.
- **Risg credyd** – nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risg sylweddol o ran credyd.

Y risgiau i'n perfformiad: y risgiau a sut yr ydym yn ymdrin â nhw

Prif risgiau	Camau lliniaru allweddol
<p>Coronafeirws</p> <p>Staff yn dal y feirws yn golygu nad oes modd i Gyngor y Celfyddydau/timau/gwasanaethau weithredu.</p> <p>Covid-19 yn cael effaith niweidiol sylweddol a hirdymor ar y sector gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • artistiaid a gweithwyr unigol rhyddgyfrannol • sefydliadau/Portffolio Celfyddydol Cymru 	<p>Er nad oedd y swyddfeydd ar agor i ymwelwyr allanol am ran sylweddol o'r flwyddyn, roedd trefniadau ar waith i staff ddychwelyd i weithio yn y swyddfa ar sail hybrid.</p> <p>Rydym yn dal i fonitro argaeledd ac iechyd staff trwy daflenni amser rheolaidd a threfniadau adrodd salwch. Dengys y data nad oes angen unrhyw fesurau ychwanegol.</p> <p>Cynaliasom ymgynghoriad cyhoeddus eang ar amserlen a gweithgarwch ein darpar Adolygiad Buddsoddi, gan gofio bod y sector yn dal i adfer o'r pandemig, a bellach yn wynebu argyfwng costau byw. Fodd bynnag, roedd adborth y sector yn gefnogol, gan ddadlau bod angen newid nawr, ac yn ystyried cynigion yr Adolygiad Buddsoddi fel y ffordd o'i gyflawni.</p>
<p>Llywodraethu</p> <p>Gall diwedd cyfnodau swydd terfynol Aelodau'r Cyngor gan gynnwys y Cadeirydd a'r Is-gadeirydd ym mis Mawrth 2023, a phenodiad Prif Weithredwr newydd, parhaol, arwain at newid /anghysondebau mewn negeseuon ac amcanion allweddol, gan gynnwys yr Adolygiad Buddsoddi a blaenoriaethau'r Cynllun Strategol.</p>	<p>Roedd trefniadau trosglwyddo cynhwysfawr ar waith ar gyfer y ddau benodiad newydd.</p> <p>Cafodd y Prif Weithredwr newydd ei gynnwys yn y gwaith o ddrafftio'r Cynllun Strategol ar y cyfle cyntaf posibl.</p> <p>Cafodd ein Canllawiau Adolygiad Buddsoddi cyhoeddedig eu llywio gan flaenoriaethau corfforaethol ac adborth o'r ymgynghoriad cyhoeddus, gan roi sail i'r Cynllun Strategol newydd a sicrhau cysondeb o ran neges ac egwyddorion strategol.</p> <p>Bydd ymgyrch recriwtio Llywodraeth Cymru i benodi dau aelod newydd o'r Cyngor ynghyd â Chadeirydd newydd yn sicrhau y gwneir y penodiadau yn gynnar yn y flwyddyn ariannol newydd. Er cysondeb, cawsom gytundeb Llywodraeth Cymru i estyn cyfnod swydd yr Is-gadeirydd hyd fis Mawrth 2024, yn enwedig o ystyried ei chyfnod fel Cadeirydd Dros Dro hyd fis Mawrth 2023.</p>

Prif risgiau	Camau lliniaru allweddol
<p>Cynllunio, strategaeth a chyflawni</p> <p>Daw ein Cynllun Corfforaethol i ben ym mis Mawrth 2023 pan rydym yn gofyn i sefydliadau wneud ceisiadau i'n Hadolygiad Buddsoddi. O ganlyniad, mae risg diffyg gwybodaeth/cyfeiriad i'r ymgeiswyr ddatblygu eu cynigion.</p>	<p>Aildrefnwyd ein Hadolygiad Buddsoddi nesaf, a oedd yn cynnwys ymgysylltu'n ehangach â'r cyhoedd a'r sector i fynd i'r afael â'r meysydd hynny nad ydynt wedi'u cynrychioli'n ddigonol ar hyn o bryd. Roedd amcanion ac amseru'r Adolygiad yn destun ymgynghoriad cyhoeddus eang ac yn cyd-fynd â'n hamcanion siartredig ac elusennol, y saith nod Llesiant a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru.</p> <p>Llywiwyd ein Cynllun Strategol newydd gan yr un adborth o'r ymgynghoriad, ac mae'n seiliedig ar y chwe egwyddor rydym wedi eu nodi fel fframwaith ein Hadolygiad Buddsoddi. Bydd hyn yn sicrhau cysondeb neges yr Adolygiad a neges y Cynllun Strategol newydd. Cymeradwyodd y Cyngor ein Cynllun Strategol drafft ym mis Mawrth 2023 i'w ystyried a'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru. Bydd y gwaith yn parhau yn 2023/24 gan ystyried canlyniadau'r Adolygiad a gwaith datblygu Strategaeth Ddiwylliannol ddrafft Llywodraeth Cymru.</p>
<p>Rheolaeth ariannol ac adnoddau</p> <p>Mae'r argyfwng costau byw, a'i effaith yn y tymor hirach, yn cael effaith andwyol sylweddol ar y sector ac ar yr adnoddau sydd ar gael inni hefyd, gan gynnwys staffio.</p>	<p>Cafodd y sefyllfa ei monitro'n fanwl. Rhoddwyd ystyriaeth reolaidd i adroddiadau ar doriadau ariannol potensial/tebygol a'r newidiadau arfaethedig a wynebwr gan y sector a gennym ninnau.</p> <p>I'n helpu ni i gyflawni'r amcanion, gwnaethom sicrhau cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer meysydd cymorth a dargedwyd. Cynyddasom nifer y partneriaethau ffurfiol â rhanddeiliaid allanol er mwyn sicrhau'r arbedion effeithlonrwydd mwyaf a'r nifer fwyaf posibl o adnoddau, ac er mwyn ymchwilio i strategaethau amgen ar gyfer diogelu'r gefnogaeth i weithgarwch creadigol.</p> <p>Rydym yn parhau i ddadlau achos y celfyddydau a'n gwaith ein hunain ar bob cyfle ac yn sicrhau cyllidebu effeithlon a llym, yn enwedig yn erbyn ein costau ein hunain, ac er mwyn helpu i sicrhau bod cymaint o gyllid â phosibl ar gael i'w wario'n uniongyrchol ar y celfyddydau.</p>
<p>Cyllid</p> <p>Gallai methiant un neu ragor o'n sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru neu doriadau i gyllid sector cyhoeddus niweidio'r celfyddydau ledled Cymrut.</p> <p>Gallai prosiectau cyfalaf a ariennir ar hyn o bryd fethu â sicrhau arian ychwanegol i dalu'r costau sy'n cynyddu, ac felly mae risg na chânt eu cwblhau.</p>	<p>Grantiau craidd i sefydliadau'r Portffolio yw'r rhan fwyaf o'n cyllid cymorth grant gan Lywodraeth Cymru. Cafodd effeithiolrwydd artistig, ariannol a gweithredol y Portffolio ei fonitro'n agos gan swyddogion. Cyflwynwyd diweddariadau rheolaidd ar iechyd, llywodraethu a sefydlogrwydd ariannol y sefydliadau i'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg ac i'r Cyngor. Pan fo angen, mae gennym ymagwedd ragweithiol at weithio'n uniongyrchol gyda sefydliadau sy'n cael anhawster, gan fuddsoddi amser ac arbenigedd i'w helpu nhw i ddatrys materion sy'n destun pryder.</p> <p>Mae effaith yr argyfwng ariannol presennol ar gostau deunyddiau a llafur prosiectau cyfalaf yn golygu y bydd yn her i asesu cyllidebau parhaus a rhai newydd yn gywir. O dan Gyfarwyddiadau'r Loteri Genedlaethol, ni allwn gynnig cyllid ar gyfer costau ôl-weithredol, dim ond grantiau atodol ar gyfer costau cynyddol yn y dyfodol. Efallai y bydd angen i ymgeiswyr sicrhau arian ychwanegol o ffynonellau eraill.</p>

Prif risgiau	Camau lliniaru allweddol
<p>Rheoli grantiau</p> <p>Golyga ceisiadau gwael neu dwyllodrus am gyllid na ddefnyddir cyllid cyhoeddus at y dibenion a fwriedir.</p> <p>Mae cyflwyno system newydd o reoli grantiau'n peryglu gallu'r Cyngor i gyflawni ei swyddogaethau hollbwysig.</p>	<p>Defnyddiwn ddull seiliedig ar risg i asesu'r ceisiadau ac i fonitro'r grantiau a ddyfernir. Defnyddiwn wybodaeth a gesglir oddi wrth y rhai sy'n cael grantiau fel rhan o'n gweithdrefnau monitro er mwyn sicrhau y cafodd y canlyniadau datganedig y rhoesom gyllid ar eu cyfer eu cyflawni.</p> <p>Mae'r Cyngor yn cymryd twyll, llygredigaeth a chamweinyddu o ddifrif, ac mae ganddo bolisiau i'w hatal rhag digwydd ac i ymdrin â nhw, gan gynnwys polisiau chwythu'r chwiban a gwrth-dwyll. Adolygwyd y rhain yn ystod y flwyddyn.</p> <p>Mae'r prosiect i ddisodli ein system rheoli grantiau'n dal i fynd rhagddo. Cyflawnasom broses ymgeisio'r Adolygiad Buddsoddi'n llwyddiannus, gan gynnwys cyflwyno ceisiadau fideo a sain trwy'r porth grantiau newydd, ochr yn ochr â'n rhaglen gylchol o grantiau Loteri.</p>
<p>Brexit</p> <p>Caiff yr ansicrwydd parhaus ynghylch amgylchiadau ôl-Brexit effaith niweidiol ar weithrediad y sefydliadau a ariannwn ac ar ein hystyriaethau ninnau o ran diogelu data a rhannu data.</p>	<p>Rydym yn parhau i fonitro datblygiadau'n agos.</p> <p>Mae gennym Grŵp Gorchwyl sy'n cynnwys cynrychiolwyr o Lywodraeth Cymru a Chynghorau Celfyddydau'r Deyrnas Unedig, i nodi risgiau posibl, lobiö Llywodraeth y Deyrnas Unedig a chynnig cyngor i'r sector. Ynghyd â Chynghorau Celfyddydau eraill y DU, rydym wedi lansio Arts InfoPoint i gynnig cymorth a chyngor ar symudedd artistiaid o'r DU i wledydd sy'n aelodau o'r Undeb Ewropeaidd (UE).</p> <p>Diwygiasom ein hystyriaethau diogelu data i adlewyrchu Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data y DU (GDPR) a chydymffurfio â Chytundeb Digonolrwydd yr UE/DU.</p>
<p>Ymgysylltu â rhanddeiliaid a phartneriaid</p> <p>Mae toriadau i gyllid a newidiadau i strwythurau awdurdodau lleol yn cael effaith sylweddol ar ein partneriaethau a pherthnasoedd ariannu.</p>	<p>Caiff y sefyllfa ei monitro'n agos a rhoddir ystyriaeth i ddatblygiadau posibl a newidiadau arfaethedig. Bydd tebygrwydd ac effaith y risg hon yn codi'n sylweddol wrth ystyried y cynnydd mewn costau cyffredinol a wynebir gan bawb yn ystod yr argyfwng costau byw cyfredol. Yn y cyfamser, byddwn yn parhau i ddadlau dros y celfyddydau ac yn parhau i chwilio am bartneriaethau newydd a chyfleoedd i sicrhau arian ychwanegol.</p>

Prif risgiau	Camau lliniaru allweddol
<p>TG</p> <p>Toriadau anrhagweledig neu annisgwyl i'r cyflenwad trydan yn peryglu parhad di-dor y busnes.</p> <p>Mae achos o dorri ein diogelwch TG.</p>	<p>Mae cynllun Adfer Ar Ôl Trychineb llawn yn bodoli ac yn cael ei brofi pob blwyddyn. Pe bai toriad yn digwydd, mae cyfleusterau TG eraill oddi ar y safle ar gael. Mae gan ein staff yr offer i weithio o bell, a gwnaethant hynny drwy gydol y pandemig heb unrhyw broblemau sylweddol o ran TG.</p> <p>Cynhelir profion seiberddiogelwch a hacio TG pob blwyddyn. Rydym yn cydymffurfio â safonau diogelwch IASME.</p> <p>Mae gennym drefniadau adrodd ac ymchwilio cadarn ar waith ar gyfer achos o dor diogelwch neu dor diogelwch data.</p>
<p>Data Personol</p> <p>Caiff data personol eu colli, eu peryglu neu eu dwyn.</p>	<p>Mae gan y Cyngor reolaethau a pholisïau ar waith i sicrhau diogelwch a chyfanrwydd data. Mae systemau TG wedi'u hamgryptio'n sicrhau bod diogelwch ffisegol data'n cael ei reoli'n gaeth. Mae staff yn cwblhau sesiynau hyfforddiant ac ymwybyddiaeth yn rheolaidd.</p>
<p>Staffio</p> <p>Pwysau cyson i dorri costau'n lleihau capasiti'r staff i lefel annerbyniol.</p>	<p>Mae cyflawni rhaglen o weithgarwch sy'n ehangu gyda llai o staff yn destun pryder parhaus i'r Cyngor. Mae gwaith ar y gweill i gyflawni prosiectau sy'n cefnogi ffyrdd newydd o weithio. Caiff y cynnydd yn erbyn cynlluniau ei fonitro'n ofalus a'i adolygu pob chwarter, a gwneir pob ymdrech i roi arferion busnes effeithlon ar waith.</p>
<p>Rheoli risgiau</p> <p>Mae ein polisïau a rheolaethau presennol yn methu â'n hamddiffyn rhag gweithgarwch twyllodrus posibl, yn enwedig yn yr amgylchiadau presennol a gyda'r dulliau presennol o weithio.</p>	<p>Caiff polisïau rheoli risg y Cyngor eu hadolygu'n rheolaidd. Rydym yn rhannu arferion da gyda Chyrff eraill a Noddir gan Lywodraeth Cymru.</p> <p>Mae gweithdrefnau cadarn ar gyfer asesu a monitro ar waith yn ein holl feysydd gweithgarwch er mwyn sicrhau y caiff arian grant ei ddefnyddio at y diben a nodir.</p>

Prif risgiau	Camau lliniaru allweddol
<p>Amgylchedd</p> <p>Caiff y strategaeth gyhoeddedig i ddatblygu a hyrwyddo'r celfyddydau yng Nghymru ac yn rhyngwladol effaith niweidiol ar dargedau amgylcheddol y Cyngor.</p> <p>Mae ein hól-troed carbon yn tyfu wrth i'r staff ddechrau i'r swyddfeydd a'r gweithgarwch allanol ailddechrau.</p> <p>Mae gan yr argyfwng amgylcheddol presennol effaith fwy hirdymor ar genedlaethau'r dyfodol.</p>	<p>Mae'n ofynnol i brosiectau a gweithgarwch a gefnogwn yn ariannol trwy geisiadau am grantiau a chaffael ddangos dealltwriaeth neu ddatblygiad o ystyriaethau amgylcheddol.</p> <p>Mae gennym achrediad Draig Werdd lefel 5 ac rydym yn mabwysiadu ystyriaethau gwytnwch Cenedlaethau'r Dyfodol gan gynnwys ystyriaethau Masnach Deg, argraffu / nwyddau traul, defnydd o ynni ac ailgylchu ledled ein swyddfeydd. Mae ein Polisi Teithio a Chynhaliadaeth wedi'i seilio ar arferion a chyfraddau Cyllid a Thollau EF a llywodraethau eraill.</p> <p>Mae trefniadau gweithio hybrid yn cael eu cyflwyno yn sgil y pandemig. Mae'n annhebygol y bydd yr holl staff yn dychwelyd i'r swyddfa yn barhaol.</p> <p>Byddwn yn parhau i ddefnyddio rhith-gyfarfodydd, lle bo'n briodol, er mwyn arbed teithio ac amser. Rhoddwyd canllawiau i staff ynghylch mynychu cyfarfodydd a digwyddiadau allanol.</p> <p>Yn y flwyddyn nesaf, yn unol â Rhaglen Lywodraethu a thargedau lleihau carbon Llywodraeth Cymru, byddwn yn canolbwyntio fwyfwy ar ein hól-troed carbon ni ac ôl-troed y gweithgarwch a ariannwn.</p> <p>Rheolwr Portffolio sy'n arwain ar ein hystyriaethau o ran Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, gan gynnwys cyfiawnder newid hinsawdd. Rydym yn datblygu ein cynllun gweithredu cyfiawnder newid hinsawdd ein hunain. Cyfiawnder newid hinsawdd yw un o 6 blaenoriaeth allweddol ein Hadolygiad Buddsoddi a'r Strategaeth newydd.</p> <p>Rydym yn ymgysylltu â'r Grŵp Cyfrifoldeb Amgylcheddol Traws-ddosbarthwr er mwyn sicrhau ymagwedd gydgyssylltiedig gyda rhanddeiliaid allweddol megis Cyngor Celfyddydau Lloegr, Julie's Bicycle a Creative Carbon Scotland ac rydym wedi ymuno â Chydgyssylltwyr Datblygu Cynaliadwy Cymru +, sef rhwydwaith o swyddogion sy'n gyfrifol am ddatblygu cynaliadwy mewn Awdurdodau Lleol.</p>
<p>Cydraddoldebau</p> <p>Ychydig o gynnydd neu ddim o gwbl a wnawn mewn perthynas â'n hagenda cydraddoldeb.</p>	<p>Dan arweiniad ein Hasiant er Newid, rydym yn dal i fwrw ymlaen â'n hagenda trwy'r cyd-gynllun gweithredu â chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru a'n Cynllun Cydraddoldeb Strategol ni; ynghyd â'r cyd-gynllun gweithredu Ehangu Ymgysylltiad ag Amgueddfa Cymru.</p> <p>Cydraddoldebau ac Ehangu Ymgysylltiad yw un o'r chwe egwyddor allweddol sy'n sylfaen i'n Hadolygiad Buddsoddi a'n Strategaeth newydd.</p> <p>Rydym yn dal i gefnogi cynllun Hynt i hyrwyddo cynnig cyson i ymwelwyr anabl a'u cynorthwywyr personol/gofalwyr mewn lleoliadau ledled Cymru.</p> <p>Lansiasom y rhaglen Camau Creadigol, yn cynnig cymorth a dargedwyd i unigolion heb gynrychiolaeth ddigonol a sefydliadau a arweinir gan a/ neu sy'n gweithio â chymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol er mwyn hyrwyddo datblygiadau o ran busnes, sefydliad a gyrfa.</p> <p>Mae ein Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol yn asesu ein perfformiad yn erbyn ein hymrwymadau cyhoeddedig ac yn adrodd i'r Cyngor.</p>

Adolygiad ariannol a busnes

Mae gan y Cyngor ddwy brif ffynhonnell cyllido: cymorth grant gan Lywodraeth Cymru; ac, a ninnau'n un o'r cyrff sy'n gyfrifol am ddsbarthu arian ymhlith achosion da, cyfran o'r arian a godir gan y Loteri Genedlaethol. Mae'n ofynnol i'r Cyngor gyfrifyddu ar wahân am ei weithgareddau cymorth grant a dosbarthu arian y Loteri.

Polisiau rhoi grantiau

Mae'r Cyngor yn gwahodd ceisiadau am grantiau rheolaidd ac untro gan sefydliadau ac unigolion ac yn monitro'r defnydd priodol ac effeithiol o'r grantiau hynny. Yn ogystal â bodloni amcanion strategol y Cyngor, rhaid i geisiadau ddangos budd i bobl Cymru ledled yr holl sectorau rhanbarthol, diwylliannol ac economaidd. Caiff grantiau rheolaidd eu cyllido o gymorth grant yn unig ond gellir cyllido grantiau untro o gymorth grant neu incwm y Loteri. O dan delerau ei Gyfarwyddiadau Polisi Loteri mae'r Cyngor yn rhoi grantiau i gynorthwyo prosiectau cyfalaf ac eraill o dan gynlluniau refeniw sy'n ymwneud â'r celfyddydau yng Nghymru.

Rhoddir grantiau rheolaidd, neu refeniw blynyddol, i bortffolio o sefydliadau i ddarparu gwasanaethau artistig o ansawdd da – **Portffolio Celfyddydol Cymru**. Mae ystyried statws refeniw i unrhyw sefydliad yn dibynnu ar argaeledd cyllid, cynaliadwyedd y sefydliad, a phrawf ei fod yn cydweddu'n gryf â blaenoriaethau strategol y Cyngor. Ar hyn o bryd, mae pob sefydliad refeniw yn ymrwymo i gytundeb cyllido am gyfnod rhwng un a thair blynedd sy'n nodi'r lefel o gyllid a ragwelir, y rhaglen weithgarwch i'w chyflawni, gofynion monitro ac adolygu pob blwyddyn, amodau safonol grant ac unrhyw amodau ychwanegol.

Mae grantiau cyfalaf y Loteri, i sefydliadau yn unig, yn cynorthwyo â phrynu, gwella, adfer, adeiladu neu greu ased a gaiff ei ddefnyddio er budd y cyhoedd i ddatblygu gwaith y sefydliad.

Mae'r Cyngor yn dirprwyo ei waith rhoi grantiau Loteri mewn nifer o feysydd strategol i Ffilm Cymru Wales, Nesta, BBC Cymru Wales, Llenyddiaeth Cymru a Thŷ Cerdd. Nodir telerau'r dirprwyo allanol mewn cytundebau ffurfiol a bodlonant amodau Datganiad o Ofynion Ariannol y Cyngor.

Ni newidir rhwymedigaethau Swyddog Cyfrifyddu'r Cyngor gan y dirprwyo. Ond mae wedi'i fodloni ei hun bod y sefydliadau a'u systemau'n addas i gyflawni'r swyddogaethau dirprwyedig, gan gynnwys: asesu ceisiadau am gyllid; dal arian y Loteri a ddyrennir iddynt gan y Cyngor at y diben hwnnw, rhoi cyfrif amdano a'i ddsbarthu; a monitro'r prosiectau a gyllidir.

Mae'r cytundebau dirprwyo yn caniatáu ar gyfer mynediad priodol at y sawl y dirprwyir iddynt gan archwilwyr mewnol y Cyngor a chan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol er mwyn adolygu'r ffordd y gweithredir y swyddogaethau dirprwyedig.

Mae grantiau untro ar gael i helpu i gyllido prosiectau artistig cyfyngedig o ran amser, o ansawdd da, a fodlona flaenoriaethau cyllido'r Cyngor yn y modd gorau. Mae gwaith i fonitro ein rhaglenni grant yn barhaus yn ein rhybuddio am unrhyw broblemau penodol o ran risg. Mae risgiau a nodir yn arwain at godi lefel y monitro ac, os oes angen, yn gallu arwain at beidio â thalu cyllid a/neu ohirio ei dalu.

Cronfeydd arian parod wrth gefn – Gweithgareddau Cyffredinol

Polisi'r Cyngor ar gronfeydd cyfyngedig yw cofnodi ar wahân grantiau, rhoddion a ffynonellau incwm eraill a geir ar gyfer diben neu brosiect penodol, neu lle bo'r cyfyngiadau a osodir yn gulach nag amcanion cyffredinol y Cyngor. Mae'r holl adnoddau hyn a ddaeth i mewn wedi cael eu defnyddio yn ystod y flwyddyn at eu diben bwriadedig.

Neilltuir y rhan fwyaf o gyllid anghyfyngedig y Cyngor yn ystod y flwyddyn, yn unol ag amodau'r cymorth grant a roddir gan Lywodraeth Cymru. Caiff unrhyw arian dros ben ei gario ymlaen a'i ddefnyddio i hyrwyddo amcanion siartredig y Cyngor yn y flwyddyn wedyn. Nid oedd unrhyw arian dynodedig ar 31 Mawrth 2023.

Cyfyngir ar ein gallu i ddal cronfeydd arian parod wrth gefn gan gyfarwyddiadau Llywodraeth Cymru ar hyblygrwydd diwedd mis a diwedd blwyddyn. O fewn y paramedrau hynny, ein polisi yw rheoli llif arian drwy dynnu arian i lawr bob mis i dalu gwariant wedi'i gynllunio, gyda lwfans bach ar gyfer gofynion arian parod tymor byr nas rhagwelwyd. Adolygwn y polisi hwn a'n sefyllfa o ran cronfeydd wrth gefn bob blwyddyn.

Ar 31 Mawrth 2023 £0.279 miliwn oedd y cronfeydd arian parod anghyfyngedig (2022: £0.335 miliwn).

Mae'r cyfrifon wedi cael eu paratoi ar sail busnes hyfyw ac nid oes unrhyw ansicrwydd sylweddol ynghylch ein gallu i barhau i weithredu

Buddsoddi

Rheolir pwerau buddsoddi gan Ddeddf Ymddiriedolwyr 2000, y Ddogfen Fframwaith a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru a'r Cyfarwyddiadau Ariannol a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Polisi'r Cyngor yw cael yr elw mwyaf posibl o fewn y telerau hyn. Cawn log ar gyfradd wedi'i negodi cysylltiedig â chyfradd sylfaenol y banc ar bob balans credyd yng nghyfrifon cyfredol y Cyngor. O bryd i'w gilydd, gallai cyfraddau uwch fod ar gael ar gyfer cronfeydd cyfyngedig ar adnau hirdymor.

Darperir gwasanaeth bancio'r Cyngor gan **Santander UK plc**.

Caiff yr holl log ac incwm arall o fuddsoddiadau a enillir ar arian parod a balansau banc sy'n codi o ganlyniad i gyllid oddi wrth Lywodraeth Cymru ei ildio i Drysorlys Ei Fawrhydi drwy Gronfa Gyfunol Cymru.

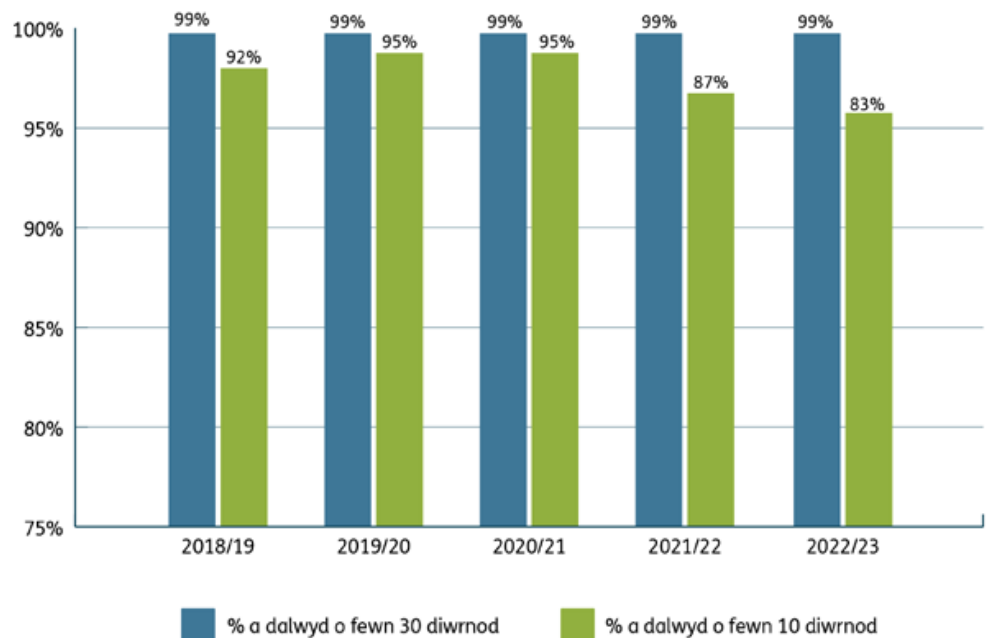
Erys balansau a ddelir yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol o dan stiwardiaeth yr Ysgrifennydd Gwladol dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, felly, er bod y Cyngor yn cael incwm o fuddsoddiadau ar ei gyfran yntau o'r fath falansau, nid oes gan y Cyngor unrhyw bwerau buddsoddi dros y Gronfa.

Talu credydwy

Mae'r Cyngor yn cydymffurfio â Deddf Talu Dyledion Masnachol yn Hwyr (Llog) 1998 a Chod Ymarfer Talu Gwell Llywodraeth y Deyrnas Unedig. Mae'n ofynnol i'r Cyngor dalu anfonebau cyflenwyr lle na cheir anghydfod yn eu cylch cyn pen 30 diwrnod ar ôl cael nwyddau neu wasanaethau neu anfoneb ddilys, pa un bynnag yw'r hwyraf.

Ein nod yw talu'r holl anfonebau, gan gynnwys anfonebau y cafwyd anghydfod yn eu cylch ar ôl i'r anghydfod gael ei ddatrys, yn unol â'r telerau hyn. Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023, talodd y Cyngor 99% (2021/22: 99%) o'r holl anfonebau yn unol â thelerau ei bolisi talu.

Mae gan y Cyngor nod pellach o dalu anfonebau cyn pen 10 diwrnod. Ar gyfer 2022/23, talwyd 83% (2021/22: 87%) o anfonebau cyn pen 10 diwrnod.

Ni ragwelir y bydd ein polisi'n newid yn y blynyddoedd i ddod a byddwn yn parhau i fabwysiadu targedau perfformiad heriol.

Canlyniadau ariannol – Gweithgareddau Cyffredinol

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Penawdau o'r cyfrifon Gweithgareddau Cyffredinol:		
Cyfanswm incwm am y flwyddyn	61,216	48,000
Gwarged incwm dros wariant/(gwariant dros incwm)	239	(47)
Asedau cyfredol net	2,725	2,382
Cyfanswm y balansau arian ar 31 Mawrth	2,658	2,419
Blaenymrwymiadau grantiau ar gyfer y flwyddyn wedyn	27,180	27,484
Dengys y cyfrifon Dosbarthu Arian y Loteri ar wahân:		
Cyfran y Cyngor o'r derbyniadau o'r Loteri Genedlaethol	17,681	18,078
Y cyfuniad:		
Cyfanswm yr incwm ar gyfer gweithgareddau cyffredinol a Loteri oedd	79,562	66,242
a		
Chyfanswm y gwariant elusennol ar y celfyddydau ar gyfer gweithgareddau cyffredinol a Loteri oedd	78,113	70,563

Roedd incwm y Cyngor ar gyfer 2022/23 £13.2 miliwn (28%) yn fwy na'r flwyddyn flaenorol.

Er na chawsom fwy o Gyllid Adferiad Diwylliannol gan Lywodraeth Cymru eleni – roedd ein hincwm y llynedd yn cynnwys £12.7 miliwn i gefnogi'r sector yn sgil y pandemig Covid-19 – dyfarnwyd £25.9 miliwn o arian cyfyngedig gan Lywodraeth Cymru ar gyfer gweithgareddau penodol eraill. Elfen fwyaf yr arian hwn oedd y dyfarniad cyfalaf gwerth £23.5 miliwn yr ydym wedi ei ail-ddyfarnu i Gyngor Sir y Fflint ar gyfer aildatblygu Theatr Clwyd yn ystod y tair blynedd nesaf. Caiff yr arian ei hawlio oddi wrthym gan yr awdurdod lleol, a'i dynnu i lawr gennym o Lywodraeth Cymru, er mwyn inni dalu costau'r prosiect fel y dônt yn ddyledus. Er hynny, yn unol ag egwyddorion cyfrifyddu, caiff yr holl grant a ddyfarnwyd gennym i Gyngor Sir y Fflint ei godi yn natganiadau ariannol eleni, fel y mae'r holl grant a ddyfarnwyd inni gan Lywodraeth Cymru er mwyn bodloni ein rhwymedigaethau deongliadol.

Yn gyffredinol, cafwyd cynnydd net o £239,000 yn y cronfeydd am y flwyddyn; gostyngodd y cronfeydd cyfyngedig £197,000 a chynyddodd y cronfeydd anghyfyngedig £436,000.

Mae'r gostyngiad yn y cronfeydd cyfyngedig yn adlewyrchu ein defnydd o gronfeydd wrth gefn o'r flwyddyn flaenorol ar gyfer y rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau. Cafwyd lleihad anochel mewn gweithgarwch yn ystod y pandemig pan oedd ysgolion yn wynebu llawer o darfu.

Mae'r cynnydd yn y cronfeydd anghyfyngedig yn gysylltiedig yn bennaf â'r oedi yn y gwaith o gyflawni rhai elfennau o'n rhaglenni strategol. Cafodd y cyllid ei drosglwyddo i gyllideb y flwyddyn nesaf.

Ar 31 Mawrth 2023 roedd gennym gronfeydd wrth gefn anghyfyngedig o £1.1 miliwn (2022: £0.7 miliwn) a chronfeydd wrth gefn cyfyngedig o £1.6 miliwn (2022: £1.8 miliwn). Ceir effaith uniongyrchol ar lefel ein cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig gan bolisi Llywodraeth Cymru ar falansau arian parod diwedd blwyddyn, fel y nodir yn yr adran *Cronfeydd arian parod wrth gefn* uchod. Caniateir i'r Cyngor gario drosodd o'r naill flwyddyn ariannol i'r nesaf ddim mwy na 2% o gyfanswm ei incwm na ddaw o'r Loteri. Roeddem o fewn y cap hwn ar 31 Mawrth 2023.

Red Riding Hood,
Ballet Cymru
(Llun ©
Ffotograffiaeth
Sian Trenberth)

Canlyniadau ariannol – Dosbarthu Arian y Loteri

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Penawdau o gyfrifon Dosbarthu Arian y Loteri:		
Cyfran o'r derbyniadau o'r Loteri Genedlaethol	17,681	18,078
Grantiau net a roddwyd	15,170	20,637
Gwariant net am y flwyddyn	(855)	(6,165)
Balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ar 31 Mawrth	24,399	26,165
Cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth	5,325	6,180

Grantiau a broseswyd

	2022/23	2021/22
Nifer y ceisiadau a ddaeth i law:		
Cynlluniau cyfalaf	4	6
Cynlluniau refeniw	955	766
	959	772
Nifer y grantiau a roddwyd:	502	374
Gwerth y grantiau a roddwyd:	£'000	£'000
Cynlluniau cyfalaf	330	5,739
Cynlluniau refeniw	15,003	15,179
	15,333	20,918
Grantiau oedd yn daladwy 31 Mawrth:		
Cynlluniau cyfalaf	7,471	9,143
Cynlluniau refeniw	12,252	11,339
Cronfa Gwytnwch y Celfyddydau (Covid-19)	-	11
	19,723	20,493

Arhosodd incwm o'r Loteri Genedlaethol yn gyson eleni, er bod ein cyfran £0.4 miliwn yn is nag yn 2021/22. Mae'r Comisiwn Gamblo wedi nodi rhywfaint o ansicrwydd ynghylch rhagolygon incwm y dyfodol yng ngoleuni pryderon costau byw a'r amgylchiadau a wynebir gan ddeiliad newydd y Drwydded pan fydd yn cymryd yr awenau ar ddechrau 2024. Mae'r Cyngor yn parhau i fonitro'n fanwl y duedd o ran y gyfran o'r derbyniadau a geir gan yr achosion da a'r effaith bosibl ar raglenni a ariennir gan y Loteri yn y dyfodol.

Mae neilltuo cyllid ar gyfer ein rhaglen Cyfalaf barhaus a chynnydd gwaith datblygu'r prosiectau allweddol hynny yn dal i gael effaith ar ein llif arian blynyddol. Neilltuodd y Cyngor £22 miliwn ar gyfer y rhaglen yn 2012/13 am gyfnod o bum mlynedd. Fodd bynnag, mae nifer o brosiectau blaenoriaeth yn dal i gael eu datblygu ac mae'r Cyngor o'r farn ei bod yn bwysig dangos ymrwymiad iddyn nhw, ac arianwyr eraill, trwy adael y cynigion cyllido dangosol yn eu lle. Felly mae ein dyraniad yn y gyllideb cyfalaf sy'n weddill gwerth oddeutu £1.5 miliwn wedi'i drosglwyddo i 2023/24.

Wrth i sector y celfyddydau ymddangos o'r pandemig yn 2021/22, gwelsom fwy o waith rhoi grantiau trwy ein cynlluniau *Cysylltu a Ffynnu a Creu*, a gynigiodd ffordd newydd o feddwl yn y sector yn canolbwyntio ar weithio cydweithredol. Hefyd, dyfarnasom grant cyfalaf gwerth £5 miliwn i'r gwaith o ailddatblygu Theatr Clwyd, swm a neilltuwyd i'r prosiect gan y Cyngor beth amser yn ôl a ohiriwyd gan y pandemig. O ganlyniad i'r ymrwymadau grant newydd a gohiriedig hyn, roedd ein gwariant yn 2021/22 £6.2 miliwn yn fwy na'n hincwm yn ystod y flwyddyn, gan ddefnyddio cronfeydd wrth gefn a ddygwyd ymlaen o flynyddoedd blaenorol.

Yn 2022/23 aeth ein gwaith o roi grantiau yn ôl i lefelau mwy arferol. Yn ogystal â'n cynlluniau cyllido parhaus, cawsom incwm partneriaethol gan Lywodraeth Cymru i gefnogi prosiectau celfyddydol yn gysylltiedig â Chwpan y Byd Dynion FIFA, ac o Sefydliad Baring ar gyfer ein rhaglen Celfyddydau, Iechyd a Llesiant. Agorwyd cyllid strategol ar gyfer *Criw Celf 22-23* er mwyn adeiladu ar waith blaenorol yn cyflawni'r rhaglen datblygu talent creadigol i bobl ifanc yn y celfyddydau gweledol, gan fynd i'r afael â rhwystrau i fynediad.

Ar ddiwedd y flwyddyn £19.723 miliwn oedd cyfanswm y grantiau taladwy (2022: £20.493 miliwn). £26.819 miliwn oedd cyfanswm yr arian nas tynnwyd i lawr yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol plws arian parod a chyfwerth ag arian parod (2022: £27.966 miliwn). Gostyngodd ein cyfran ni o'r balansau a ddelir yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol oddeutu 7% o gymharu â'r diwedd blwyddyn diwethaf, gan adlewyrchu ein defnydd o gronfeydd wrth gefn a ddygwyd ymlaen yn ystod y pandemig.

Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol a Staff

Cyfle cyfartal

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i bolisi cyfle cyfartal yn ei arferion cyflogi. Yn benodol, nod y Cyngor yw sicrhau nad yw unrhyw ddarpar gyflogai neu gyflogai gwirioneddol yn cael triniaeth fwy neu lai ffafriol ar sail oedran, anabledd, tarddiad ethnig neu genedlaethol, rhywedd, statws o ran priodas neu fod yn rhiant, cenedligrwydd, cred wleidyddol, hil, crefydd neu gyfeiriadedd rhywiol.

Mae'r Cyngor yn cyhoeddi **Datganiad Polisi Cyflogau** bob blwyddyn. Mae hwn yn cynnwys dadansoddiad manwl o gyfansoddiad ein staff. Mae hefyd yn rhoi sylw i adrodd ar Gydraddoldeb Rhywiol a Chyflogau Cyfartal.

Mae'r Cyngor yn sicrhau bod cyfleusterau priodol ar gael i gyflogeion anabl. Mae arwyddion cyhoeddus hefyd yn hyrwyddo'r Cyngor fel sefydliad dwyieithog.

Ein polisiau Adnoddau Dynol

Nod y Cyngor yw bod yn gyflogwr blaengar sy'n ystyriol o deuluoedd. Rydym yn gweithredu nifer o bolisiau Adnoddau Dynol sy'n adlewyrchu ein rhwymedigaethau cyfreithiol fel cyflogwr. Mae polisiau'n cael eu hadolygu'n rheolaidd a'u diweddarau i adlewyrchu unrhyw newidiadau perthnasol yn y ddeddfwriaeth. Caiff y ffordd y rheolir polisiau Adnoddau Dynol y Cyngor ei monitro gan y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol.

Cyfathrebu, ymgynghori a negodi â'r cyflogeion

Unite yw'r undeb llafur a gydnabyddir gan y Cyngor, ac mae wedi dod i gytundeb gweithdrefnol ag ef; mae cynrychiolwyr y rheolwyr a'r undeb yn cyfarfod yn rheolaidd i drafod materion o bryder cyfredol.

Rydym yn cynnal arolygon staff yn rheolaidd er mwyn canfod unrhyw broblemau neu feysydd ar gyfer gwella.

Cydnabyddiaeth ariannol

Cytunir â Llywodraeth Cymru ar delerau penodi'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr.

Mae'r Cyngor yn talu gweddill y staff yn unol â system gyflog a graddio y cytunwyd arni.

Gyda chymeradwyaeth y Comisiwn Elusennau caiff y Cadeirydd gydnabyddiaeth ariannol ar gyfradd a bennir gan Lywodraeth Cymru sy'n adlewyrchu ymroddiad amser lleiaf i fusnes y Cyngor. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn rhoi cyngor ar y cynnydd blynyddol yng nghyflog y Cadeirydd ond ni chaiff daliadau bonws ac nid yw'n aelod o gynllun pensiwn Cyngor y Celfyddydau.

Mae cydnabyddiaeth ariannol y Prif Weithredwr yn cynnwys cyflog sylfaenol a chymhwysedd i gael bonws blynyddol. Mae'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol yn argymhell bonysau blynyddol i'r Cyngor ar ôl ystyried perfformiad y Prif Weithredwr yn ôl nifer o amcanion a bennir ymlaen llaw.

Caiff aelodau'r Cyngor eu penodi gan Weinidogion Cymru am gyfnod o dair blynedd a gellir eu hailbenodi am gyfnod pellach. Cymerodd y Cadeirydd presennol, Maggie Russell, y cadeiryddiaeth/swydd ar 1 Ebrill 2023.

Caiff y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr – yr Uwch Tîm Arwain – eu cyflogi ar gontractau parhaol yn unol â thelerau ac amodau safonol y Cyngor. Mae hawl ganddynt i gael rhybudd o 13 wythnos o derfynu eu cyflogaeth. Cyflogwyd y Prif Weithredwr Dros Dro ar gontract dros dro am y cyfnod o 7 Mawrth 2022 i 1 Tachwedd 2022.

Ymddiswyddodd y Prif Weithredwr presennol o'i rôl heb dâl fel aelod o'r Cyngor ac Ymddiriedolwr, a derbyn y swydd gyda chymeradwyaeth y Comisiwn Elusennau.

Dyddiadau dechrau a therfyn y gyflogaeth yw:

Maggie Russell

Cadeirydd
1 Ebrill 2023

Phil George

Cadeirydd
1 Ebrill 2016 i 31 Mawrth 2023

Dafydd Rhys

Prif Weithredwr
17 Hydref 2022

Michael Elliott

Prif Weithredwr Dros Dro
7 Mawrth 2022 i
1 Tachwedd 2022

Richard Nicholls

Cyfarwyddwr Gweithrediadau
28 Medi 2020

Rebecca Nelson

Cyfarwyddwr Cyllid a
Gwasanaethau Busnes
17 Mehefin 2019

Diane Hebb

13 Ionawr 1992
Cyfarwyddwr Ymgysylltu â'r
Celfyddydau o 1 Chwefror 2012
ymlaen

Lleucu Siencyn

Cyfarwyddwr Datblygu'r
Celfyddydau
9 Mai 2022

Trosiant staff

Ar draws y Cyngor gyfan:

	2022/23	2021/22
Nifer gyfartalog y cyflogeion (cyfrif pennau)	91.92	86.25
Ymadawyr	8	4
Dechreuwyd	11	11
Trosiant cyfartalog	8.70%	4.64%

Cyfrifir y trosiant cyfartalog fel a ganlyn:

$$\frac{\text{cyfanswm nifer yr ymadawyr yn y flwyddyn}}{\text{cyfanswm cyfartalog y rhai a gyflogwyd yn y flwyddyn}} \times 100$$

Absenoldeb salwch

Ar draws y Cyngor cyfan:

	2022/23	2021/22
Diwrnodau a gollwyd oherwydd salwch	715	532
Nifer gyfartalog y cyflogeion (cyfrif pennau)	91.92	86.25
Nifer gyfartalog y diwrnodau a gollwyd fesul cyflogai	7.78	6.17

Cyfradd absenoldeb o 3.12% yw hon (2021/22: 2.46%) ar sail 249.5 (2021/22: 250.5) o ddyddiau gweithio.

Ymgynghoriaeth

Yn ystod 2022/23 talodd y Cyngor £2,000 mewn costau ymgynghoriaeth (2021/22: £Dim) mewn perthynas â chyngor a barn arbenigol a gafwyd i gynorthwyo â gwneud penderfyniadau strategol. Codir £1,000 (2021/22: £Dim) ar y gronfa Gweithgareddau Cyffredinol a £1,000 (2021/22: £Dim) ar y gronfa Dosbarthu Arian y Loteri.

Y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am gyfarwyddo gweithgareddau'r Cyngor. Roedd eu gwir daliadau a'u buddion pensiwn fel y'u dangosir yn y tablau canlynol.

Mae swm y buddion pensiwn am y flwyddyn sy'n cyfrannu at gyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yn cael ei gyfrifo mewn ffordd debyg i'r dull a ddefnyddir i ddeillio gwerthoedd pensiwn at ddibenion treth, ac mae wedi'i seilio ar wybodaeth a gafwyd oddi wrth actiwari Cynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994.

Dyma sut y cyfrifir gwerth buddion pensiwn:

$(\text{gwir gynnydd yn y pensiwn}^* \times 20) + (\text{gwir gynnydd mewn unrhyw gyfandaliad}) - (\text{cyfraniadau a wnaed gan yr aelod})$

* gan eithrio cynnydd oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd neu leihad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn

Nid swm yw hwn a dalwyd i unigolyn gan y Cyngor yn ystod y flwyddyn, ond cyfrifiad sy'n defnyddio gwybodaeth o'r tabl buddion pensiwn. Gall llawer o ffactorau ddylanwadu ar y ffigurau hyn, e.e. newidiadau yng nghyflog rhywun, a yw'n dewis gwneud cyfraniadau ychwanegol at y cynllun pensiwn o'i gyflog ai peidio, a ffactorau prisio eraill sy'n effeithio ar y cynllun pensiwn yn gyffredinol.

Cyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yr Uwch Tîm Arwain (wedi'i archwilio):

Enw Swydd	2022/23 £'000			2021/22 £'000		
	Band taliadau	Buddion pensiwn	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol	Band taliadau	Buddion pensiwn	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol
Dafydd Rhys Prif Weithredwr o 17 Hydref 2022 Cyfwerth â blwyddyn lawn	45-50 100-105	11	55-60	Amh.	Amh.	Amh.
Michael Elliott¹ Prif Weithredwr dros dro o 7 Mawrth 2022 i 1 Tachwedd 2022 Cyfwerth â blwyddyn lawn	65-70 100-105	-	65-70	5-10 100-105	-	5-10
Siân Tomos Cyfarwyddwr Datblygu'r Celfyddydau hyd 5 Medi 2021 Prif Weithredwr o 6 Medi 2021 i 19 November 2021 Cyfwerth â blwyddyn lawn	Amh.	Amh.	Amh.	50-55 90-95	55	105-110
Nicholas Capaldi Chief Prif Weithredwr hyd 30 Medi 2021 Cyfwerth â blwyddyn lawn	Amh.	Amh.	Amh.	50-55 100-105	5	55-60
Richard Nicholls² Cyfarwyddwr Gweithrediadau	80-85	17	95-100	85-90	20	105-110
Diane Hebb² Cyfarwyddwr Ymgysylltu â'r Celfyddydau	80-85	(35)	45-50	85-90	72	155-160
Rebecca Nelson² Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes	80-85	13	90-95	85-90	25	110-115
Lleucu Siencyn Cyfarwyddwr Datblygu'r Celfyddydau o 9 Mai 2022 Cyfwerth â blwyddyn lawn	65-70 70-75	14	80-85	Amh.	Amh.	Amh.

¹ Dewisodd y Prif Weithredwr Dros Dro beidio ag ymuno â chynllun pensiwn ac nid oedd unrhyw reidrwydd i'w gofrestru'n awtomatig.

² Mae taliadau 2021/22 yn cynnwys lwfans cyfrifoldeb ychwanegol dros dro gwerth £5,000-£10,000..

Buddion pensiwn yr Uwch Tîm Arwain (wedi'u harchwilio):

	2022/23 £'000	2022/23 £'000	2022/23 £'000	2021/22 £'000	2022/23 £'000
Enw Swydd	Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig yn 65 oed	Cyfanswm pensiwn cronedig yn 65 oed ar 31/03/23, neu ddyddiad ymadael os yw'n gynharach, a chyfandaliad cysylltiedig	Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod ¹ ar 31/03/23	Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod ar 31/03/22, neu ddyddiad ymadael os yw'n gynharach	Gwir gynnydd ² yn y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod
Dafydd Rhys Prif Weithredwr o 17 Hydref 2022	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 0-2.5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 0-5	9	Amh.	6
Richard Nicholls Cyfarwyddwr Gweithrediadau	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 2.5-5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 5-10	20	17	4
Diane Hebb Cyfarwyddwr Ymgysylltu â'r Celfyddydau	Pensiwn (2.5)-0 Cyfandaliad (5)-(2.5)	Pensiwn 20-25 Cyfandaliad 70-75	390	469	(25)
Rebecca Nelson Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 0-2.5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 10-15	28	40	1
Lleucu Siencyn Cyfarwyddwr Datblygu'r Celfyddydau o 9 Mai 2022	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 0-2.5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 0-5	7	Amh.	3

¹ **Gwerthoedd Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod:** Ystyr Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yw gwerth cyfalafol buddion cynllun pensiwn a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol ac a aseswyd gan actiwari. Y buddion a brisir yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn amodol a ddelir i'w briod sy'n daladwy o'r cynllun. Mae Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yn daliad a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i ddiogelu buddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fo'r aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddion a gronnwyd yn ei gynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn ymdrin â'r buddion mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i'w holl aelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond ei wasanaeth mewn swydd uwch y mae'r datgeliad yn berthnasol iddo. Mae'r ffigurau'n cynnwys gwerth unrhyw fudd pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi'i drosglwyddo i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fudd pensiwn ychwanegol a gronnodd yr aelod o ganlyniad i brynu buddion pensiwn ychwanegol ar ei gost ei hun. Caiff Gwerthoedd Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod eu cyfrifo yn unol â'r canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan y Sefydliad a'r Gyfadran Actiwariaid ac nid ydynt yn cymryd i ystyriaeth unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosibl mewn buddion o ganlyniad i'r Dreth Lwfans Gydol Oes a all fod yn ddyledus pan hawllir buddion pensiwn.

² **Gwir gynnydd mewn Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod:** Mae hwn yn adlewyrchu'r cynnydd/(gostyngiad) yn y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod a gyllidir, i bob pwrpas, gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys y cynnydd mewn pensiwn cronedig oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a delir gan y cyflogai (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddir o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau priso cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Caiff y Cadeirydd gydnabyddiaeth ariannol am ei wasanaethau neu ei gwasanaethau ond ni chaiff unrhyw daliadau bonws ac nid yw'n aelod o'r cynllun pensiwn. Nid yw Aelodau eraill o'r Cyngor nac Aelodau o'r Pwyllgorau yn cael unrhyw dâl am eu gwasanaethau. Ad-dalwyd swm crynswth o £3,035 (2021/22: £185) i 11 (2021/22: 1) o aelodau'r Cyngor am gostau teithio a chynhaliadau yr aed iddynt ar fusnes y Cyngor. Y swm crynswth a ddyrennir i Weithgareddau Cyffredinol oedd £1,002 (2021/22: £96) ac i weithgareddau Dosbarthu Arian y Loteri £2,033 (2021/22: £89).

Roedd cyfanswm y gwir daliadau i'r Cadeiryddion a'r Prif Weithredwyr yn cynnwys (wedi'u harchwilio):

	2022/23 £	2021/22 £
Cadeiryddion¹		
Cadeirydd (hyd 31 Mawrth 2023) – Phil George		
Cyflog	25,556	48,810
Cadeirydd dros dro (o 1 Hydref 2022 i 31 Mawrth 2023) – Kate Eden		
Cyflog	17,524	-
Cyfanswm y Cadeiryddion		
Salary	43,080	43,810
¹ Arhosodd Phil George yn ei swydd hyd ddiwedd ei gyfnod swydd ar 31 Mawrth 2023. Cafodd daliadau am ei wasanaethau hyd fis Hydref 2022 pan benodwyd Kate Eden yn Gadeirydd Dros Dro am weddill y flwyddyn ariannol oherwydd ei iechyd gwael.		
Prif Weithredwyr		
Prif Weithredwr (o 17 Hydref 2022) – Dafydd Rhys		
Cyflog	46,721	-
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	9,764	-
	56,485	-
Cyn Brif Weithredwr Dros Dro (o 7 Mawrth 2022 i 1 Tachwedd 2022) – Michael Elliott		
Cyflog	65,643	7,413
Cyn Brif Weithredwr (hyd 30 Medi 2021) – Nicholas Capaldi		
Cyflog	-	51,548
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	-	10,077
	-	61,625
Cyn Brif Weithredwr (o 6 Medi i 19 Tachwedd 2021) – Siân Tomos		
Cyflog	-	21,751
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	-	4,546
	-	26,297
Cyfanswm y Prif Weithredwyr		
Cyflog	112,364	80,712
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	9,764	14,623
	122,128	95,335

Caiff 66% (2021/22: 66%) o daliadau'r Cadeiryddion a 72% (2021/22: 72%) o daliadau'r Prif Weithredwyr eu codi ar Weithgareddau Cyffredinol a 34% (2021/22: 34%) o daliadau'r Cadeiryddion a 28% (2021/22: 28%) o daliadau'r Prif Weithredwyr eu codi ar Ddosbarthu Arian y Loteri.

Costau teithio a chynhaliaeth yr aed iddynt ac a ad-dalwyd ar fusnes y Cyngor	2022/23	2021/22 £
Cadeiryddion	£593	£185
Prif Weithredwyr	£11,050	£627

Caiff 51% (2021/22: 52%) o dreuliau'r Cadeiryddion a'r Prif Weithredwyr eu codi ar Weithgareddau Cyffredinol a 49% (2021/22: 48%) ar Ddosbarthu Arian y Loteri.

Heblaw aelodau'r Uwch Tîm Arwain a restrir uchod, dyma nifer y cyflogeion (y Cyngor cyfan) a gafodd gydnabyddiaeth ariannol am y flwyddyn, ac eithrio cyfraniadau pensiwn gan y cyflogwr, gwerth mwy na £60,000:

	2022/23	2021/22
£60,000 i £69,999	1	1

Cyflog teg (wedi'i archwilio)	2023	2022
Dyma ystod y gydnabyddiaeth ariannol flynyddol (cyfwerth ag amser llawn) ar 31 Mawrth (y Cyngor cyfan):	£25,026 to £101,830	£21,064 to £101,830

Y Prif Weithredwr yw'r aelod staff sy'n cael y cyflog mwyaf. Ni newidiodd cydnabyddiaeth ariannol y Prif Weithredwr yn ystod y flwyddyn (2021/22: dim newid). Cafodd y staff cyfan godiad cyflog o 4.0% (2021/22: cynnydd o 2.75%).

Dyma gydnabyddiaeth ariannol flynyddol (cyfwerth ag amser llawn) y cyflogeion a'r cymarebau rhwng pob un o'r rhain a chyflog y Prif Weithredwr ar 31 Mawrth (y Cyngor cyfan):		
Canradd 25	£31,348 1:3.2	£30,142 1:3.4
Canradd canolrifol (50)	£45,582 1:2.2	£43,829 1:2.3
Canradd 75	£45,582 1:2.2	£43,829 1:2.3

Dim ond cyflog yw'r gydnabyddiaeth ariannol flynyddol. Ni thalwyd unrhyw fuddion ac ni thalwyd unrhyw gyflog ar sail perfformiad.

Cyfansoddiad y staff ar 31 Mawrth (cyfwrth ag amser llawn – y Cyngor cyfan)	2023			2022		
	Gwryw	Benyw	Cyfanswm	Gwryw	Benyw	Cyfanswm
Uwch Tîm Arwain	2	3	5	2	2	4
Rheolwyr Portffolio/Penaethiaid Adrannau	8	3	17	7	8	15
Uwch Swyddogion	13	22	35	13	20	33
Swyddogion	3	9	12	2	9	11
Cydgysylltwyr Timau/ Cynorthwywyr Personol	2	16	18	2	16	18
	28	59	87	26	55	81
	32%	68%		32%	68%	

Atebolrwydd Seneddol ac Adroddiad Archwilio (wedi'i archwilio)

Rhwymedigaethau wrth gefn annhebygol

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig a gyllidir a hefyd yn gynllun cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol.

Pe bai cyflogwr yn tynnu'n ôl, byddai'r ddyled a gâi ei hysgogi o dan adran 75 o Ddeddf Pensiynau 1995 yn cael ei chyfrifo gan ddefnyddio diffyg solfedd y Cynllun cyfan, nid cyfran asedau a rhwymedigaethau'r cyflogwr ei hun. Hefyd, pe câi'r Cynllun ei ddirwyn i ben, gan mai trefniant "y dyn olaf ar ei draed" yw'r Cynllun, byddai'r holl gyflogwyr yn atebol ar y cyd ac yn unigol am gyfanswm y diffyg yn y Cynllun.

Nid yw'n ymarferol amcangyfrif yr effaith ariannol.

Colledion, taliadau arbennig a rhoddion

Ni chafodd y Cyngor unrhyw golledion yn ystod y flwyddyn ac ni roddodd unrhyw daliadau arbennig na rhoddion.

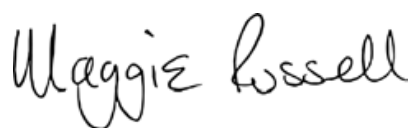
Incwm o ffioedd a thaliadau

Nid oes gan y Cyngor unrhyw incwm perthnasol o'r math hwn.

Dafydd Rhys
Swyddof Cyfrifyddu
20 Hydref 2023

Cymeradwywyd ar ran y Cyngor:

Maggie Russell
Cadeirydd
20 Hydref 2023

Y flwyddyn i ddod: 2023/24

Caiff ein Strategaeth newydd ei lansio. Bydd yn esbonio ein gweledigaeth hirdymor, ein targedau llesiant a'r camau y mae angen inni eu cymryd. Yr Adolygiad Buddsoddi fydd prif allbwn 2023/24 a byddwn yn gweld newid sylfaenol i'r ffordd yr ydym yn ariannu'r sector yng Nghymru.

Seke Chimutengwende
ac Adeola Dewis mewn
trafodaeth, Chapter (Llun:
Kirsten McTernan)

Caiff ein Strategaeth hirdymor newydd ei lansio eleni. Yn cyd-fynd yn agos â nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, bydd hefyd yn cysylltu â Rhaglen Lywodraethu Llywodraeth Cymru ac yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu Strategaeth Diwylliant newydd.

Bydd ein Cynllun Strategol yn hyblyg ac yn ymateb i'r hyn y mae ei angen ar hyn o bryd yn ogystal â bod yn berthnasol i ddatblygiadau newydd a newidiadau. Mae'r cynllun 10-mlynedd hwn yn ystyried cenedlaethau'r dyfodol. I gyflawni hyn, byddwn yn adolygu ac yn datblygu ein Strategaeth ymhellach yn rheolaidd trwy gydol ei chyfnod o 10 mlynedd. Caiff y gwaith hwn ei wneud drwy ymgynghori rheolaidd a chynnwys adborth a gwerthuso yn ein systemau gweithredol. Caiff y newidiadau a'r diweddariadau eu cyfathrebu trwy Gynlluniau Blynyddol a Strategaethau Cyfathrebu. Lluniwyd ein Strategaeth gan y chwe egwyddor a ddatblygwyd yn ystod ymgynghoriad yr Adolygiad Buddsoddi. Mae'r egwyddorion hyn yn gydnaws â'r saith nod llesiant.

Cyflwyno'r chwe Egwyddor

Er y disgrifiwn bob egwyddor ar wahân, mae'r chwech yn gysylltiedig. Trwy ein gwaith a thrwy'r gweithgareddau a gefnogwn.

Bydd y chwe egwyddor hyn yn gwarchod, datblygu a chefnogi dyfodol y celfyddydau yng Nghymru. Byddant yn ein tywys ni ac yn ein helpu ni i adrodd hanes y ffordd y gall y celfyddydau wneud gwahaniaeth.

Creadigrwydd

Mae gan gelf y grym i'n cysylltu â'n gilydd a'n helpu i ddeall ein gilydd a'r byd o'n cwmpas. Mae'n herio ein ffordd o feddwl ac yn sbarduno ein dychymyg. Mae'n dod â llawenydd a gobaith i gynulleidfaoedd a chyfranogwyr. Mae creadigrwydd ym mhawb a phopeth rydym ni'n eu cefnogi.

Cydraddoldeb ac ymgysylltu

Mae gan bawb yr hawl i wneud gweithgareddau a chael profiadau sy'n adlewyrchu a dathlu ein diwylliant, iaith, tirwedd a chelfyddydau. Dylai'r celfyddydau a diwylliant yng Nghymru adlewyrchu bywydau'r holl bobl ond mae llawer yn dal i wynebu rhwystrau a heriau yn y celfyddydau. Hoffem i'r celfyddydau gynnwys pawb. Byddwn yn sicrhau y caiff pobl o gymunedau gwahanol eu cynrychioli'n llawn yn y gweithlu, fel arweinwyr, penderfynwyr, crewyr, ymwelwyr, cyfranogwyr ac aelodau cynulleidfaoedd.

Y Gymraeg

Dylai pawb gael cyfle cyfartal i gael mynediad at gelf, i gymryd rhan ynddi, ei mwynhau a'i chreu yn y Gymraeg. Byddwn yn canolbwyntio ar wella argaeledd darpariaeth Gymraeg yn sector y celfyddydau; gwneud yn siŵr bod y sector yn rhoi'r Gymraeg wrth galon ei weithredoedd; dathlu rôl yr iaith mewn Cymru flaengar, amlieithog; a datblygu cynulleidfaoedd newydd i'r dyfodol.

Cyfiawnder Newid Hinsawdd

Rydym ar daith hollbwysig i ddeall rôl y celfyddydau wrth fynd i'r afael â'r argyfwng newid hinsawdd. Bydd ein hymagwedd at gyfiawnder newid hinsawdd yn gwneud yn siŵr bod ein gweithredoedd yn awr yn gynaliadwy yn gymdeithasol, yn amgylcheddol ac yn foesebol i'r dyfodol. Byddwn yn canolbwyntio ar gefnogi sector y celfyddydau i fod yn gynaliadwy yn amgylcheddol ac wedi'i addasu ar gyfer newid hinsawdd, a galluogi'r celfyddydau i chwarae rôl allweddol yn y broses o ysbrydoli'r newid sydd ei angen.

Meithrin Talent

Byddwn yn creu amgylchedd i helpu artistiaid i ddatblygu. Byddwn yn gwneud yn siŵr y bydd y cyfleoedd a ddatblygwn yn cael eu dosbarthu'n decach. Mae angen inni sicrhau bod yna ffyrdd o ganiatáu i bobl o bob cefndir ddatblygu eu creadigrwydd, sgiliau a photensial o ran arweinyddiaeth.

Trawsnewid

Hoffem ddod o hyd i'r cyfleoedd gorau ar gyfer y celfyddydau, a dysgu o'r hyn a ddigwyddodd yn y gorffennol a rhannu'r hyn sy'n gweithio orau. Byddwn yn ddigon ystywyth a hyderus i ymateb yn gadarnhaol i'r holl newidiadau sy'n digwydd o'n cwmpas, ac yn sicrhau bod y celfyddydau'n berthnasol i bobl Cymru.

Mae ein Strategaeth yn seiliedig ar y **3 Nod** sy'n adlewyrchu ein cylch gwaith gwreiddiol a nodwyd yn ein Siarter Frenhinol, a nodau llesiant Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol.

Y nodau yw: **Datblygu, Cysylltu, Hyrwyddo**

- **Datblygu:** datblygu a gwella gwybodaeth am y celfyddydau, dealltwriaeth ohonynt, a'u hymarfer yn gynaliadwy.
- **Cysylltu:** gwneud cysylltiadau i wella cyfle pobl Cymru i brofi a mwynhau'r celfyddydau.
- **Hyrwyddo:** cydweithredu â phartneriaid i hyrwyddo Cymru â diwylliant bywiog a Chymraeg ffyniannus

Datblygwyd ein Cynllun Gweithredu ar gyfer 2023/24 o dan y Fframwaith hwn ac mae'n disgrifio'n fanwl sut y bwriadwn ddefnyddio ein cymorth grant ac arian y Loteri Genedlaethol i gefnogi'r strategaeth hon.

Adolygiad Buddsoddi

Ar ôl cyfnod helaeth o hyfforddi ac ymgynghori, caewyd proses ymgeisio'r Adolygiad Buddsoddi ar 31 Mawrth 2023.

Caiff y ceisiadau eu hasesu gan swyddogion a Chydweithwyr Cyngor y Celfyddydau rhwng mis Ebrill 2023 a mis Awst 2023.

Ym mis Medi 2023, bydd y Cyngor yn gwneud penderfyniadau 'mewn egwyddor' ar ei berthnasoedd ariannu yn y dyfodol ac yn cyhoeddi canlyniad dangosol yr Adolygiad Buddsoddi erbyn diwedd y mis hwnnw. Bydd gan ymgeiswyr aflwyddiannus yr hawl i apelio. Erbyn diwedd mis Rhagfyr 2023, ar ôl i'r broses apelio ddod i ben, bydd y Cyngor yn cyhoeddi cadarnhad o'r penderfyniadau ariannu.

Bydd y trefniadau ariannu newydd yn dechrau ym mis Ebrill 2024.

Datganiadau
Ariannol
Gweithgareddau
Cyffredinol

Datganiad o gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

O dan Erthygl 11 o'r Siarter Frenhinol ddyddiedig 30 Mawrth 1994 (fel y'i diwygiwyd) mae'n ofynnol i'r Cyngor baratoi am bob blwyddyn ariannol ddatganiad cyfrifon ar y ffurf ac ar y sail a benderfynir gan Weinidogion Cymru. Paratwir y cyfrifon ar sail cronadau ac mae'n rhaid iddynt roi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Cyngor ac o'i incwm a'i wariant, Mantolen a llifau arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio ag egwyddorion cyfrifyddu a gofynion datgelu'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir: Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau sy'n paratwir eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) a gyhoeddwyd ar 16 Gorffennaf 2014 ac, i'r graddau ei fod yn egluro neu'n adeiladu ar ofynion y Datganiad, Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth ac yn benodol:

- cadw at y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru, gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a gweithredu polisiau cyfrifyddu addas ar sail gyson;
- llunio barn ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, fel y'u nodwyd yn y Datganiad a Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth, a datgelu ac esbonio unrhyw wyriadau perthnasol yn y datganiadau ariannol;
- paratwir datganiadau ariannol ar sail busnes hyfyw; a
- chadarnhau bod yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol yn gyffredinol yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a chymryd cyfrifoldeb personol dros yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol a'r farn sy'n ofynnol er mwyn pennu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Mae Prif Swyddog Cyfrifyddu Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r Prif Weithredwr yn Swyddog Cyfrifyddu'r Cyngor. Nodir cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys ei gyfrifoldeb dros briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifyddu'n atebol amdano, dros gadw cofnodion cywir a thros ddiogelu asedau'r Cyngor, yn y ddogfen Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

A finnau'n Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd pob cam y dylaswn ei gymryd i beri fy mod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sicrhau bod archwilydd y Cyngor yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Hyd y gwn i, nid oes dim gwybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.

Dafydd Rhys
Swyddog Cyfrifyddu
20 Hydref 2023

Cymeradwywyd ar ran y Cyngor:

Maggie Russell
Cadeirydd
20 Hydref 2023

Tystysgrif ac adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i Ymddiriedolwyr Cyngor Celfyddydau Cymru

Barn ar y datganiadau ariannol

Ardystiaf fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Cyfrifon Gweithgareddau Cyffredinol Cyngor Celfyddydau Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023 o dan Erthygl 11 o Siarter Frenhinol y Cyngor.

Mae'r rhain yn cynnwys y Datganiad o Weithgareddau Ariannol, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiâu cyfrifyddu pwysig. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, gan gynnwys Safon Adrodd Ariannol 102 Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig).

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa Cyngor Celfyddydau Cymru ar 31 Mawrth 2023 a'i wariant net am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n gywir yn unol ag Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Gweinidogion Cymru a gyhoeddwyd o dan Erthygl 11 o Siarter Frenhinol Cyngor Celfyddydau Cymru.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail y farn

Cynhaliiais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol yn y DU (ISAs (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Caiff fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r adran datganiadau ariannol yn fy nhystysgrif.

Rwyf i a'm staff yn annibynnol o'r corff yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU gan gynnwys Safon Foesebol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes hyfyw

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o sail gyfrifyddu busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Ar sail y gwaith rwyf wedi ei wneud, nid wyf wedi canfod unrhyw ansicrwydd perthnasol mewn perthynas â digwyddiadau neu amgylchiadau a all, yn unigol neu gyda'i gilydd, fwrw amheuaeth sylweddol dros allu'r corff i barhau i fabwysiadu sail gyfrifyddu busnes hyfyw am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Mae fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu o ran busnes hyfyw wedi'u disgrifio yn adrannau perthnasol y dystysgrif hon.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth yn yr Adroddiad Blynyddol heblaw'r datganiadau ariannol a'm hadroddiad archwilydd arnynt. Y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn ymdrin â'r wybodaeth arall ac, heblaw i'r graddau a nodir yn glir fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad o ran sicrwydd arni.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, o wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad, neu'n ymddangos fel arall ei bod wedi'i chamddatgan yn berthnasol. Os wyf yn canfod anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw'n achosi camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os, ar sail y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, y dof i'r casgliad bod yna gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol imi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd yn y cyswllt hwn.

Barn ar faterion eraill

Y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir sy'n nodi'r gofynion ar gyfer gwybodaeth arall. Fodd bynnag, nid yw'r Datganiad na deddfwriaeth, na'r cyfarwyddiadau a roddwyd i Gyngor Celfyddydau Cymru yn nodi cynnwys a ffurf y Datganiad Llywodraethu na'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a gyflwynir gyda'r datganiadau ariannol. Felly, ni allaf gadarnhau bod y Datganiad Llywodraethu neu'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a gyhoeddir gyda'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi yn unol â chanllawiau.

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad, mae'r wybodaeth a roddir yn y wybodaeth arall i'w chyhoeddi gyda'r datganiadau ariannol yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Er nad oes unrhyw ofynion deddfwriaethol ar Gyngor Celfyddydau Cymru i baratoi Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol, mae'r Gyngor wedi paratoi'r adroddiad, ac yn fy marn i, mae'r rhan ohono i'w harchwilio wedi'i pharatoi'n briodol yn unol â chanllawiau Trysorlys EF.

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad, mae'r wybodaeth a roddwyd yn yr 'Adroddiad ar Berfformiad ac Adolygiad Gweithredol' a'r Adroddiad Atebolrwydd (ac eithrio'r Datganiad Llywodraethu a'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol) ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol, ac mae'r Adroddiad ar Berfformiad ac Adolygiad Gweithredol a'r Adroddiad Atebolrwydd wedi'u paratoi yn unol â'r gofynion cyfreithiol perthnasol.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Yn sgil gwybodaeth a dealltwriaeth y corff a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad ar Berfformiad ac Adolygiad Gweithredol, yr Adroddiad Atebolrwydd na'r Datganiad Llywodraethu.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os, yn fy marn i:

- nid wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen ar gyfer fy archwiliad;
- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol neu ni dderbyniwyd ffurflenni cyfrifyddu digonol i'm harchwiliad gan ganghennau nad ymwelwyd â hwy gan fy nhîm;
- nid yw'r datganiadau ariannol yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- ni ddatgelwyd gwybodaeth a bennwyd gan Weinidogion Cymru o ran y gydnabyddiaeth ariannol a thrafodion eraill.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Prif Weithredwr fel Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol am:

- gynnal cofnodion cyfrifyddu cywir;
- paratoi'r datganiadau ariannol a'r Adroddiad Blynnyddol yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun gwir a theg;
- sicrhau rheoleidd-dra trafodion ariannol;
- rheolaethau mewnol sy'n angenrheidiol ym marn y Swyddog Cyfrifyddu i allu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall; ac
- asesu gallu'r corff i barhau fel busnes hyfyw, gan ddatgelu, fel sy'n gymwys, faterion yn ymwneud â busnes hyfyw a defnyddio sail gyfrifyddu busnes hyfyw oni thybïa'r Swyddog Cyfrifyddu na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan y corff yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio, ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol yn unol â Siarter Frenhinol Cyngor Celfyddydau Cymru.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol gyda'i gilydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn.

Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl iddynt yn rhesymol ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Enghreifftiau o beidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau yw afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Rwyf yn llunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, fel y'u nodir uchod, er mwyn canfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- holi'r rheolwyr, archwilydd mewnol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol mewn perthynas â pholisïau a gweithdrefnau Cyngor Celfyddydau Cymru sy'n ymwneud â:
  - › chanfod, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau, ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw enghreifftiau o beidio â chydymffurfio;
  - › canfod ac ymateb i risgiau twyll ac a ydynt yn gwybod am unrhyw dwyll gwirioneddol, a amheir neu a honnir; ac
  - › y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau mewn perthynas â thwyll neu beidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau;
- fel tîm archwilio, ystyried sut a phryd y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw arwyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais y potensial am dwyll yn y meysydd canlynol: cydnabyddiaeth refeniw, cydnabyddiaeth gwariant a phostio dyddlyfrau anarferol;
- sicrhau dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Cyngor Celfyddydau Cymru yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y deddfau a rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cyngor Celfyddydau Cymru;
- cael dealltwriaeth o berthnasoedd â phartion cysylltiedig.

Yn ychwanegol at yr uchod, mae fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a ganfuwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau'r datganiadau ariannol a phrofi'r dogfennau ategol i asesu eu cydymffurfiaeth â'r deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr am ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu;
- wrth fynd i'r afael â risg twyll a achosir gan reolwyr yn diystyru rheolaethau, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfrau ac addasiadau eraill; asesu a yw'r penderfyniadau a wnaed wrth lunio amcangyfrifon cyfrifyddu'n dangos rhagfarn bosibl; a gwerthuso sail resymegol busnes unrhyw drafodion sylweddol sy'n anarferol neu y tu hwnt i hynt arferol busnes.

Hefyd cyfleais y deddfau a rheoliadau perthnasol a ganfuwyd ynghyd â'r risgiau twyll posibl i'r tîm archwilio cyfan ac arhosais yn wylidwrus am unrhyw arwyddion o dwyll neu achosion o beidio â chydymffurfio â'r deddfau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Ceir effaith ar y graddau mae fy ngweithdrefnau yn gallu canfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, gan yr anhawster cynhenid o ran canfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Cyngor Celfyddydau Cymru, a natur, amseriad a maint y gweithdrefnau archwilio a gyflawnir.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilio.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Mae'n ofynnol imi gael tystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Rwyf yn cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymysg materion eraill, maint ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau arwyddocaol yr archwiliad, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol o ran rheolaeth fewnol a ganfyddaf yn ystod fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw arsylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru

20 Hyrdef 2023

1 Cwr y Ddinas

Stryd Tyndall

Caerdydd

CF10 4BZ

Cyfrifoldeb y Swyddog Cyfrifyddu yw hygyrdded gwefan Cyngor Celfyddydau Cymru a'r gwaith o gynnal y wefan honno; nid yw'r gwaith a gyflawnir gan archwilydd yn cynnwys ystyriaeth o'r materion hyn ac, yn unol â hynny, nid yw archwilydd yn derbyn unrhyw gyfrifoldebau am unrhyw newidiadau a allai fod wedi cael eu cyflwyno i'r datganiadau ariannol ers eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan.

Cyfieithiad Cymraeg

Rwyf wedi ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol hyn yn eu ffurf wreiddiol. Mae'r fersiwn hon yn gyfieithiad o'r fersiwn Saesneg wreiddiol. Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad hyn.

Cyngor Celfyddydau Cymru

Y Cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Datganiad o Weithgareddau Ariannol

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

		Cronfeydd anghyfyngedig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
INCWM	Nodyn				
Rhoddion:					
Cymorth grant oddi wrth Lywodraeth Cymru		32,591	300	32,891	31,300
Grantiau a rhoddion eraill	3	12	28,129	28,141	16,610
		<u>32,603</u>	<u>28,429</u>	<u>61,032</u>	<u>47,910</u>
Incwm o weithgareddau elusennol:					
Gwasanaethau a nawdd	4	151	-	151	64
Incwm o fuddsoddiadau:					
Llog banc		8	10	18	0
Incwm arall	5	15	-	15	26
Cyfanswm incwm		<u>32,777</u>	<u>28,439</u>	<u>61,216</u>	<u>48,000</u>
GWARIANT					
Gweithgareddau elusennol	6	31,337	29,554	60,891	47,970
Costau llywodraethu	8	78	-	78	77
Llog banc a ildwyd i Gronfa Gyfunol Cymru		8	-	8	-
Cyfanswm gwariant		<u>31,423</u>	<u>29,554</u>	<u>60,977</u>	<u>48,047</u>
Incwm/(gwariant) net		1,354	(1,115)	239	(47)
Trosglwyddiadau gros rhwng cronfeydd	13	(918)	918	-	-
Symudiad net mewn cronfeydd		<u>436</u>	<u>(197)</u>	<u>239</u>	<u>(47)</u>
Cysoni cronfeydd					
Balansau cronfeydd a ddygwyd ymlaen	13	666	1,753	2,419	2,466
Cyfanswm yr arian a gariwyd ymlaen		<u>1,102</u>	<u>1,556</u>	<u>2,658</u>	<u>2,419</u>

Nid oes unrhyw enillion na cholledion ac eithrio'r rhai a ddangosir uchod.

Nid oes unrhyw weithgareddau sydd wedi peidio ac ni chafwyd unrhyw gaffaeliadau yn ystod y flwyddyn.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 121 i 146 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cyngor Celfyddydau Cymru

Y Cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Mantolen

ar 31 Mawrth 2023

		31 Mawrth 2023 £'000	31 Mawrth 2022 £'000
Asedau sefydlog	Nodyn		
Asedau sefydlog anniriaethol	9a	4	0
Asedau sefydlog diriaethol	9b	130	67
Cyfanswm asedau sefydlog		134	67
Asedau anghyfredol			
Dyledwyr	10a	8,570	-
Asedau cyfredol			
Dyledwyr	10b	16,768	2,762
Arian parod a chyfwerth ag arian parod		1,491	1,525
Cyfanswm asedau cyfredol		18,259	4,287
Rhwymedigaethau: yn ddyledus o fewn blwyddyn			
Credydwyr	11a	(15,534)	(1,905)
		(15,534)	(1,905)
Asedau cyfredol net		2,725	2,382
Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau cyfredol		11,429	2,449
Credydwyr: yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn			
Credydwyr	11b	(8,771)	(30)
Asedau net		2,658	2,419
Arian yr elusen			
Cronfeydd anghyfyngedig	13	1,102	666
Cronfeydd cyfyngedig	13	1,556	1,753
		2,658	2,419

Mae'r nodiadau ar dudalennau 121 i 146 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cafodd y datganiadau ariannol eu cymeradwyo gan Gyngor Celfyddydau Cymru a'u llofnodi ar ei ran gan

Dafydd Rhys
Swyddog Cyfrifyddu
20 Hydref 2023

Maggie Russell
Cadeirydd
20 Hydref 2023

Cyngor Celfyddydau Cymru

Y Cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Datganiad Llifau Arian Parod

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

	Nodyn	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Mewnlif arian parod net o weithgareddau gweithredu	15a	55	163
Mewnlif arian parod net o weithgareddau buddsoddi	15b	10	0
All-lif arian parod net cysylltiedig ag asedau cyfalaf	15c	(99)	(54)
Newid mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod yn ystod y flwyddyn		(34)	109
Arian parod a chyfwerth ag arian parod a ddygwyd ymlaen		1,525	1,416
Arian parod a chyfwerth ag arian parod a gariwyd ymlaen		1,491	1,525

Mae'r nodiadau ar dudalennau 121 to 146 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cyngor Celfyddydau Cymru

Y Cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Nodiadau sy'n rhan o'r datganiadau ariannol

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

1. Polisiau cyfrifyddu

a. Sail y paratoi

Paratoir y datganiadau ariannol hyn ar sail busnes hyfyw ac o dan y confensiwn cost hanesyddol a addasir i gynnwys rhai asedau sefydlog yn ôl eu gwerth i'r Cyngor ar sail cost gyffredol. Fe'u paratowyd yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru a bodlonant ofynion Deddfau Elusennau 2006, 2011 a 2016, y Datganiad o Arfer a Argymhellir: Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) a gyhoeddwyd ar 16 Gorffennaf 2014 a'r Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102). Yn ogystal â chydymffurfio â'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir, rhoddir ystyriaeth i ofynion *Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth* a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Fawrhydi i'r graddau ei fod yn egluro neu'n adeiladu ar ofynion y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir. Nodir isod grynodedeb o'r prif bolisiau cyfrifyddu sydd wedi'u cymhwyso'n gyson.

Effaith safonau nad ydynt mewn grym eto

Caiff cymhwyso unrhyw safonau cyfrifyddu newydd neu ddiwygiedig ei lywodraethu pan gânt eu mabwysiadu gan y Comisiwn Elusennau a'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol. Mae'r Cyngor yn cymhwyso newidiadau i safonau pan ddônt i rym. Nid oes unrhyw effeithiau perthnasol hysbys o newidiadau i safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd ac nad ydynt mewn grym eto ar y datganiadau ariannol yn y cyfnod cymhwyso cyntaf.

b. Incwm

Cydnabyddir cymorth grant gan Lywodraeth Cymru yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol ar sail derbyniadwy.

Cydnabyddir yr holl incwm arall pan fydd gan y Cyngor hawl i'r arian, bydd unrhyw amodau perfformiad cysylltiedig wedi'u bodloni, mae'n debygol y bydd yr incwm yn dod i law y Cyngor, a gellir mesur y swm yn ddibynadwy. Trinnir grantiau cyfalaf sy'n dderbyniadwy fel incwm.

Ni chofnodir unrhyw incwm heb wariant yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

c. Dosbarthu arian y Loteri

Nid yw'r datganiadau ariannol hyn yn ymdrin â swyddogaeth y Cyngor o ran dosbarthu arian y Loteri y paratowyd datganiadau ariannol ar wahân ar ei chyfer yn unol â'r cyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon.

Â'r Cyngor i gostau sy'n cynnal ei weithgareddau cyffredinol a'i swyddogaethau o ran dosbarthu arian y Loteri. Yn unol â'i Gyfarwyddiadau Ariannol mae'r Cyngor yn dosrannu costau anuniongyrchol yn briodol rhwng y ddau faes gweithgarwch hyn gan gyfeirio at yr amser a dreuliwyd ar y gweithgareddau priodol neu'r adnoddau perthnasol a ddefnyddiwyd ganddynt.

Fel arfer caiff y dosraniadau eu hadolygu pob dwy flynedd a phryd bynnag y ceir newid arwyddocaol i'r strwythur staff neu'r rhaglenni gweithgareddau.

d. Gwariant

Rhoddir cyfrif am bob gwariant ar sail croniadau ac mae wedi'i ddosbarthu o dan benawdau sy'n cyfuno'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r categori. Lle na ellir priodoli costau'n uniongyrchol i benawdau penodol maent wedi'u dyrannu i weithgareddau ar sail sy'n gyson â'r defnydd o'r adnoddau.

e. Grantiau a dyfarnwyd

Ceir gwariant cymhorthdal ar ffurf grantiau a gynigir yn ffurfiol i sefydliadau a gyllidir gan y Cyngor. Caiff grantiau eu cynnig i gynnal rhaglen o weithgareddau a gynlluniwyd ar gyfer blwyddyn ariannol benodol, neu sy'n cychwyn ynddi, a gan amlaf, cânt eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y flwyddyn honno.

Ni chaiff blaenymrwymadau a wneir yn y flwyddyn sy'n gysylltiedig â gweithgarwch y flwyddyn nesaf, fel y'u datgelir yn nodyn 17, eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol. Ni ellir cydnabod y cymorth grant i gyflawni'r ymrwymadau hyn nes ei fod wedi dod i law, felly nid ydym wedi gallu cymhwyso holl egwyddorion paragraff 7 o'r Datganiad Arferion a Argymhellir. Nid yw'r Ymddiriedolwyr yn credu y byddai cynnwys y blaenymrwymadau'n rhoi darlun gwir a theg o'r ffordd y defnyddir adnoddau'r Cyngor.

Caiff grantiau heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn eu dangos fel credydwyr yn y Fantolen. Caiff unrhyw daliadau ymlaen llaw a wnaed mewn perthynas â grantiau a gymeradwywyd sy'n gysylltiedig â gweithgareddau yn y flwyddyn nesaf eu dangos yn y Fantolen fel asedau cyfredol.

Rhestrir yr holl grantiau a gynigiwyd yn yr atodiad i'r Adroddiad Blynyddol hwn.

f. Gwasanaethau a nawdd

Mae gwasanaethau a nawdd yn cynnwys y costau uniongyrchol, gan gynnwys staff a dibrsiad, y gellir eu priodoli i weithgareddau elusennol.

g. Dyrannu costau gweithredu

Mae costau gweithredu wedi cael eu dyrannu yn y lle cyntaf rhwng gweithgareddau elusennol a llywodraethu. Mae costau gweithredu sy'n gysylltiedig â gweithgareddau elusennol wedi cael eu dosrannu i adlewyrchu'r amser mae'r staff yn ei dreulio wrth ddarparu gweithgareddau uniongyrchol ac i gynorthwyo â'r gwaith o'u darparu. Mae dyraniad a dadansoddiad y costau hyn yn nodiadau 6 a 7.

h. Costau llywodraethu

Mae costau llywodraethu yn cynnwys pob cost sy'n ymwneud ag atebolrwydd cyhoeddus y Cyngor fel elusen a'i gydymffurfiaeth â rheoleiddio ac arferion da. Dadansoddir y costau hyn yn nodyn 8.

i. Arian tramor

Caiff arian refeniw a gafwyd a gwariant yr aed iddo mewn arian tramor eu trosi yn unol â'r gyfradd gyfnewid oedd yn weithredol ar adeg y trafodyn. Caiff balansau a ddelir mewn arian tramor eu trosi yn unol â'r gyfradd oedd yn weithredol ar ddyddiad y Fantolen. Caiff trafodion a balansau a gwmpesir gan flaengontractau eu trosi yn unol â chyfradd y contract.

j. Cydnabod rhwymedigaethau

Cydnabyddir rhwymedigaethau pan fo rhwymedigaeth yn codi i drosglwyddo buddion economaidd o ganlyniad i drafodion neu ddigwyddiadau yn y gorffennol.

k. Cyfrifyddu cronfeydd

Cronfeydd cyfyngedig yw'r rheiny sydd i gael eu defnyddio yn unol â chyfyngiadau penodol a orfodir gan roddwyr neu sydd wedi'u codi gan y Cyngor at ddibenion penodol. Mae'r gost o godi a gweinyddu cronfeydd o'r fath wedi'i chodi ar y gronfa benodol. Nodir amcan a defnydd pob cronfa gyfyngedig yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Cronfeydd anghyfyngedig yw'r rheiny sydd ar gael i'w defnyddio yn ôl disgrisiwn y Cyngor i hyrwyddo amcanion ei siarter ac nad ydynt wedi'u dynodi at ddibenion eraill.

Lle dyrennir costau cynnal i weithgareddau elusennol cyfyngedig trosglwyddir swm o'r cronfeydd anghyfyngedig i dalu'r costau hyn.

l. Adesau sefydlog

Mae'r Cyngor yn berchen ar ddau eiddo rhydd-ddaliadol, Theatr Sherman a Stiwdio Rubicon Dance, sydd wedi'u gosod ar brydlesi hir am rent rhad i denantiaid na chânt eu rheoli gan y Cyngor a heb unrhyw ddarpariaeth i'r Cyngor eu hailfeddiannu. Ar sail cyngor gan syrfewyr siartredig allanol ac annibynnol, bernir bod gwerth gweddilliol y buddiannau rhydd-ddaliadol hyn yn fach iawn felly caiff yr asedau hyn eu dal yn y cyfrifon ar ddim gwerth.

Trinnir costau datblygu gwefan, yn unol â FRS 102, fel asedau sefydlog diriaethol.

Trinnir trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol fel asedau sefydlog anniriaethol os cwmpasant fwy na blwyddyn.

Heblaw am eiddo rhydd-ddaliadol, caiff yr holl asedau sefydlog diriaethol ac anniriaethol eu cynnwys ar gost hanesyddol llai lwfans am ddibrisiad ac amorteiddiad. Ym marn y Cyngor, nid oes gwahaniaeth arwyddocaol rhwng y gwerth ar bapur a gwerth y farchnad.

m. Amorteiddiad a dibrisiad

Caiff asedau unigol sy'n costio £1,000 neu fwy eu cyfalafu a darperir blwyddyn gyfan o amorteiddiad neu ddibrisiad ym mlwyddyn eu caffael. Darperir amorteiddiad ar asedau sefydlog anniriaethol a dibrisiad ar asedau sefydlog diriaethol ar gyfraddau a gyfrifir i ddileu cost neu brisiad pob ased i'w werth gweddilliol ar sail linol dros ei oes ddefnyddiol ddisgwyliedig fel a ganlyn::

Trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol	dros 3 blynedd
Gwelliannau prydlesol	dros gyfnod y brydles
Celfi, gosodiadau a ffitiadau	dros 10 mlynedd
Offer	dros 4 blynedd
Costau datblygu gwefan	dros 3 blynedd
System gyfrifiadurol	dros 3 blynedd

n. Prydlesi

Caiff costau prydlesi gweithredu eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol ar sail linol dros oes y brydles.

o. Pensiynau

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994 sy'n darparu buddion diffiniedig i gyflogeion y Cyngor. Caiff costau cyfraniadau'r Cyngor eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol fel y gellir lledaenu cost pensiynau dros oes waith y cyflogeion.

Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig a gyllidir a hefyd yn gynllun cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol. Felly rhoddwyd cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig, yn unol â FRS 102. Mae'r Cyngor wedi gwneud taliadau i gyllido diffyg sy'n gysylltiedig â gwasanaeth a roddwyd. Os oes angen rhagor o daliadau tuag at y diffyg, yn dilyn ailbrisiadau yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn cydnabod darpariaeth ar gyfer gwerth presennol cyfraniadau sy'n daladwy yn unol â thelerau unrhyw gytundeb cyllido perthnasol. Caiff pob cyfraniad tuag at y diffyg ei godi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

Mae gan y Cyngor hefyd gynllun cyfraniadau diffiniedig, Pensiwn y Bobl, fel dewis amgen i ddiwallu anghenion deddfwriaeth Cofrestru Awtomatig. Rhoddir cyfrif am y cynllun yn unol â FRS 102.

p. Trethiant

Caiff Treth Ar Werth nad oes modd ei hadennill sy'n deillio o wariant ar weithgareddau nad ydynt yn rhai busnes ei chodi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol neu ei chyfalafu fel ased sefydlog lle bo'n berthnasol.

q. Offerynnau ariannol

Asedau ariannol: Nid yw dyledwyr masnachol yn cario unrhyw log a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal fel y'i gostyngir gan lwfansau priodol ar gyfer symiau amcangyfrifedig nad oes modd eu hadennill. Mae arian parod yn cynnwys arian mewn llaw ac arian yn y banc ac arian wedi'i gadw ar adnau tymor byr ar delerau sy'n caniatáu ei gael ar unrhyw adeg.

Rhwymedigaethau ariannol: Nid yw credydwyr masnachol yn cario llog a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal.

2. Gweithgareddau cyffredinol a dosbarthu arian y Loteri: incwm cyfunol a gwariant elusennol ar y celfyddydau

Dengys y cyfrif dosbarthu arian y Loteri sydd ar wahân mai £17,681,000 (2021/22: £18,078,000) oedd cyfran y Cyngor o'r arian oddi wrth y Loteri Genedlaethol yn 2022/23. Ar gyfer 2022/23, cyfanswm cyfunol yr incwm o weithgareddau cyffredinol a'r Loteri oedd £79,562,000 (2021/22: £66,242,000). Ar gyfer 2022/23, cyfanswm cyfunol y gwariant elusennol uniongyrchol ar y celfyddydau oedd £78,113,000 (2021/22: £70,563,000).

3. Incwm

Rhoddion: Grantiau a rhoddion eraill

	Cronfeydd anghyfyngedig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau (nodyn 18):				
Grant gan Lywodraeth Cymru	-	1,000	1,000	978
Grant gan y Loteri i Gyngor Celfyddydau Cymru	-	1,000	1,000	750
Incwm arall	-	22	22	-
Grantiau'r flwyddyn flaenorol nad oedd eu hangen mwyach neu a ad-dalwyd	12	-	12	138
Grantiau cyfalaf Llywodraeth Cymru ar gyfer theatrau	-	24,100	24,100	-
Cyfraniad gan Lywodraeth Cymru ar gyfer gweithgareddau eraill	-	1,816	1,816	1,816
Cyllid Adferiad Diwylliannol Llywodraeth Cymru	-	-	-	12,697
Grantiau i Gelfyddydau Rhyngwladol Cymru	-	72	72	83
Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	-	50	50	-
Ymddiriedolaeth Eirian Llwyd	-	4	4	-
Arts Council England (ar gyfer Hynt)	-	-	-	83
Cyfoeth Naturiol Cymru (ar gyfer y rhaglen Natur Greadigol)	-	65	65	65
	12	28,129	28,141	16,610

4. Incwm o weithgareddau elusennol – Gwasanaethau a nawdd

	Cronfeydd anghyfyngedig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
Cynllun <i>Noson Allan</i> : – cyfraniadau gan leoliadau/hyrwyddwyr	116	-	116	24
<i>Cynllun Casglu</i> – ffioedd orielau	29	-	29	36
Incwm arall	6	-	6	4
	151	-	151	64

5. Incwm arall

	Cronfeydd anghyfyngedig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
Cyfraniad o gyfrif Dosbarthu Arian y Loteri: am ddefnyddio asedau sefydlog	15	-	15	26

6. Gwariant – Gwiethgareddau elusennol

	Gweithgareddau uniongyrchol £'000	Arian grant ¹ £'000	Costau cynnal ² £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
Rhoi grantiau a datblygu'r celfyddydau	1,222	53,293	1,894	56,409	45,223
Rhaglen <i>Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau</i> (nodyn 18)	1,005	1,209	-	2,214	1,219
Strategaeth y celfyddydau	573	-	20	593	448
Rhyngwladol	905	-	31	936	607
Gwasanaethau: <i>Noson Allan a'r Cynllun Casglu</i>	489	-	17	506	284
Dadleuaeth ac ymchwil	225	-	8	233	189
	4,419	54,502	1,970	60,891	47,970
O gronfeydd anghyfyngedig				31,337	31,128
O gronfeydd cyfyngedig				29,554	16,842
				60,891	47,970

¹ Arian grant	I sefydliadau £'000	I unigolion £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
O gronfeydd anghyfyngedig				
Portffolio Celfyddydol Cymru	27,184	-	27,184	26,782
Dyfarniadau strategol	297	155	452	782
O gronfeydd cyfyngedig				
Portffolio Celfyddydol Cymru	300	-	300	300
<i>Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau</i>	1,209	-	1,209	263
Dyfarniadau strategol – grant cyfalaf ar gyfer ailddatblygu Theatr Clwyd	23,500	-	23,500	-
Dyfarniadau strategol – grantiau cyfalaf ar gyfer theatrau	600	-	600	-
Dyfarniadau strategol – arall	1,189	52	1,241	1,602
Gwobrau coffa	-	16	16	-
Cymorth Covid-19	-	-	-	12,934
	54,279	223	54,502	42,663

Rhestrir yr holl grantiau yn yr atodiadau i'r Adroddiad Blynyddol hwn.

² Costau cynnal	Costau gros £'000	Didynnu taliadau a ailgodwyd ar Gronfa Dosbarthu Arian y Loteri £'000	2022/23 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredinol £'000	2021/22 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredinol £'000
Staff a chostau cysylltiedig	2,850	1,434	1,416	1,339
Pensiynau	116	57	59	-
Seilwaith	589	287	302	311
Costau rhedeg swyddfa	14	7	7	9
Ffioedd proffesiynol a hyrwyddo	204	124	80	76
TAW nad oes modd ei hadennill	146	71	75	65
Amorteiddiad a dibrisiad	31	-	31	54
	3,950	1,980	1,970	1,914

7. Costau staff

a. Mae cyfanswm costau staff yn cynnwys:	Cyflogwyd yn barhaol £'000	Arall £'000	Costau gros £'000	Didynnu taliadau a ailgodwyd ar Gronfa Dosbarthu Arian y Loteri £'000	2022/23 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredinol £'000	2021/22 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredinol £'000
Cyflogau	3,056	799	3,855	1,060	2,795	2,509
Costau nawdd cymdeithasol	347	86	433	119	314	263
Costau pensiwn arall	576	119	695	196	499	465
Ardoll brentisiaethau	5	-	5	-	5	3
Costau asiantaeth	-	4	4	2	2	-
	3,984	1,008	4,992	1,377	3,615	3,240

Caiff costau staff eu corffori yn y datganiadau ariannol fel a ganlyn:

A godir ar Weithgareddau Uniongyrchol (nodyn 6)	2,243	-	2,243	1,894
A godir ar Gostau Cynnal (nodyn 6)	2,701	1,361	1,340	1,313
A godir ar Lywodraethu (nodyn 8)	48	16	32	33
	4,992	1,377	3,615	3,240

Nifer gyfartalog y staff (cyfwerth ag amser llawn) a gyflogwyd yn ystod y flwyddyn oedd:	Cyflogwyd yn barhaol	Arall	Ar draws y Cyngor cyfan	Ar Weithgareddau Dosbarthu Arian y Loteri	2022/23 Ar Weithgareddau Cyffredinol	2021/22 Ar Weithgareddau Cyffredinol
Ar weithgareddau elusennol:						
a godir yn uniongyrchol	9	11	20	-	20	19
a ailgodwyd	29	3	32	-	32	29
I gynorthwyo â'n weithgareddau elusennol	31	3	34	25	9	9
	69	17	86	25	61	57

Cyfansoddiad y staff ar 31 Mawrth (cyfwerth ag amser llawn - y Cyngor cyfan)

	2023			2022		
	Gwryw	Benyw	Cyfanswm	Gwryw	Benyw	Cyfanswm
Uwch Tîm Arwain	2	3	5	2	2	4
Rheolwyr Portffolio/Penaethiaid Adrannau	8	9	17	7	8	15
Uwch Swyddogion	13	22	35	13	20	33
Swyddogion	3	9	12	2	9	11
Cydgysylltwyr Timau/Cynorthwywyr Personol	2	16	18	2	16	18
	28	59	87	26	55	81
	32%	68%		32%	68%	

Taliadau yn ôl bandiau

Heblaw aelodau'r Uwch Tîm Arwain a restrir yn nodyn 7b, dyma nifer y cyflogeion (y Cyngor cyfan) a gafodd gydnabyddiaeth ariannol am y flwyddyn, ac eithrio cyfraniadau pensiwn gan y cyflogwr, gwerth mwy na £60,000:

£60,000 to £69,000

2022/23	2021/22
1	1

Dyma ystod y gydnabyddiaeth ariannol flynyddol (cyfwerth ag amser llawn) ar 31 Mawrth (y Cyngor gyfan):

Y Prif Weithredwr yw'r aelod staff sy'n cael y cyflog mwyaf. Ni newidiodd cydnabyddiaeth ariannol y Prif Weithredwr yn ystod y flwyddyn (2021/22: dim newid). Cafodd y staff cyfan godiad cyflog o 4% (2021/22: cynnydd o 2.75%).

Dyma gydnabyddiaeth ariannol flynyddol (cyfwerth ag amser llawn) y cyflogeion a'r cymarebau rhwng pob un o'r rhain a chyflog y Prif Weithredwr ar 31 Mawrth (y Cyngor cyfan):

Canradd 25

£31,348

£30,142

1:3.2

1:3.4

Canradd canolrifol (50)

£45,582

£43,829

1:2.2

1:2.3

Canradd 75

£45,582

£43,829

1:2.2

1:2.3

Dim ond cyflog yw'r gydnabyddiaeth ariannol flynyddol. Ni thalwyd unrhyw fuddion ac ni thalwyd unrhyw gyflog ar sail perfformiad..

2023	2022
£25,026 to £101,830	£21,064 to £101,830
£31,348 1:3.2	£30,142 1:3.4
£45,582 1:2.2	£43,829 1:2.3
£45,582 1:2.2	£43,829 1:2.3

b. Y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr – yr Uwch Tîm Arwain – sy'n gyfrifol am gyfarwyddo gweithgareddau'r Cyngor. Roedd eu gwir daliadau a'u buddion pensiwn fel y'u dangosir yn y tablau canlynol.

Mae swm y buddion pensiwn am y flwyddyn sy'n cyfrannu at gyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yn cael ei gyfrifo mewn ffordd debyg i'r dull a ddefnyddir i ddeillio gwerthoedd pensiwn at ddibenion treth, ac wedi'i seilio ar wybodaeth a gafwyd oddi wrth actiwari Cynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994.

Dyma sut y cyfrifir gwerth buddion pensiwn:

$(\text{gwir gynnydd yn y pensiwn}^* \times 20) + (\text{gwir gynnydd mewn unrhyw gyfandaliad}) - (\text{cyfraniadau a wnaed gan yr aelod})$

* gan eithrio cynnydd oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd neu leihad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn

Nid swm yw hwn a dalwyd i unigolyn gan y Cyngor yn ystod y flwyddyn, ond cyfrifiad sy'n defnyddio gwybodaeth o'r tabl buddion pensiwn. Gall llawer o ffactorau ddylanwadu ar y ffigurau hyn, e.e. newidiadau yng nghyflog rhywun, a yw'n dewis gwneud cyfraniadau ychwanegol at y cynllun pensiwn o'i gyflog ai peidio, a ffactorau prisio eraill sy'n effeithio ar y cynllun pensiwn yn gyffredinol.

Cyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yr Uwch Tîm Arwain:

Enw Swydd	2022/23 £'000			2021/22 £'000		
	Band taliadau	Buddion pensiwn	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol	Band taliadau	Buddion pensiwn	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol
Dafydd Rhys Prif Weithredwr o 17 Hydref 2022 Cyfwerth â blwyddyn lawn	45-50 100-105	11	55-60	Amh.	Amh.	Amh.
Michael Elliott¹ Prif Weithredwr dros dro o 7 Mawrth 2022 i 1 Tachwedd 2022 Cyfwerth â blwyddyn lawn	65-70 100-105	-	65-70	5-10 100-105	-	5-10
Siân Tomos Cyfarwyddwr Datblygu'r Celfyddydau hyd 5 Medi 2021 Prif Weithredwr o 6 Medi 2021 i 19 November 2021 Cyfwerth â blwyddyn lawn	Amh.	Amh.	Amh.	50-55 90-95	55	105-110
Nicholas Capaldi Chief Prif Weithredwr hyd 30 Medi 2021 Cyfwerth â blwyddyn lawn	Amh.	Amh.	Amh.	50-55 100-105	5	55-60
Richard Nicholls² Cyfarwyddwr Gweithrediadau	80-85	17	95-100	85-90	20	105-110
Diane Hebb² Cyfarwyddwr Ymgysylltu â'r Celfyddydau	80-85	(35)	45-50	85-90	72	155-160
Rebecca Nelson² Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes	80-85	13	90-95	85-90	25	110-115
Lleucu Siencyn Cyfarwyddwr Datblygu'r Celfyddydau o 9 Mai 2022 Cyfwerth â blwyddyn lawn	65-70 70-75	14	80-85	Amh.	Amh.	Amh.

¹ Dewisodd y Prif Weithredwr Dros Dro beidio ag ymuno â chynllun pensiwn ac nid oedd unrhyw rheidrwydd i'w gofrestru'n awtomatig.

² Mae taliadau 2021/22 yn cynnwys lwfans cyfrifoldeb ychwanegol dros dro gwerth £5,000-£10,000.

Buddion pensiwn yr Uwch Tîm Arwain:

	2022/23 £'000	2022/23 £'000	2022/23 £'000	2020/22 £'000	2022/23 £'000
Enw Swydd	Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig yn 65 oed	Cyfanswm pensiwn cronedig yn 65 oed ar 31/03/23, neu ddyddiad ymadael os yw'n gynharach, a chyfandaliad cysylltiedig	Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod ¹ ar 31/03/23	Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod ar 31/03/22, neu ddyddiad ymadael os yw'n gynharach	Gwir gynnydd ² yn y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod
Dafydd Rhys Prif Weithredwr o 17 Hydref 2022	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 0-2.5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 0-5	9	Amh.	6
Richard Nicholls Cyfarwyddwr Gweithrediadau	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 2.5-5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 5-10	20	17	4
Diane Hebb Cyfarwyddwr Ymgysylltu â'r Celfyddydau	Pensiwn (2.5)-0 Cyfandaliad (5)-(2.5)	Pensiwn 20-25 Cyfandaliad 70-75	390	469	(25)
Rebecca Nelson Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 0-2.5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 10-15	28	40	1
Lleucu Siencyn Cyfarwyddwr Datblygu'r Celfyddydau o 9 Mai 2022	Pensiwn 0-2.5 Cyfandaliad 0-2.5	Pensiwn 0-5 Cyfandaliad 0-5	7	Amh.	3

¹ **Gwerthoedd Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod:** Ystyr Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yw gwerth cyfalafol buddion cynllun pensiwn a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol ac a aseswyd gan actiwari. Y buddion a brisir yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn amodol a ddelir i'w briod sy'n daladwy o'r cynllun. Mae Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yn daliad a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i ddiogelu buddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fo'r aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddion a gronnwyd yn ei gynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn ymdrin â'r buddion mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i'w holl aelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond ei wasanaeth mewn swydd uwch y mae'r datgeliad yn berthnasol iddo. Mae'r ffigurau'n cynnwys gwerth unrhyw fudd pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi'i drosglwyddo i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fudd pensiwn ychwanegol a gronnodd yr aelod o ganlyniad i brynu buddion pensiwn ychwanegol ar ei gost ei hun. Caiff Gwerthoedd Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod eu cyfrifo yn unol â'r canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan y Sefydliad a'r Gyfadran Actiwariaid ac nid ydynt yn cymryd i ystyriaeth unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosibl mewn buddion o ganlyniad i'r Dreth Lwfans Gydol Oes a all fod yn ddyledus pan hawllir buddion pensiwn.

² **Gwir gynnydd mewn Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod:** Mae hwn yn adlewyrchu'r cynnydd/(gostyngiad) yn y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod a gyllidir, i bob pwrpas, gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys y cynnydd mewn pensiwn cronedig oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a delir gan y cyflogai (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddir o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau priso cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Caiff y Cadeirydd, gyda chymeradwyaeth y Comisiwn Elusennau, gydnabyddiaeth ariannol am ei wasanaethau ond ni chaiff unrhyw daliadau bonws ac nid yw'n aelod o'r cynllun pensiwn. Nid yw Aelodau eraill o'r Cyngor nac Aelodau o'r Pwyllgorau yn cael unrhyw dâl am eu gwasanaethau. Mae costau cyfarfodydd y Cyngor ar gyfer 2022/23 yn cynnwys swm crynswth o £3,035 (2021/22: £185) a ad-dalwyd i 11 (2021/22: 1) o aelodau'r Cyngor am gostau teithio a chynhaliadau y'r aed iddynt ar fusnes y Cyngor.

Roedd cyfanswm y gwir daliadau i'r Cadeiryddion a'r Prif Weithredwyr yn cynnwys:

	2022/23 £	2021/22 £
Cadeiryddion¹		
Cadeirydd (hyd 31 Mawrth 2023) – Phil George		
Cyflog	25,556	48,810
Cadeirydd dros dro (o 1 Hydref 2022 i 31 Mawrth 2023) – Kate Eden		
Cyflog	17,524	-
Cyfanswm y Cadeiryddion		
Salary	43,080	43,810
¹ Arhosodd Phil George yn ei swydd hyd ddiwedd ei gyfnod swydd ar 31 Mawrth 2023. Cafodd daliadau am ei wasanaethau hyd fis Hydref 2022 pan benodwyd Kate Eden yn Gadeirydd Dros Dro am weddill y flwyddyn ariannol oherwydd ei iechyd gwael.		
Prif Weithredwyr		
Prif Weithredwr (o 17 Hydref 2022) – Dafydd Rhys		
Cyflog	46,721	-
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	9,764	-
	56,485	-
Cyn Brif Weithredwr Dros Dro (o 7 Mawrth 2022 i 1 Tachwedd 2022) – Michael Elliott		
Cyflog	65,643	7,413
Cyn Brif Weithredwr (hyd 30 Medi 2021) – Nicholas Capaldi		
Cyflog	-	51,548
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	-	10,077
	-	61,625
Cyn Brif Weithredwr (o 6 Medi i 19 Tachwedd 2021) – Siân Tomos		
Cyflog	-	21,751
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	-	4,546
	-	26,297
Cyfanswm y Prif Weithredwyr		
Cyflog	112,364	80,712
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	9,764	14,623
	122,128	95,335

Caiff 66% (2021/22: 66%) o daliadau'r Cadeiryddion a 72% (2021/22: 72%) o daliadau'r Prif Weithredwyr eu codi yn y datganiadau ariannol hyn a chaiff y gweddill eu codi ar weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

Costau teithio a chynhaliaeth yr aed iddynt ac a ad-dalwyd ar fusnes y Cyngor:	2022/23 £	2021/22 £
Cadeiryddion	593	185
Prif Weithredwyr	11,050	627

Caiff 51% (2021/22: 52%) o dreuliau'r Cadeiryddion a'r Prif Weithredwyr eu codi yn y datganiadau ariannol hyn a chaiff y gweddill eu codi ar weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

- c. Mae'r rhan fwyaf o'r cyflogeion yn aelodau o Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r gronfa yn gynllun buddion diffiniedig. Mae hefyd yn gynllun cyflogwr lluosog felly ni all y Cyngor nodi ei gyfran o'r asedau a rhwymedigaethau sylfaenol. Felly rhoddwyd cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig, yn unol â FRS 102.

Fel arfer digwydd prisiad actiwaraid annibynnol o Bensiwn Ymddeol Cyngor y Celfyddydau bob tair blynedd. Daeth y prisiad diweddaraf, fel ar 31 Mawrth 2022, i rym ar 1 Ebrill 2023. Dangosodd fod gan Bensiwn Ymddeol Cyngor y Celfyddydau ddiffyg cyllid mewn perthynas â'i amcan cyllido statudol.

Cyflwynodd y prisiad gyfraddau cyfrannu newydd i'r Cyngor o ran cronni buddion. Mae'n rhagdybio hefyd gofyniad parhaus i lefel leiaf o daliadau gael eu gwneud pob blwyddyn tuag at y diffyg, ar gyfradd a argymhellir gan actiwari'r cynllun, hyd 31 Mawrth 2034. Gall cyflogwyr sy'n cyfranogi dalu cyfraniadau ar raddfa uwch neu dalu cyfandaliadau ychwanegol ar unrhyw adeg cyn y dônt yn ddyledus os dymunant.

Gan dybio y byddai'r symiau a argymhellwyd yn cael eu talu i'r Cynllun, roedd yr actiwari o'r farn y gellid disgwyl i'r amcan cyllido statudol ar 31 Mawrth 2022 gael ei gyflawni erbyn diwedd y cyfnod a nodwyd yn y cynllun adfer.

Cynhaliwyd y prisiad at ddibenion adran 179 o Ddeddf Pensiynau 2004. Dyma'r prif ragdybiaethau ariannol (heb chwyddiant prisiau) a ddefnyddiwyd:

Cyfradd disgownt net cyn ymddeol (cyn iawndal 2009)	-2.39% y flwyddyn .
Cyfradd disgownt net cyn ymddeol (ar ôl iawndal 2009)	-0.68% y flwyddyn
Cyfradd disgownt net ar gyfer buddion cyn 1997 yn y taliad (pensiynwyr cyfredol)	1.95% y flwyddyn
Cyfradd disgownt net ar gyfer buddion cyn 1997 yn y taliad (pensiynwyr y dyfodol)	1.65% y flwyddyn
Cyfradd disgownt net ar gyfer buddion ar ôl 1997 yn y taliad (pensiynwyr cyfredol)	-0.25% y flwyddyn
Cyfradd disgownt net ar gyfer buddion ar ôl 1997 yn y taliad (pensiynwyr y dyfodol)	-0.65% y flwyddyn
Hirhoedledd	S3PMA (ar gyfer bywyd cyntaf gwrywod), S3PFA (ar gyfer bywyd cyntaf menywod), S3DMA (ar gyfer ail fywyd gwrywod) a S3DFA (ar gyfer ail fywyd menywod), ymhob achos â gwelliannau yn y dyfodol yn unol â model 2019 yr Ymchwiliad Parhaus i Farwolaethau (CMI), gyda chyfradd gwelliant hirdymor o 1.5%/1.25% i wrywod/ menywod, a pharamedr llyfnhau craidd o 7.5
Buddion dibynnol	Tybir bod 85% (gwrywod) neu 75% (benywod) yn briod ar adeg ymddeol. Tybir bod benywod 3 blynedd yn iau.

Dyma'r cyfraniadau gan y Cyngor a'i gyflogeion:

	Cyngor		Cyflogeion	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
I'r holl staff	20.9%	20.9%	6.0%	6.0%

Hefyd, talodd y Cyngor gyfandaliad o £115,900 yn 2022/23 a chytunwyd gyda'r actiwariaid na fyddai angen gwneud mwy o daliadau at y diffyg cyn yr ailbrisiad nesaf. Cyfrannodd cyfrif Dosbarthu Arian Loteri y Cyngor £56,550 i'r taliad at y diffyg.

O 1 Ebrill 2023, newidiodd cyfradd cyfraniadau'r Cyngor i 19.9%. Nid oedd newid i gyfradd cyfraniadau'r cyflogeion.

Hefyd, talodd y Cyngor 0.1% o gyflog pensiynadwy mewn perthynas â phob aelod sicrwydd bywyd yn unig. O 1 Ebrill 2023, newidiodd y gyfradd honno i 0.2%.

O dan ddeddfwriaeth Cofrestru Awtomatig mae'n ofynnol i bob cyflogai cymwys ymaelodi â chynllun pensiwn cymwys, oni fo'n optio allan yn ffurfiol. Mae gennym gynllun cyfraniadau diffiniedig, Pensiwn y Bobl, fel dewis amgen i gyflogeion nad ydynt yn aelodau o Bensiwn Ymddeol Cyngor y Celfyddydau. Cyfrannodd y Cyngor 5% a'r cyflogai 3% yn ystod y flwyddyn. Mae'n bosibl y bydd y cyfraddau hyn yn newid yn y dyfodol, yn unol â gofynion y ddeddfwriaeth.

8. Adnoddau a wariwyd Costau llywodrethu

	Costau gros £'000	Didynnu taliadau a ailgodwyd ar Ddosbarthu Arian y Loteri £'000	2022/23 Swm net a godwyd ar Weith- gareddau Cyffredinol £'000	2022/21 Swm net a godwyd ar Weith- gareddau Cyffredinol £'000
Cydnabyddiaeth ariannol y Cadeirydd	48	16	32	33
Cydnabyddiaeth ariannol yr archwilydd - Archwilio	56	26	30	26
Archwilio mewnol	25	12	13	17
Ffioedd cyfreithiol ac ymgynghoriaeth	1	-	1	1
Cyfarfodydd y Cyngor, gan gynnwys teithio a chynhaliaeth	4	2	2	-
	134	56	78	77

9. Asedau sefydlog

a. Asedau sefydlog anniriaethol	Trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol £'000
Cost ar 1 Ebrill 2022	297
Ychwanegiadau	4
Gwarediadau	-
Cost ar 31 Mawrth 2023	301
Amorteiddiad ar 1 Ebrill 2022	297
Tâl a godwyd am y flwyddyn	0
Gwarediadau	-
Amorteiddiad ar 31 Mawrth 2023	297
Gwerth net ar bapur ar 31 Mawrth 2023	4
Gwerth net ar bapur ar 1 Ebrill 2022	0

b. Asedau sefydlog diriaethol	Addasiadau i eiddo pryddlesol £'000	System gyfrifiadurol, celfi ac ati £'000	Gwefan £'000	Cyfanswm £'000
Cost ar 1 Ebrill 2022	107	760	95	962
Ychwanegiadau	-	95	-	95
Gwarediadau	-	(4)	-	(4)
Cost ar 31 Mawrth 2023	107	851	95	1,053
Dibrisiad ar 1 Ebrill 2022	107	693	95	895
Tâl a godwyd am y flwyddyn	-	32	-	32
Gwarediadau	-	(4)	-	(4)
Dibrisiad ar 31 Mawrth 2023	107	721	95	923
Gwerth net ar bapur ar 31 Mawrth 2023	0	130	0	130
Gwerth net ar bapur ar 1 Ebrill 2022	0	67	0	67

Mae'r amorteiddiad a dibrisiad a godwyd wedi'u dyrannu i weithgareddau elusennol o dan gostau cynnal (nodyn 6).

- c. Cynrychiola'r gwerth net ar bapur ar 31 Mawrth 2023 yr asedau sefydlog a ddefnyddiwyd gan y Cyngor i gynnal ei weithgareddau elusennol.

Mae eiddo rhydd-ddaliadol y Cyngor yng Nghaerdydd, Theatr Sherman a Stiwdio Rubicon Dance, wedi'u gosod ar brydlesi hir am rent rhad i denantiaid na chânt eu rheoli gan y Cyngor a heb ddarpariaethau naill ai i adolygu'r rhent neu ailfeddiannu'r eiddo gan y Cyngor.

Prynwyd Theatr Sherman gan hen Gyngor Celfyddydau Cymru, isadran o Gyngor Celfyddydau Prydain, ym mis Medi 1987 am £897,000 a chafodd ei gosod ar unwaith am gyfnod o 125 o flynyddoedd. Pan ddiddymwyd Gyngor Celfyddydau Prydain ym mis Mawrth 1994, trosglwyddwyd y buddiant rhyddfrefniol i Gyngor Celfyddydau Cymru a oedd newydd ei ffurfio.

Prynwyd Stiwdio Rubicon Dance gan hen Gyngor Celfyddydau Cymru ym mis Chwefror 1988 am £11,315 ac yn ddarostyngedig i brydles o 999 o flynyddoedd oedd yn bodoli eisoes ac a ddechreuasai ar 1 Ionawr 1986. Trosglwyddwyd y buddiant rhyddfrefniol i Gyngor Celfyddydau Cymru ym mis Mawrth 1994.

Roedd y prisiad allanol, annibynnol diweddaraf o eiddo rhyddfrefniol y Cyngor fel ar 31 Mawrth 2004. Fe'i gwnaed gan Elizabeth Hill, Aelod o Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig, dros ac ar ran Cooke ac Arkwright, Syrfewyr Siartredig. Oherwydd effaith y prydlesi, barn y syrfewr oedd nad oedd dim gwerth neu werth nominal yn unig i'r buddiannau rhyddfrefniol, felly caiff yr asedau hyn eu dal yn y cyfrifon ar ddim gwerth.

Nid yw'r Cyngor o'r farn bod angen gwneud prisiad arall nes y bydd lleihad sylweddol yn hyd y prydlesi sy'n weddill neu eu bod yn cael eu terfynu'n gynt.

10. Dyledwyr

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
a. Dyledwyr: yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn		
Llywodraeth Cymru – cyllid cyfalaf ar gyfer aildatblygu Theatr Clwyd	8,570	-
	8,570	-
b. Dyledwyr: yn ddyledus o fewn blwyddyn		
Llywodraeth Cymru – cymorth grant	583	300
Llywodraeth Cymru – cyllid cyfalaf ar gyfer aildatblygu Theatr Clwyd	13,766	-
Llywodraeth Cymru – cronfeydd eraill	394	148
Llywodraeth Cymru – cyllid Adferiad Diwylliannol	-	462
Benthyciadau'r Cynllun Casglu ¹	383	479
Dyledwyr masnachol	119	135
Dyledwyr eraill	924	812
	16,169	2,336
<i>Didynnu</i> Darpariaeth benodol ar gyfer dyledion amheus	-	-
<i>Is-gyfanswm: Dyledwyr</i>	16,169	2,336
Rhagdaliadau	286	199
	16,455	2,535
Yn ddyledus o gronfa dosbarthu arian y Loteri am gostau yr ailgodir tâl amdanynt:		
Dosraniadau costau	313	227
	16,768	2,762

¹ Cynllun benthyciadau heb log y Cyngor yw'r Cynllun Casglu, sydd ar gael i'r cyhoedd i'w cynorthwyo i brynu gweithiau celf a chreffft cyfoes o'r orielau sy'n cymryd rhan ledled Cymru. Ad-delir benthyciadau rhwng £50 a £5,000 drwy randaliadau misol dros gyfnod heb fod yn fwy na blwyddyn.

11. Credydwyr

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
a. Credydwyr: yn ddyledus o fewn blwyddyn		
Grantiau sy'n daladwy – cyllid cyfalaf ar gyfer aildatblygu Theatr Clwyd	13,766	-
Grantiau sy'n daladwy - arall	1,144	1,280
Trethi a nawdd cymdeithasol	118	145
Credydwyr masnachol	148	141
Credydwyr eraill	109	130
Croniadau ac incwm gohiriedig	249	209
	15,534	1,905
b. Credydwyr: yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn		
Grantiau sy'n daladwy – cyllid cyfalaf ar gyfer aildatblygu Theatr Clwyd	8,570	-
Grantiau sy'n daladwy - arall	201	30
	8,771	30

12. Rhwymedigaeth wrth gefn

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig a gyllidir cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a rhwymedigaethau sylfaenol.

Pe bai cyflogwr yn tynnu'n ôl, byddai'r ddyled a gâi ei hysgogi o dan adran 75 o Ddeddf Pensiynau 1995 yn cael ei chyfrifo gan ddefnyddio diffyg solfedd y Cynllun cyfan, nid cyfran asedau a rhwymedigaethau'r cyflogwr ei hun. Hefyd, pe câi'r Cynllun ei ddirwyn i ben, gan mai trefniant "y dyn olaf ar ei draed" yw'r Cynllun, byddai'r holl gyflogwyr yn atebol ar y cyd ac yn unigol am gyfanswm y diffyg yn y Cynllun.

13. Datganiad o gronfeydd

	Ar 1 Ebrill 2022 £'000	Adnoddau i mewn £'000	Adnoddau a wariwyd £'000	Trosglwyddiadau £'000	Ar 31 Mawrth 2023 £'000
Cronfeydd incwm anghyfyngedig					
Cronfa gyffredinol	666	32,777	(31,423)	(918)	1,102
Cyfanswm cronfeydd anghyfyngedig	666	32,777	(31,423)	(918)	1,102
Cronfeydd cyfyngedig					
Incwm					
Llywodraeth Cymru at weithgarwch penodol arall ym maes y celfyddydau	20	26,216	(27,144)	912	4
Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau	1,520	2,031	(2,214)	-	1,337
Arts Council England (ar gyfer Hynt)	71	-	(31)	1	41
Gwobrau coffa Eirian Llwyd	-	4	(4)	-	-
Cyfoeth Naturiol Cymru (ar gyfer Natur Greadigol)	-	65	(67)	2	-
Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	-	50	(28)	1	23
Gweithgareddau Celfyddydau Rhyngwladol Cymru	49	72	(54)	2	69
	1,660	28,438	(29,542)	918	1,474
Cyfalaf					
Cronfa Goffa Alun Llywelyn Williams (incwm i ddarparu bwrsari i artist ifanc)	13	-	-	-	13
Cronfa Goffa Brian Ross (incwm i ddarparu bwrsari i artist ifanc) (incwm i ddarparu bwrsari i artist gweledol ifanc)	80	1	(12)	-	69
	93	1	(12)	-	82
Cyfanswm cronfeydd cyfyngedig	1,753	28,439	(29,554)	918	1,556
Cyfanswm cronfeydd	2,419	61,216	(60,977)	0	2,658

Caiff Cronfeydd Coffa Alun Llywelyn Williams a Brian Ross eu cynrychioli gan arian yn y banc ac maent yn y cyfanswm o £1,491,000 a ddangosir ar y Fantolen.

14. Dadansoddiad o asedau net rhwng mathau o gronfeydd

Cynrychiolir balansau cronfeydd ar 31 Mawrth 2023 gan:	Cronfeydd anghyfngedig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	Cyfanswm £'000
Asedau sefydlog	134	-	134
Asedau cyfredol	1,887	24,942	26,829
Credydwy: yn ddyledus o fewn blwyddyn	(886)	(14,648)	(15,534)
Credydwy: yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	(33)	(8,738)	(8,771)
Cyfanswm asedau net	1,102	1,556	2,658

15. Gwybodaeth am lifau arian

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
a. Llifau arian o weithgareddau gweithredu		
Adnoddau i mewn/(allan) net	239	(47)
Llog banc a dderbyniwyd (net o'r ildiad)	(10)	0
Amorteiddiad a dibrsiad (nodyn 9)	32	54
(Cynnydd)/Gostyngiad yn y dyledwyr	(22,576)	3,576
Cynnydd/(Gostyngiad) yn y credydwy sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	13,629	(3,417)
Cynnydd/(Gostyngiad) yn y credydwy sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	8,741	(3)
Mewnlif (all-lif) arian parod net o weithgareddau gweithredu	55	163
b. Llifau arian o weithgareddau buddsoddi		
Llog banc a dderbyniwyd	18	0
Llog banc a ildwyd i Gronfa Gyfunol Cymru	(8)	0
Mewnlif arian parod net o weithgareddau buddsoddi	10	0
c. Llifau arian cysylltiedig ag asedau cyfalaf		
Taliadau i gaffael asedau sefydlog anniriaethol (nodyn 9a)	(4)	0
Taliadau i gaffael asedau sefydlog diriaethol (nodyn 9b)	(95)	(54)
Mewnlif/(all-lif) arian parod net cysylltiedig ag asedau cyfalaf	(99)	(54)

16. Ymrwymiadau o ran prydlesi gweithredu

Ar 31 Mawrth 2023 2022 roedd gan y Cyngor yr ymrwymiadau canlynol o ran taliadau yn y dyfodol o dan brydlesi gweithredu nad oedd modd eu diddymu:

	Tir ac adeiladu		Offer	
	2023 £'000	2022 £'000	2023 £'000	2022 £'000
Cyfanswm sy'n ddyledus				
o fewn blwyddyn	144	123	2	0
rhwng blwyddyn a phum mlynedd	516	499	2	-
ar ôl pum mlynedd	106	233	-	-
	766	855	4	0

Cafodd taliadau prydlesi gwerth £155,000 eu cydnabod fel treuliau yn ystod y flwyddyn (2021/22: £154,000). Caiff 51% (2021/22: 52%) o'r costau eu codi yn y datganiadau ariannol hyn a'r gweddill ar weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

17. Blaenymrwymiadau

	2023 £'000	2022 £'000
Grantiau		
Forward funding – grants formally offered	27,180	27,484

Mae'r blaengyllido ar 31 Mawrth 2023 yn cynrychioli dyraniadau i sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru ar gyfer 2023/24.

18. Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau

Mae Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau wedi'i bwriadu i::

- wella cyrhaeddiad addysgol
- adeiladu system addysg a fydd yn cyfrannu'n uniongyrchol i economi gryfach, mwy o arloesi, mwy o greadigrwydd, ac i gyfalaf diwylliannol y genedl
- creu newid sylweddol yn ystod ac ansawdd y cyfleoedd a roddir i blant a phobl ifanc ymgysylltu â'r celfyddydau a diwylliant a dysgu amdanynt

Cafodd y cam cyntaf, o 2015 i 2020, ei ariannu gan gydfuddsoddiad o £20 miliwn gan Lywodraeth Cymru mewn partneriaeth â Chyngor Celfyddydau Cymru, gan gydweithio â'r consortia addysg rhanbarthol, ysgolion, awdurdodau lleol a'r sector celfyddydol a diwylliannol ehangach. Mae'r Rhaglen yn gofyn am ymgyfranogiad gweithredol artistiaid, gweithwyr creadigol proffesiynol a sefydliadau ym meysydd y celfyddydau, diwylliant a threftadaeth gan weithio mewn partneriaeth ag athrawon ac ysgolion.

Estynnwyd y rhaglen am ddwy flynedd o 2020 i 2022 ac mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi estyniad pellach am dair blynedd arall hyd 2025.

Daw buddsoddiad y Cyngor o gronfeydd y Loteri. Rhoddir cyfrif am hyn, ynghyd â chyfraniad Llywodraeth Cymru a holl wariant y Rhaglen, yn y datganiadau ariannol hyn. Cytunwyd ar y dull hwn gydag archwilwyr allanol y Cyngor a'r Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon.

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Incwm		
Grant gan Lywodraeth Cymru	1,000	978
Grant Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru	1,000	750
Ad-dalu grantiau'r flwyddyn flaenorol	0	12
Incwm partneriaeth	22	-
Llog banc	10	0
	2,032	1,740
Gwariant		
Ysgolion Creadigol Arweiniol	1,642	718
Rhaglen y celfyddydau ac addysg	3	20
Traws-raglen y celfyddydau a dysgu creadigol	14	37
Costau rheoli canolog	555	444
	2,214	1,219

19. Offerynnau ariannol

Mae Safon Adrodd Ariannol 102 yn ei gwneud yn ofynnol datgelu'r rôl a fu gan offerynnau ariannol yn ystod y cyfnod wrth greu neu newid y risgiau mae'r Cyngor yn eu hwynebu wrth gyflawni ei swyddogaethau.

Risgiau hylifedd – Yn 2022/23 deilliai £59,807,000 neu 98% o incwm y Cyngor o Lywodraeth Cymru (2021/22: £46,791,000 neu 97%). O'r incwm sy'n weddill, deilliai £1,000,000 neu 1% o gyfrif Dosbarthu Arian Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru ar gyfer y Rhaglen *Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau* (2021/22: £750,000 neu 2%) a deilliai £409,000 neu 1% o incwm o fuddsoddiadau ac incwm amrywiol (2021/22: £459,000 or 1%). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau cyffredinol yn agored i unrhyw risg sylweddol o ran hylifedd, ac mae'n fodlon bod incwm y dyfodol yn ddigon i gyflawni ei ymrwymadau.

Risgiau cyfraddau llog – Caiff balansau arian a dynnir i lawr oddi wrth Lywodraeth Cymru i dalu ymrwymadau grant a chostau gweithredu eu cadw mewn cyfrif banc cyfradd amrywiol sy'n caniatáu cael yr arian ar unrhyw adeg. Ar gyfartaledd 0.88% oedd y gyfradd llog yn y flwyddyn (2021/22: 0.02%). Balans arian parod anghyfyngedig i bob pwrpas ar ddiwedd y flwyddyn oedd £279,000 (2022: £335,000). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau cyffredinol yn agored i risgiau sylweddol o ran cyfraddau llog.

Risg arian tramor – Nid yw gweithgareddau cyffredinol y Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran cyfnewid arian tramor.

Risg llif arian – Nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran llif arian.

Risg credyd – Nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran credyd gan fod y rhan fwyaf o ddyledwyr yn ymwneud ag incwm o Lywodraeth Cymru

20. Treth Gorfforaethol

Mae'r Cyngor yn gorff elusennol a noddir gan Lywodraeth Cymru ac felly mae'n cael ei eithrio rhag Treth Gorfforaethol o dan Adran 505 o Ddeddf Trethi Incwm a Chorfforaeth 1988.

21. Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Awdurdodi'r datganiadau ariannol hyn i'w cyhoeddi

Awdurdodwyd y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi gan y Swyddog Cyfrifyddu ar yr un dyddiad ag yr ardystiodd Archwilydd Cyffredinol Cymru hwy.

Nid oedd unrhyw ddigwyddiadau perthnasol yn y cyfnod ar ôl y fantolen hyd at y dyddiad y cafodd y datganiadau cyfrifyddu eu hawdurdodi gan y Swyddog Cyfrifyddu a fyddai wedi golygu bod rhaid addasu'r cyfrifon.

22. Trafodion â phartion cysylltiedig

Cyrff cyhoeddus

Corff a noddir gan Lywodraeth Cymru yw'r Cyngor.

Ystyrir Senedd Cymru/Llywodraeth Cymru yn barti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn ni chafodd y Cyngor unrhyw drafodion perthnasol â Senedd Cymru/Llywodraeth Cymru ar wahân i'r cymorth grant a ddatgelwyd yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol a'r grantiau cyfyngedig a ddatgelwyd yn nodyn 3

Unigolion

Ymgwymerodd aelodau o'r Cyngor, o'r Pwyllgorau, o'r staff neu bartion cysylltiedig eraill (sef perthnasau agos) â thrafodion ariannol (a restrir isod) â'r Cyngor yn ystod y flwyddyn.

Lle roedd yr unigolion a/neu berthnasau agos iddynt yn aelodau o Fyrddau Rheoli (neu eu cyfateb) neu'n uwch gyflogeion mewn sefydliadau a gafodd gynnig grantiau neu daliadau eraill gan y Cyngor yn 2022/23, ym mhob achos o'r fath, yn unol â Chod Ymarfer Gorau'r Cyngor, gadawodd yr unigolyn dan sylw unrhyw gyfarfod lle cafwyd trafodaeth neu benderfyniad ynghylch cyllid.

O dan God Ymarfer Gorau'r Cyngor, bernir bod buddiant yn parhau am flwyddyn o leiaf ar ôl i'r unigolyn adael y swydd a greodd y buddiant. Adlewyrchir y polisi hwn yn y datgeliadau canlynol.

Cofnodir trafodion â'r Cyngor fel un o ddsbarthwyr arian y Loteri yn y nodyn cyfatebol i'r Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri ar wahân.

Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodyn Taladwy 2022/23 (rhif)	Cyfanswm gwerth 2022/23 £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2023 ¹ £
Elen ap Robert				
Cadeirydd	Eisteddfod Genedlaethol	Grant (1)	15,000	15,000
Cyfarwyddwr	Opera Cenedlaethol Cymru	Grant (2)	4,699,135	Dim
Lhosa Daly				
Cyflogaeth	Yr Ymddiridolaeth Genedlaethol	Grant (1)	25,000	2,500
Devinda De Silva				
Aelod o'r Bwrdd	Dirty Protest	Grant (0) Anfoneb (3)	Dim 2,100	6,175 Dim
Aelod o'r Bwrdd	Celfyddydau Anabledd Cymru	Grant (2)	175,008	6,963
Cyflogaeth	National Theatre Wales	Grant (2)	1,664,920	Dim
Andy Eagle				
Cyflogaeth	Chapter	Grant (4) Anfoneb (3)	741,337 2,401	50,000 Dim
Kate Eden				
Aelod o'r Cyngor	Prifysgol Aberystwyth	Grant (3)	616,193	30,000
Ruth Fabby				
Cyflogaeth (hyd Rhagfyr 2022)	Celfyddydau Anabledd Cymru	Grant (2)	175,008	6,963
Tafsila Khan				
Aelod o'r Bwrdd	Fio	Grant (0)	Dim	500
Aelod o'r Panel	National Theatre Wales	Grant (2)	1,664,920	Dim
Cyflogaeth	Canolfan Mileniwm Cymru	Grant (3)	3,966,792	Dim
Gwennan Mair				
Aelod o'r Bwrdd Drama	Eisteddfod Genedlaethol	Grant (1)	15,000	15,000
Cyflogaeth	Theatr Clwyd	Grant (4)	25,368,645	22,336,617
Victoria Provis				
Aelod o'r Cyngor	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant	Anfoneb (3)	203	Dim
Dafydd Rhys (Transactions while Council member up to August 2022)				
Cyflogaeth (hyd Awst 2022)	Prifysgol Aberystwyth	Grant (1)	550,686	Dim
Prue Thimbleby				
Cyflogaeth	Bwrdd Iechyd Bae Abertawe	Grant (1)	25,000	27,500
Dr Sarah Younan				
Gwirfoddolwr	Watch Africa Cymru	Grant (0)	Dim	1,000

Aelodau o'r Pwyllgor Cyfalaf Rôl	Sefydliad	Trafodyn Taladwy 2022/23 (rhif)	Cyfanswm gwerth 2022/23 £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2023 ¹ £
Jayne Woods				
Aelod o'r Cyngor	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant	Anfoneb (3)	203	Dim

Aelodau i'r Uwch Tîm Arwain Rôl	Sefydliad	Trafodyn Taladwy 2022/23 (rhif)	Cyfanswm gwerth 2022/23 £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2023 ¹ £
Diane Hebb				
Llywodraethwr	Ysgol Uwchradd Gwernyfed	Grant (1)	1,000	Dim
Dafydd Rhys (Trafodion ar ôl ei benodi'n aelod staff ym mis Hydref 2022)				
Cyn gyflogaeth (hyd Awst 2022)	Prifysgol Aberystwyth	Grant (2)	65,507	30,000
Lleucu Siencyn				
Cyn gyflogaeth (hyd Ebrill 2022)	Llenyddiaeth Cymru	Grant (2) Anfoneb (4)	818,788 3,100	31,407 Dim

¹ Gall cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn gynnwys symiau o ran grantiau a ddyfarnwyd mewn blynyddoedd blaenorol ond nas talwyd eto.

Datganiadau
Ariannol
Dosbarthu Arian
y Loteri

Datganiad o gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

O dan Adran 35 o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 (fel y'i diwygiwyd) mae'n ofynnol i'r Cyngor baratoi am bob blwyddyn ariannol ddatganiad cyfrifon ar gyfer ei weithgareddau dosbarthu arian y Loteri ar y ffurf ac ar y sail a benderfynwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Paratwir y cyfrifon ar sail croniadau ac mae'n rhaid iddynt roi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Cyngor ac o'i incwm a'i wariant, Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol a llifau arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio â gofynion *Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth* ac yn benodol:

- cadw at y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a gweithredu polisiau cyfrifyddu addas ar sail gyson;
- llunio barn ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, fel y'u nodwyd yn *Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth*, a datgelu ac esbonio unrhyw wyriadau perthnasol yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes hyfyw; a
- chadarnhau bod yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol yn gyffredinol yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a chymryd cyfrifoldeb personol dros yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol a'r farn sy'n ofynnol i benderfynu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

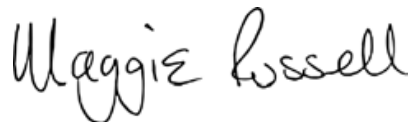
Mae Prif Swyddog Cyfrifyddu Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r Prif Weithredwr yn Swyddog Cyfrifyddu'r Cyngor. Nodir cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys ei gyfrifoldeb dros briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifyddu'n atebol amdano, dros gadw cofnodion cywir a thros ddiogelu asedau'r Cyngor, yn y ddogfen *Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru* a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru a *Managing Public Money* a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Fawrhydi.

A finnau'n Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd pob cam y dylaswn ei gymryd i beri fy mod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol a sefydlu bod archwilydd y Cyngor yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Hyd y gwn i, nid oes dim gwybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.

Dafydd Rhys
Swyddog Cyfrifyddu
20 Hydref 2023

Cymeradwywyd ar ran y Cyngor:

Maggie Russell
Cadeirydd
20 Hydref 2023

Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Ddau Dŷ'r Senedd ac Aelodau o Senedd Cymru

Barn ar y datganiadau ariannol

Ardystiaf fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023 o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993.

Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys

- Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2023;
- Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, Datganiad o'r Llifau Arian a Datganiad o'r Newidiadau mewn Ecwiti ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; a'r
- nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisiau cyfrifyddu pwysig.

Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r datganiadau ariannol yw'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol a fabwysiadwyd gan y DU.

Yn fy marn i mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru ar 31 Mawrth 2023 a'i wariant net am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â Deddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 a chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a gyhoeddwyd o dani.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Senedd y DU ac mae'r trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y DU), y ddeddfwriaeth berthnasol a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Ceir disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau o dan y safonau hynny yn yr adran ar gyfrifoldebau'r Archwilydd am yr archwiliad o'r datganiadau ariannol ar fy nhystysgrif.

Mae'r safonau hynny'n ei gwneud yn ofynnol imi a'm staff gydymffurfio â *Safon Foesebol Ddiwygiedig 2019* y Cyngor Adrodd Ariannol. Rwyf yn annibynnol ar Gyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig. Mae fy staff a finnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn.

Credaf fod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i roi sail i fy marn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes hyfyw

O archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod defnydd Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru o sail gyfrifyddu busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Ar sail y gwaith rwyf wedi ei wneud, nid wyf wedi canfod unrhyw ansicrwydd perthnasol mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu gyda'i gilydd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru i barhau fel busnes hyfyw am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Mae fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r Cyngor a'r Swyddog Cyfrifyddu o ran busnes hyfyw wedi'u disgrifio yn adrannau perthnasol y dystysgrif hon.

Caiff cyfrifyddu ar sail busnes hyfyw ei fabwysiadu ar gyfer Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru gan roi sylw i'r gofynion a nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Fawrhydi, sy'n ei gwneud yn ofynnol i endidau fabwysiadu'r dull cyfrifyddu ar sail busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol lle y rhagwelir y bydd y gwasanaethau a ddarparant yn parhau i'r dyfodol.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth yn yr Adroddiad Blynyddol sy'n cyd-fynd â'r datganiadau ariannol, ond nid yw'n cynnwys y datganiadau ariannol na'm tystysgrif ac adroddiad fel archwilydd ohonynt. Y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall.

Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn ymdrin â'r wybodaeth arall ac, ar wahân i'r graddau a nodir yn benodol yn fy nhystysgrif, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad o ran sicrwydd arni.

Mewn cysylltiad â'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, o wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu fy ngwybodaeth a gefais yn yr archwiliad neu'n ymddangos fel arall ei bod wedi'i chamddatgan yn berthnasol.

Os wyf yn canfod anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw'n achosi camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os, ar sail y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, y dof i'r casgliad bod yna gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol imi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd yn y cyswllt hwn.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r rhan o'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff sydd i'w harchwilio wedi'i pharatoi yn briodol yn unol â chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a wnaed o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993.

Yn fy marn, ar sail y gwaith a gyflawnwyd yn ystod yr archwiliad:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sydd i'w harchwilio wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a wnaed o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc.1993; ac
- mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adroddiad ar Berfformiad a'r Adroddiad Atebolrwydd am y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r gofynion cyfreithiol perthnasol.

Materion yr wyf yn cyflwyno adroddiad arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a dealltwriaeth o Gyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi canfod unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad ar Berfformiad na'r Adroddiad Atebolrwydd.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi mewn perthynas â'r materion canlynol a adroddaf wrthy ch os, yn fy marn i:

- na chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol gan Gyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru neu na chafwyd ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau nas ymwelwyd â hwy gan fy staff; neu
- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau mae arnaf eu hangen r gyfer fy archwiliad; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol a'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sydd i'w harchwilio'n gyson â'r cofnodion a ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad yw rhai datgeliadau o gydnabyddiaeth a ragnodir gan Lawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Fawrhydi wedi'u gwneud neu nad yw rhannau o'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff sydd i'w archwilio yn gyson â'r cofnodion a ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad yw'r Datganiad Llywodraethu'n adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys Ei Fawrhydi.

Cyfrifoldebau'r Cyngor a'r Swyddog Cyfrifyddu am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, mae Cyngor Celfyddydau Cymru a'r Swyddog Cyfrifyddu'n gyfrifol am:

- gynnal cofnodion cyfrifyddu priodol;
- rhoi i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol fynediad at yr holl wybodaeth y mae'r rheolwyr yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i'r gwaith o baratoi'r datganiadau ariannol, megis cofnodion, dogfennaeth a materion eraill;
- rhoi i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol wybodaeth ychwanegol ac esboniadau y mae eu hangen ar gyfer ei archwiliad;
- rhoi i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol fynediad digyfngiad at bobl yng Nghyngor Celfyddydau Cymru y mae'r archwilydd yn penderfynu bod angen cael tystiolaeth archwilio oddi wrthynt;
- sicrhau bod y rheolaethau mewnol sy'n angenrheidiol ar waith er mwyn galluogi'r gwaith o baratoi datganiad ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall;
- sicrhau bod y datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg ac wedi'u paratoi yn unol â chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a wnaed o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993;
- sicrhau bod yr adroddiad blynyddol, sy'n cynnwys yr Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff, wedi'i baratoi yn unol â chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a wnaed o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993; ac
- asesu gallu Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru i barhau fel busnes hyfyw, gan ddatgelu, fel sy'n berthnasol, faterion yn ymwneud â busnes hyfyw a defnyddio sail gyfrifyddu busnes hyfyw oni bai bod y Cyngor a'r Swyddog Cyfrifyddu'n rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan Gyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldeb yr archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb yw archwilio ac ardystio'r datganiadau ariannol ac adrodd arnynt yn unol â Deddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol gyda'i gilydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall, a chyhoeddi tystysgrif sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl iddynt yn rhesymol ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Y graddau yr ystyriwyd y gallai'r archwiliad ganfod achosion o beidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau gan gynnwys twyll

Rwyf yn llunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, fel y'u nodir uchod, er mwyn canfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas â pheidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau, gan gynnwys twyll. Mae'r graddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas â pheidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau, gan gynnwys twyll, wedi'u nodi isod.

Canfod ac asesu risgiau posibl yn gysylltiedig ag achosion o beidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau, gan gynnwys twyll

Wrth ganfod ac asesu'r risgiau o gamddatganiadau perthnasol mewn perthynas â pheidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau, gan gynnwys twyll:

- ystyriais natur y sector, amgylchedd rheoli a pherfformiad gweithredol gan gynnwys dyluniad polisiâu cyfrifyddu Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru;
- holais y rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol mewn perthynas â pholisiâu a gweithdrefnau Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru sy'n ymwneud â:
  - › chanfod, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau;
  - › canfod ac ymateb i risgiau twyll; ac
  - › y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau mewn perthynas â thwyll neu beidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau allweddol sy'n cynnwys rheolaethau Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru mewn perthynas â chydymffurfiaeth Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru â Deddf y Loteri Genedlaethol etc 1993, Rheoli Arian Cyhoeddus a Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru;
- holais y rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a ydynt:
  - › yn ymwybodol o unrhyw enghreifftiau o beidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau;
  - › yn gwybod am unrhyw dwyll gwirioneddol, a amheuir neu a honnir;
- trafodais ymysg y tîm ymgysylltu ynghylch sut a phryd y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw arwyddion posibl o dwyll.

O ganlyniad i'r gweithdrefnau hyn, ystyriais y cyfleoedd a'r cymhellion ar gyfer twyll a all fodoli yng Nghyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru. Nodais y potensial mwyaf am dwyll yn y meysydd canlynol: postio dyddlyfrau anarferol, trafodion cymhleth a rhagfarn yn amcangyfrifon rheolwyr. Yn gyffredin â'r holl archwiliadau a gyflawnwyd o dan Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU, mae hefyd yn ofynnol imi gyflawni gweithdrefnau penodol i ymateb i'r risg y bydd rheolwyr yn diystyru rheolaethau.

Cefais ddealltwriaeth o fframwaith awdurdod Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoliadol eraill y mae Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru yn gweithredu ynddynt. Canolbwyntiais ar y deddfau a rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar symiau a datgeliadau perthnasol yn y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru. Roedd y deddfau a rheoliadau allweddol a ystyriais yn y cyd-destun hwn yn cynnwys Deddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993, Rheoli Arian Cyhoeddus, Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru, cyfraith cyflogaeth, deddfwriaeth pensiynau a deddfwriaeth trethi.

Ymateb yr archwiliad i risgiau a ganfuwyd

Er mwyn ymateb i'r risgiau a ganfuwyd a gododd o'r gweithdrefnau uchod:

- adolygais ddatgeliadau'r datganiadau ariannol a phrofi'r dogfennau ategol i asesu eu cydymffurfiaeth â'r deddfau a rheoliadau perthnasol a ddisgrifir uchod fel rhai sy'n cael effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol;
- holais y rheolwyr a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg am ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- adolygais gofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Cyngor ac adroddiadau archwilio mewnol; ac
- wrth fynd i'r afael â risg twyll a achosir gan reolwyr yn diystyru rheolaethau, profais briodoldeb cofnodion dyddlyfrau ac addasiadau eraill; asesu a yw'r penderfyniadau a wnaed wrth lunio amcangyfrifon cyfrifyddu'n dangos rhagfarn bosibl; a gwerthuso sail resymegol busnes unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu hwnt i hynt arferol busnes.

Trosglwyddais y deddfau a rheoliadau perthnasol a ganfuwyd ynghyd â'r risgiau twyll posibl i holl aelodau'r tîm ymgysylltu gan gynnwys arbenigwyr mewnol ac arhosais yn wylidwrus am unrhyw arwyddion o dwyll neu achosion o beidio â chydymffurfio â'r deddfau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Ceir disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm tystysgrif.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Mae'n ofynnol imi gael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a nodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd y DU a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymysg materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau arwyddocaol yr archwiliad, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol o ran rheolaeth fewnol a nodaf yn ystod fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud am y datganiadau ariannol hyn.

Gareth Davies

Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

23 Hydref 2023

National Audit Office

157-197 Heol Buckingham Palace

Victoria

Llundain

SW1W 9SP

Cyfrifoldeb y Swyddog Cyfrifyddu yw hygyrdded gwefan Cyngor Celfyddydau Cymru a'r gwaith o gynnal y wefan honno; nid yw'r gwaith a gyflawnir gan archwilydd yn cynnwys ystyriaeth o'r materion hyn ac, yn unol â hynny, nid yw archwilydd yn derbyn unrhyw gyfrifoldebau am unrhyw newidiadau a allai fod wedi cael eu cyflwyno i'r datganiadau ariannol ers eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan.

Cyfieithiad Cymraeg

Rwyf wedi ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol hyn yn eu ffurf wreiddiol. Mae'r fersiwn hon yn gyfieithiad o'r fersiwn Saesneg wreiddiol. Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad hyn.

Cyngor Celfyddydau Cymru

Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Datganiad o Incwm Net Cynhwysfawr

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

		2022/23		2021/22	
	Nodyn	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwariant					
Rheoli a gweinyddu:					
Costau staff	2a	1,362		1,219	
Costau gweithredu eraill	2b	617		595	
			<u>1,979</u>		<u>1,814</u>
Gwariant ar y celfyddydau:					
Grantiau a roddwyd		15,333		20,918	
Llai: Grantiau a aeth yn ddi-rym ac a dynnwyd yn ôl		(163)		(281)	
Grantiau a roddwyd net	7		15,170		20,637
Dosbarthwyr dirprwyedig	9		1,864		1,885
Dyfarniadau celfyddydau eraill	3		60		60
Costau uniongyrchol rhoi grantiau	2c		128		11
			<u>17,222</u>		<u>22,593</u>
Cyfanswm gwariant			<u>19,201</u>		<u>24,407</u>
Incwm					
Cyfran o'r arian oddi wrth y Loteri Genedlaethol	4		17,681		18,078
Incwm buddsoddiad ar falansau yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol	4		355		25
Incwm partneriaeth			260		100
Llog derbyniadwy			27		1
Grantiau mae modd eu hadennill			23		38
Cyfanswm incwm			<u>18,346</u>		<u>18,242</u>
Cyfanswm Gwariant Cynhwysfawr am y flwyddyn			<u>(855)</u>		<u>(6,165)</u>

Nid oes unrhyw weithgareddau sydd wedi peidio ac ni chafwyd unrhyw gaffaeliadau yn ystod y flwyddyn.

Nid oes unrhyw enillion na cholledion ac eithrio'r rhai a ddangosir uchod.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 161 i 172 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cyngor Celfyddydau Cymru

Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol

ar 31 Mawrth 2023

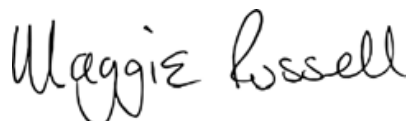
Nodyn	31 Mawrth 2023		31 Mawrth 2022	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau cyfredol:				
Asedau ariannol				
Buddsoddiadau – balans a ddelir yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol	4	24,399	26,165	
Symiau masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	5	6	151	
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	8	2,420	1,801	
Cyfanswm asedau cyfredol		<u>26,825</u>	<u>28,117</u>	<u>28,117</u>
Asedau cyfredol		<u>26,825</u>		<u>28,117</u>
Symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill – symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:				
Symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy	6	(333)	(255)	
Rhwymedigaethau eraill:				
Dosbarthwyr dirprwyedig	6	(1,444)	(1,189)	
Grantiau	6,7	(16,875)	(16,078)	
Cyfanswm symiau sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill		<u>(18,652)</u>	<u>(17,522)</u>	
Asedau anghyfredol plws asedau cyfredol net		<u>8,173</u>	<u>10,595</u>	
Symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau anghyfredol eraill – symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn:				
Grantiau	7	(2,848)	(4,415)	
Asedau llai rhwymedigaethau		<u>5,325</u>	<u>6,180</u>	
Ecwiti/Arian wrth gefn:				
Cyfrif Gwariant Net		<u>5,325</u>	<u>6,180</u>	

Mae'r nodiadau ar dudalennau 161 i 172 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cafodd y datganiadau ariannol eu cymeradwyo gan Gyngor Celfyddydau Cymru a'u llofnodi ar ei ran gan

Dafydd Rhys
Swyddog Cyfrifyddu
20 Hydref 2023

Maggie Russell
Cadeirydd
20 Hydref 2023

Cyngor Celfyddydau Cymru

Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Datganiad o Lifau Arian

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Llifau arian o weithgareddau gweithredu		
Gwariant net	(855)	(6,165)
Llog banc	(27)	(1)
Gostyngiad/(Cynnydd) yn y balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol	1,766	(4,044)
Gostyngiad mewn symiau masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	145	-
Cynnydd mewn symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy a rhwymedigaethau eraill	333	261
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn grantiau sy'n daladwy	(770)	9,606
Mewnlif/(all-lif) arian parod net o weithgareddau gweithredu	592	(343)
Llifau arian parod o weithgareddau buddsoddi		
Llog banc	27	1
Mewnlif arian parod net o weithgareddau buddsoddi	27	1
Arian parod a chyfwerth ag arian parod		
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn balansau arian parod a chyfwerth ag arian parod	619	(342)
Balans ar 1 Ebrill	1,801	2,143
Balans ar 31 Mawrth	2,420	1,801

Datganiad o Newidiadau Mewn Ecwiti

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Balans ar ddechrau'r flwyddyn	6,180	12,345
Gwariant net am y flwyddyn	(855)	(6,165)
Balans ar ddiwedd y flwyddyn	5,325	6,180

Mae'r nodiadau ar dudalennau 161 i 172 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cyngor Celfyddydau Cymru

Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Nodiadau sy'n rhan o'r datganiadau ariannol

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

1. Polisiau cyfrifyddu

a. Sail y paratoi

Paratoir y datganiadau ariannol hyn ar sail busnes hyfyw ac o dan y confensiwn cost hanesyddol. Maent wedi cael eu paratoi ar ffurf a gyfarwyddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon gyda chydysyniad Trysorlys Ei Fawrhydi yn unol ag Adran 35(3) o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 a chyda chydysyniad Gweinidogion Cymru.

Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi cael eu paratoi mewn cydymffurfiaeth â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) fel y'u dehonglir yng nghyd-destun y sector cyhoeddus yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Fawrhydi.

IFRS 17 yw'r safon cyfrifyddu newydd sy'n nodi'r egwyddorion ar gyfer cydnabod, mesur, cyflwyno a datgelu contractau yswiriant. Mae mewn grym yn gyffredinol o 1 Ionawr 2023 ymlaen.

Effaith safonau nad ydynt mewn grym eto

Caiff cymhwyso unrhyw safonau adrodd ariannol rhyngwladol newydd neu ddiwygiedig ei lywodraethu pan gânt eu mabwysiadu gan Lawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth. Mae'r Cyngor yn cymhwyso newidiadau i safonau pan ddônt i rym. Nid oes unrhyw effeithiau perthnasol hysbys o newidiadau i safonau adrodd ariannol rhyngwladol a gyhoeddwyd ac nad ydynt mewn grym eto ar y datganiadau ariannol yn y cyfnod cymhwyso cyntaf.

b. Cydnabod incwm a gwariant

Rhoddir cyfrif am yr holl incwm ar sail croniadau. Rhoddir cyfrif am yr holl wariant ar sail croniadau ac mae wedi'i ddsbarthu o dan benawdau sy'n cyfuno'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r categori. Lle na ellir priodoli costau'n uniongyrchol i benawdau penodol maent wedi'u dyrannu i weithgareddau ar sail sy'n gyson â'r defnydd o'r adnoddau.

c. Gweithgareddau cyffredinol

Nid yw'r datganiadau ariannol hyn yn cwmpasu gweithgareddau cyffredinol y Cyngor, a gyllidir drwy gymorth grant yn bennaf, ac y paratowyd datganiadau ariannol ar wahân ar eu cyfer.

d. Grantiau

Rhoddir cyfrif am grantiau fel gwariant yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr a, nes y cânt eu talu, fel rhwymedigaethau yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol:

- i. os ydynt wedi cael eu cymeradwyo'n ffurfiol gan y Cyngor, neu o dan awdurdod dirprwyedig; ac
- ii. os oes hysbysiad ysgrifenedig ffurfiol (gan gynnwys e-bost neu gyfathrebiad electronig arall) wedi'i gyflwyno i'r derbynwyr bwriadedig; ac
- iii. os yw'r cynigion heb unrhyw amodau o dan reolaeth y Cyngor.

Cydnabyddir grantiau sy'n daladwy cyn pen blwyddyn ar ôl diwedd y flwyddyn yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol yn rhwymedigaethau cyfredol. Dangosir y rhai sy'n daladwy mwy na blwyddyn ar ôl dyddiad y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol fel y cyfryw.

Nid yw grantiau sydd wedi'u cymeradwyo'n ffurfiol gan y Cyngor, neu o dan awdurdod dirprwyedig, nad ydynt yn bodloni diffiniad rhwymedigaethau yn cael eu cynnwys o dan wariant yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr nac fel rhwymedigaethau yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ond cânt eu datgelu yn nodyn 7.

e. Dirprwyo i bartneriaid allanol

Mae gan y Cyngor gytundebau dirprwyo cwbl weithredol gyda nifer o gyrff i weithredu fel sefydliadau arweiniol yn y gwaith o gyflawni cynlluniau grant. Caiff y swyddogaeth statudol o benderfynu ar grantiau ei dirprwyo i'r gyrff. Mae telerau'r dirprwyaeth allanol wedi'u nodi mewn cytundebau ffurfiol ac yn bodloni amodau Cyfarwyddiadau Ariannol y Cyngor. Nid yw'r dirprwyo yn newid rhwymedigaethau Swyddog Cyfrifyddu'r Cyngor.

Caiff symiau blynyddol a ddirprwyir gan y Cyngor i'r partneriaid eu cydnabod fel gwariant yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr. Caiff arian ei dynnu i lawr gan y partneriaid i gyflawni ymrwymadau grantiau fel y dônt yn ddyledus. Caiff unrhyw arian nas tynnwyd i lawr ar ddiwedd y flwyddyn ei gynnwys fel rhwymedigaethau yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol. Ceir manylion pellach yn nodyn 9.

f. Cronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol

Erys balansau a ddelir yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol o dan stiwardiaeth yr Ysgrifennydd Gwladol dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Fodd bynnag, mae'r gyfran o'r balansau hyn y gellir ei phriodoli i'r Cyngor fel y'i dangosir yn y cyfrifon ar gost amorteiddiedig ac, ar ddyddiad y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol, wedi cael ei hardystio gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon fel cyfran sydd ar gael i'w dosbarthu gan y Cyngor mewn perthynas ag ymrwymadau cyfredol ac yn y dyfodol.

g. Pensiynau

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r cynllun pensiwn yn darparu buddion diffiniedig i gyflogeion y Cyngor. Caiff costau cyfraniadau'r Cyngor eu codi ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr fel y gellir lledaenu cost pensiynau dros oes waith y cyflogeion.

Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig a gyllidir a hefyd yn gynllun cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol. Felly rhoddwyd cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig, yn unol ag IAS 19. Mae'r Cyngor wedi gwneud taliadau i gyllido diffyg sy'n gysylltiedig â gwasanaeth a roddwyd. Os oes angen rhagor o daliadau tuag at y diffyg yn dilyn ailbrisiadau yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn cydnabod darpariaeth ar gyfer gwerth presennol cyfraniadau sy'n daladwy yn unol â thelerau unrhyw gytundeb cyllido perthnasol. Caiff cyfran o'r holl gyfraniadau tuag at y diffyg ei chodi ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr.

Mae gan y Cyngor hefyd gynllun cyfraniadau diffiniedig, Pensiwn y Bobl, fel dewis amgen i ddiwallu anghenion deddfwriaeth Cofrestru Awtomatig. Rhoddir cyfrif am y cynllun yn unol ag IAS 19.

h. Trethiant

Caiff Treth Ar Werth nad oes modd ei hadennill sy'n deillio o wariant ei chodi ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr neu ei chyfalafu fel ased sefydlog lle y bo'n berthnasol.

i. Dosrannu costau rheoli a gweinyddu o'r Cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol

Âr Cyngor i gostau sy'n cynnal ei weithgareddau cyffredinol a'i swyddogaethau o ran dosbarthu arian y Loteri. Yn unol â'i Gyfarwyddiadau Ariannol, mae'r Cyngor yn dosrannu costau anuniongyrchol yn briodol rhwng y ddau faes gweithgarwch hyn gan gyfeirio at yr amser a dreuliwyd ar y gweithgareddau priodol neu'r adnoddau perthnasol a ddefnyddiwyd ganddynt.

Fel arfer caiff y dosraniadau eu hadolygu pob dwy flynedd a phryd bynnag y bo newid arwyddocaol i strwythur y staff neu'r rhaglenni gweithgarwch.

j. Offerynnau ariannol

Asedau ariannol: Nid yw symiau masnach sy'n dderbyniadwy ac asedau cyfredol eraill yn cario unrhyw log a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal fel y'i gostyngir gan lwfansau priodol ar gyfer symiau amcangyfrifedig nad oes modd eu hadennill. Mae arian parod a chyfwerth ag arian parod yn cynnwys arian mewn llaw ac arian yn y banc ac arian wedi'i gadw ar adnau tymor byr ar delerau sy'n caniatáu ei gael ar unrhyw adeg.

Rhwymedigaethau ariannol: Nid yw symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill yn cario unrhyw log a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal.

2. Costau sy'n cynnal ein gweithrediadau

a. Costau staff

	Cyflwynwyd yn barhaol £'000	Arall £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
Cyflwynau a godwyd ar weithgarwch dosbarthu arian y Loteri	979	81	1,060	943
Costau nawdd cymdeithasol	112	7	119	99
Costau pensiwn eraill ¹	245	8	253	177
Costau asiantaeth	-	2	2	-
	1,336	98	1,434	1,219

¹ Gan gynnwys cyfandaliad o £56,550 tuag at y diffyg pensiynau yn 2022/23 (2021/22: £Dim)

Codwyd ar Reoli a gweinyddu	1,362	1,219
Codwyd ar Wariant ar y Celfyddydau (nodyn 2c)	72	-
	1,434	1,219

Ceir datgeliadau manylach yn yr Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff.

b. Rheoli a gweinyddu: Costau gweithredu arall

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Costau cysylltiedig â'r staff	73	58
Seilwaith	287	291
Costau rhedeg swyddfa	7	8
Ffioedd proffesiynol ac ymgynghoriaeth	99	77
Hyrwyddo'r Loteri	25	29
TAW nad oes modd ei hadennill	71	67
Tâl am ddefnyddio asedau sefydlog	15	26
Cydnabyddiaeth ariannol archwilydd – Archwilio ¹	26	23
Archwilio mewnol	12	16
Cyfarfodydd y Cyngor a phwyllgorau, gan gynnwys teithio a chynhaliadau	2	0
	617	595

¹ Mae'r ffi archwilio am wasanaethau archwilio ac ni ddarparwyd unrhyw wasanaethau anarchwiliadol.

Caiff costau rheoli a gweinyddu eu dosrannu rhwng cyfrifon gweithgareddau cyffredinol a dosbarthu arian y Loteri y Cyngor gan gyfeirio at yr amser a dreuliwyd ar y swyddogaethau priodol neu'r adnoddau perthnasol a ddefnyddiwyd ganddynt. Mae'r cyfraddau a ddefnyddir yn amrywio yn ôl y pennawd gwariant a'r rhanbarth daearyddol ond y ganran a godwyd ar weithgareddau'r Loteri, ar gyfartaledd, oedd 49% (2021/22: 48%).

c. Gwariant ar y celfyddydau: Costau uniongyrchol rhoi grantiau

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Ffioedd aseswyr	13	8
TAW nad oes modd ei hadennill	3	2
Y Celfyddydau ac Iechyd	72	-
Cwpan y Byd Pêl-droed i Ddynion	40	-
Cymorth Cronfa Gwynwch	-	1
	128	11

3. Dyfarniadau eraill ym maes y celfyddydau

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Dyfarniadau <i>Unlimited</i> ar y cyd ag Arts Council England	60	90

4. Cronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol

Caiff gweithgareddau dosbarthu eu hariannu gan dderbyniadau dynodedig o'r Loteri Genedlaethol, a ddelir yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol. Caiff y Gronfa ei gweinyddu gan yr Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Mae gweithredwr y Loteri Genedlaethol yn cyfrifo'r derbyniadau bob blwyddyn fel y nodir yn Nhrwydded y Loteri Genedlaethol. Gwneir taliadau i'r Gronfa bob wythnos ar sail y gwerthiannau a gwobrau gwirioneddol. Caiff canrannau'r derbyniadau sy'n dderbyniadwy i'r Gronfa sydd wedyn yn daladwy i bob corff dosbarthu arian y Loteri eu nodi yn Neddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993, adrannau 22 a 23 fel y'u diwygiwyd gan Offeryn Statudol 2010 Rhif 2863 'Gorchymyn Dosrannu Arian yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol 2010'. Mae'r Cyngor yn cael 1% o'r holl dderbyniadau blynyddol sy'n dderbyniadwy i'r Gronfa ac mae'n tynnu'r derbyniadau i lawr pan fo angen.

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ar 1 Ebrill	26,165	22,121
Dyraniad arian oddi wrth y Loteri	17,681	18,078
Incwm buddsoddi derbyniadwy	355	25
Tynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn	(19,802)	(14,059)
Balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ar 31 Mawrth	24,399	26,165

Mae'r balans yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ar 31 Mawrth 2023 yn unol â'r Dystysgrif Interim a gyhoeddwyd gan yr Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon.

5. Symiau masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Symiau eraill sy'n dderbyniadwy	6	1
Grantiau mae modd eu hadennill	-	150
	6	151

6. Symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill – symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy:		
Symiau masnach sy'n daladwy	2	5
Yn ddyledus i gyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Cyngor Celfyddydau Cymru:		
am gostau a ddosrannwyd ¹	313	227
Croniadau ac incwm gohiriedig	18	23
<i>Is-gyfanswm: Symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy</i>	333	255
Rhwymedigaethau eraill:		
Dosbarthwyr dirprwyedig ²	1,444	1,189
Grantiau (nodyn 7)	16,875	16,078
<i>Is-gyfanswm: Rhwymedigaethau eraill</i>	18,319	17,267
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol	18,652	17,522

¹ Mae'r swm sy'n ddyledus i gyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Cyngor Celfyddydau Cymru yn cynnwys:

Ailgodi costau a ddosrannwyd		
- Staff	114	144
- Gorbenion	127	57
- Tâl am ddefnyddio asedau	15	26
- Cyfandaliad at ddiffyg pensiynau	57	-
	313	227

² Mae'r Cyngor wedi dirprwyo arian y Loteri (nodyn 9) i'r dosbarthwyr canlynol:

Arian nas tynnwyd i lawr ar 31 Mawrth		
- Ffilm Cymru Wales (ar gyfer ffilm)	1,425	1,152
- Llenyddiaeth Cymru (ar gyfer bwrsariau i awduron)	19	31
- Nesta (ar gyfer prosiectau penodol)	-	6
	1,444	1,189

7. Grantiau

	£'000	£'000	2022/23 £'000	2021/22 £'000
	Cyfalaf	Cynlluniau Referniw	Cyfanswm	Cyfanswm
Taladwy ar 1 Ebrill	9,143	11,350	20,493	10,887
Grantiau a roddwyd yn ystod y flwyddyn	330	15,003	15,333	20,918
Symiau nas haliwyd	(3)	(160)	(163)	(281)
A godir ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr	327	14,843	15,170	20,637
Grantiau a dalwyd yn ystod y flwyddyn	(1,999)	(13,941)	(15,940)	(11,031)
Taladwy ar 31 Mawrth ¹	7,471	12,252	19,723	20,493
Yn ddyledus o fewn blwyddyn	5,671	11,204	16,875	16,078
Yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	1,800	1,048	2,848	4,415
	7,471	12,252	19,723	20,493
¹ Nodi oed y grantiau sy'n daladwy:				
2022/23	-	-	-	16,078
2023/24	5,671	11,204	16,875	4,329
2024/25	1,800	924	2,724	86
2025/26	-	119	119	-
2026/27	-	5	5	-
	7,471	12,252	19,723	20,493

Grantiau a gymeradwywyd ond heb eu cynnig yn ffurfiol ar 31 Mawrth nad ydynt wedi'u cydnabod yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr a'r Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol

10

-

8. Arian parod a chyfwerth ag arian parod

	2022/23 £'000	2021/22 £'000
Daliwyd y balansau canlynol ar 31 Mawrth mewn: Banciau masnachol ac arian mewn llaw	2,420	1,801

9. Dosbarthwyr dirprwyedig y Loteri

Mae gan y Cyngor gytundebau dirprwyo cwbl weithredol ar waith gyda'r cyrff canlynol i ddsbarthu arian y Loteri:

	Ffilm Cymru Wales ar gyfer ffilm £'000	Nesta ar gyfer prosiectau ymchwil a datblygu digidol £'000	BBC Cymru Wales ar gyfer <i>Gorwelion</i> £'000	Llenyddiaeth Cymru ar gyfer bwrsariau i awduron £'000	Tŷ Cerdd ar gyfer cerddoriaeth gymunedol a cherddoriaeth Cymru £'000	2022/23 Cyfanswm £'000	2021/22 Cyfanswm £'000
Arian nas tynnwyd i lawr ar 1 Ebrill (wedi'i ailddatgan)	1,152	6	-	31	-	1,189	973
Dirprwywyd am y flwyddyn	1,437	-	174	97	156	1,864	1,885
Tynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn	(1,164)	(6)	(174)	(109)	(156)	(1,609)	(1,669)
Arian nas tynnwyd i lawr ar 31 Mawrth	1,152	-	-	19	-	1,444	1,189
Grantiau y cofnodwyd eu bod yn daladwy gan y dosbarthwyr dirprwyedig ar 31 Mawrth	757	-	-	67	32	856	1,162

Ceir rhestri llawn o'r grantiau a weinyddwyd gan y dosbarthwyr dirprwyedig yn ystod 2022/23 yn yr atodiadau i'r Adroddiad Blynyddol hwn.

10. Ased wrth gefn

Gwerthu'r Parc Olympaidd

Mae hawl gan Ddosbarthwyr Arian y Loteri Genedlaethol i gael cyfran o'r derbyniadau o werthu tir ar Barc Olympaidd y Frenhines Elizabeth yn gyfnewid am eu cyfraniad o £675 miliwn ychwanegol i ariannu Gemau Olympaidd a Pharalympaidd Llundain 2012. Cyhoeddwyd hyn yn 2007. Mae'r trefniadau wedi'u nodi mewn cytundeb cyfreithiol rhwng yr Ysgrifennydd Gwladol dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ac Awdurdod Llundain Fwyaf dyddiedig 29 Mawrth 2012, sy'n nodi dosbarthiad yr arian rhwng yr Awdurdod a Dosbarthwyr Arian y Loteri drwy'r Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Mae'n debyg y bydd y gwerthiannau tir yn digwydd dros gyfnod hirfaith, yr amcangyfrifir y bydd hyd at 2036/37. Mae Awdurdod Llundain Fwyaf wedi dweud y rhagwelir y bydd y gwerthiannau yn gwneud llai na £200 miliwn ac y bydd y taliadau cyntaf i Ddosbarthwyr Arian y Loteri o 2026/27 ymlaen.

11. Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Awdurdodi'r datganiadau ariannol hyn i'w cyhoeddi

Awdurdodwyd y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi gan y Swyddog Cyfrifyddu ar yr un dyddiad ag yr ardystiodd y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol hwy.

Nid oedd unrhyw ddigwyddiadau perthnasol ar ôl y fantolen hyd at y dyddiad y cafodd y datganiadau cyfrifyddu eu hawdurdodi gan y Swyddog Cyfrifyddu a fyddai wedi golygu bod rhaid addasu'r cyfrifon.

12. Offerynnau ariannol

Mae Safon Adrodd Ariannol Ryngwladol 7, *Financial Instruments: Disclosures*, yn ei gwneud yn ofynnol datgelu'r rôl a fu gan offerynnau ariannol yn ystod y cyfnod wrth greu neu newid y risgiau mae swyddogaeth y Cyngor yn eu hwynebu wrth gyflawni ei rôl.

Risgiau hylifedd – Yn 2022/23, deilliai £17,681,000 neu 96.4% o incwm dosbarthu arian Loteri'r Cyngor o'r Loteri Genedlaethol (2021/22: £18,078,000 neu 99.1%). O'r incwm sy'n weddill, deilliai £355,000 neu 1.9% o enillion buddsoddi o'r balans a ddaliwyd gyda Chronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol (2021/22: £25,000 neu 0.14%) a £310,000 neu 1.7% o incwm buddsoddi arall ac incwm amrywiol (2021/22: £139,000 neu 0.80%). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei swyddogaeth Dosbarthu Arian y Loteri yn agored i unrhyw risg sylweddol o ran hylifedd, ac mae'n fodlon bod y balans yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ac arian rhagamcanol oddi wrth y Loteri yn y dyfodol yn ddigonol i gyflawni ei ymrwymadau pendant. Nid oes gan y Cyngor unrhyw reolaeth dros fuddsoddi'r arian yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol. Delir yr arian parod a chyfwerth ag arian parod a dynnir i lawr o'r Gronfa i dalu ymrwymadau grant a chostau gweithredu mewn cyfrifon banc cyfradd amrywiol sy'n caniatáu cael yr arian ar unrhyw adeg. Ar gyfartaledd, 0.88% oedd y gyfradd llog yn ystod y flwyddyn (2021/22: 0.02%). Balans yr arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y flwyddyn oedd £2,420,000 (2022: £1,801,000). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei swyddogaeth dosbarthu arian y Loteri yn agored i risgiau sylweddol o ran cyfraddau llog.

Risg arian tramor – Nid yw swyddogaeth dosbarthu arian Loteri y Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran cyfnewid arian tramor.

Risg llif arian – Nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran llif arian.

Risg credyd – Nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran credyd.

13. Trafodion â phartion cysylltiedig

Cyrff cyhoeddus

Corff a noddir gan Lywodraeth Cymru yw'r Cyngor.

Ystyrir Senedd Cymru/Llywodraeth Cymru yn barti cysylltiedig a rhoddir manylion y trafodion â Senedd Cymru/Llywodraeth Cymru yn y cyfrifon ar wahân sy'n ymdrin â gweithgareddau cyffredinol y Cyngor.

Gweinyddir Cronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol gan yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon a ystyrir yn barti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn ni chafodd y Cyngor unrhyw drafodion perthnasol â'r Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ac eithrio'r rheiny a ddangosir yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr.

Dosbarthwyr dirprwyedig y Loteri

Fel y datgelir yn nodyn 9, dosbarthwyr dirprwyedig arian Loteri'r Cyngor yw Ffilm Cymru Wales, Nesta, BBC Cymru Wales, Llenyddiaeth Cymru a Thŷ Cerdd. Yn ystod y flwyddyn ni chafodd y Cyngor unrhyw drafodion perthnasol â hwy ac eithrio'r rheiny a ddangosir yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr.

Unigolion

Ymgwymerodd aelodau o'r Cyngor, o'r Pwyllgorau, o'r staff neu bartion cysylltiedig eraill (sef perthnasau agos) â thrafodion ariannol (a restrir isod) â'r Cyngor yn ei swyddogaeth fel dosbarthwr arian y Loteri yn ystod y flwyddyn.

Lle roedd yr unigolion a/neu berthnasau agos iddynt yn aelodau o Fyrddau Rheoli (neu eu cyfateb) neu'n uwch gyflogeion mewn sefydliadau a gafodd gynnig grantiau Loteri neu daliadau Loteri eraill gan y Cyngor yn 2022/23, ym mhob achos o'r fath, yn unol â Chod Ymarfer Gorau'r Cyngor, gadawodd yr unigolyn dan sylw unrhyw gyfarfod lle cafwyd trafodaeth neu benderfyniad ynghylch cyllid.

O dan God Ymarfer Gorau'r Cyngor, bernir bod buddiant yn parhau am flwyddyn o leiaf ar ôl i'r unigolyn adael y swydd a greodd y buddiant. Adlewyrchir y polisi hwn yn y datgeliadau canlynol.

Cofnodir trafodion ariannol â'r Cyngor mewn perthynas â'i weithgareddau cyffredinol yn y cyfrifon ar wahân sy'n ymdrin â'r gweithgareddau hynny.

Aelodau o'r Cyngor Rôl	Sefydliad	Trafodyn Taladwy 2022/23 (nifer)	Cyfanswm Gwerth 2022/23 £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2023 ¹ £
Elen ap Robert				
Cadeirydd	Eisteddfod Genedlaethol	Grant (2)	199,755	109,755
Cyfarwyddwr	Opera Genedlaethol Cymru	Grant (1)	25,000	2,500
Devinda De Silva				
Aelod o'r Bwrdd	Dirty Protest	Grant (1)	4,000	65,035
Aelod o'r Bwrdd	Celfyddydau Anabledd Cymru	Grant (0)	Dim	22,251
Cyflogaeth	National Theatre Wales	Grant (1)	500	Dim
Andy Eagle				
Cyflogaeth	Chapter	Grant (2)	9,900	64,132
Kate Eden				
Aelod o'r Cyngor	Prifysgol Aberystwyth	Grant (3)	101,625	34,237
Ruth Fabby				
Cyflogaeth (hyd Rhagfyr 2022)	Celfyddydau Anabledd Cymru	Grant (0)	Dim	22,251
Aelod o'r Bwrdd	Unlimited	Anfoneb (1)	60,000	Dim
Tafsila Khan				
Aelod o'r Bwrdd	Fio	Grant (5)	186,829	179,052
Aelod o Fwrdd y Panel	National Theatre Wales	Grant (1)	500	Dim
Aelod o'r Bwrdd	Taking Flight	Grant (4) Anfoneb (2)	427,362 500	335,272 Dim
Gwennan Mair				
Aelod o'r Bwrdd Drama	Eisteddfod Genedlaethol	Grant (2)	199,755	109,755
Cyflogaeth	Theatr Clwyd	Grant (1)	46,193	5,026,636
Victoria Provis				
Aelod o'r Cyngor	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant	Grant (4)	101,675	194,675
Dafydd Rhys (Trafodion yn ystod ei gyfnod fel Aelod o'r Cyngor hyd at Awst 2022)				
Cyflogaeth (hyd at Awst 2022)	Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	Grant (1)	80,000	16,000
Prue Thimbleby				
Cyflogaeth	Bwrdd Iechyd Bae Abertawe	Grant (3)	28,600	34,465

Aelodau o'r Pwyllgor Cyfalaf Rôl	Sefydliad	Trafodyn Taladwy 2022/23 (nifer)	Cyfanswm Gwerth 2022/23 £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2023 ¹ £
Ruth Cayford				
Cyflogaeth	Cyngor Caerdydd (Neuadd Dewi Sant)	Grant (2)	162,169	134,170
Roland Evans				
Cyflogaeth	Cyngor Gwynedd	Grant (1)	19,045	19,045
Jayne Woods				
Aelod o'r Cyngor	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant	Grant (4)	101,675	194,675

Aelodau o'r Uwch Tîm Arwain Rôl	Sefydliad	Trafodyn Taladwy 2022/23 (nifer)	Cyfanswm Gwerth 2022/23 £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2023 ¹ £
Dafydd Rhys (Trafodion ar ôl ei benodi'n aelod staff ym mis Hydref 2022)				
Cyn gyflogaeth (hyd Awst 2022)	Prifysgol Aberystwyth	Grant (2)	21,625	1,163
Lleucu Siencyn				
Cyn gyflogaeth (hyd Ebrill 2022)	Llenyddiaeth Cymru	Grant (1)	5,000	Dim

¹ Gall cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn gynnwys symiau o ran grantiau a ddyfarnwyd mewn blynyddoedd blaenorol nas talwyd eto.

Atodiadau

nad ydynt yn rhan o'r
datganiadau ariannol

Gweithgareddau Cyffredinol – Grantiau 2022/23

Cyllid craidd i sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru

Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£550,686
Arad Goch	£355,964
Gwobr Artes Mundi	£151,834
Artis Community/Cymuned	£205,192
Arts Care Gofal Celf	£136,393
Arts Connection - Cyswllt Celf	£66,910
Ballet Cymru	£258,979
Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC	£826,199
Sefydliad y Glowyr Coed Duon	£132,760
Canolfan Gerdd William Mathias	£82,351
Canolfan Ucheldre	£77,204
Chapter	£674,591
Cerdd Gymunedol Cymru	£108,085
Cwmni'r Frân Wen	£239,110
Dawns i Bawb	£87,497
Celfyddydau Anabledd Cymru	£169,746
Dawns Eleni	£77,499
Ffotogallery	£204,691
g39	£72,057
Galeri Caernarfon	£324,512
Oriel Gelf Glynn Vivian	£128,672
Hafren	£109,814
Celf ar y Blaen	£154,407
Theatr Hijinx	£159,761
Impelo	£115,549
Jukebox Collective	£172,057
Llenyddiaeth Cymru	£761,685
Live Music Now Wales	£46,322
Canolfan y Celfyddydau Llantarnam Grange	£87,497
Opera Canolbarth Cymru	£107,056
Oriel Mission	£97,791
MOSTYN	£399,398
Theatr Cerdd Cymru	£224,662
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	£856,012
National Theatre Wales	£1,648,436

Cyllid craidd i sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru

NoFit State Community Circus	£199,700
Oriel Davies	£229,654
Oriel Myrddin	£48,381
Peak Cymru	£79,656
Canolfan y Celfyddydau Pontardawe	£64,850
Pontio Arts	£287,447
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	£154,767
Theatr a Chanolfan y Celfyddydau Glan yr Afon – Casnewydd Fyw	£128,672
Rubicon Dance	£199,700
Canolfan Grefftau Rhuthun	£399,398
Theatr Sherman	£1,155,459
Sinfonia Cymru	£223,524
Canolfan y Celfyddydau Taliesin	£225,660
Tanio	£179,730
Theatr Bara Caws	£287,124
Theatr Brycheiniog	£199,700
Theatr Clwyd	£1,850,144
Theatr Felinfach	£61,763
Theatr Genedlaethol Cymru	£1,056,505
Theatr Iolo	£263,467
Theatr Mwldan	£274,889
Theatr na nÓg	£324,363
Cwmni Theatr y Torch	£459,310
trac Cymru	£82,351
Tŷ Cerdd	£209,877
Plant y Cymoedd	£125,585
Volcano Theatre Company	£214,678
Canolfan Mileniwm Cymru	£3,930,487
Opera Cenedlaethol Cymru	£4,652,609
Y Neuadd Les Ystradgynlais	£42,698
Cyfanswm grantiau Portffolio Celfyddydol Cymru	£27,483,527

Cymorth costau byw i sefydliadau Portffolio Cenedlaethol Cymru

Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£5,507
Arad Goch	£11,035
Gwobr Artes Mundi	£4,707
Artis Community/Cymuned	£6,361
Arts Care Gofal Celf	£4,228
Arts Connection - Cyswllt Celf	£2,074
Ballet Cymru	£8,028
Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC	£8,262
Sefydliad y Glowyr Coed Duon	£4,116
Canolfan Gerdd William Mathias	£2,553
Canolfan Ucheldre	£2,393
Chapter	£6,746
Cerdd Gymunedol Cymru	£3,351
Cwmni'r Frân Wen	£7,412
Dawns i Bawb	£2,712
Celfyddydau Anabledd Cymru	£5,262
Dawns Eleni	£2,402
Ffilm Cymru Wales	£14,366
Ffotogallery	£6,345
g39	£2,234
Galeri Caernarfon	£10,060
Oriel Gelf Glynn Vivian	£3,989
Hafren	£3,404
Theatr Hijinx	£4,953
Impelo	£3,582
Jukebox Collective	£5,334
Live Music Now Wales	£1,436
Canolfan y Celfyddydau Llantarnam Grange	£2,712
Opera Canolbarth Cymru	£3,319
Oriel Mission	£3,032
MOSTYN	£12,381
Theatr Cerdd Cymru	£6,965
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	£8,560
National Theatre Wales	£16,484
Celfyddydau Cenedlaethol Ieuencid Cymru	£11,137
NoFit State Community Circus	£6,191

Cymorth costau byw i sefydliadau Portffolio Cenedlaethol Cymru

Oriel Davies	£7,119
Oriel Myrddin	£1,500
Peak Cymru	£2,469
Canolfan y Celfyddydau Pontardawe	£2,010
Celfyddydau Pontio	£8,911
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	£4,798
Theatr a Chanolfan y Celfyddydau Glan yr Afon – Casnewydd Fyw	£3,989
Rubicon Dance	£6,191
Canolfan Grefftau Rhuthun	£12,381
Theatr Sherman	£11,555
Sinfonia Cymru	£6,929
Tanio	£5,572
Theatr Bara Caws	£8,901
Theatr Brycheiniog	£6,191
Theatr Clwyd	£18,501
Theatr Genedlaethol Cymru	£10,565
Theatr Iolo	£7,904
Theatr Mwldan	£8,522
Theatr na nÓg	£10,055
Cwmni Theatr y Torch	£14,239
trac Cymru	£2,553
Tŷ Cerdd	£6,506
Plant y Cymoedd	£3,893
Volcano Theatre Company	£6,655
Canolfan Mileniwm Cymru	£36,305
Opera Cenedlaethol Cymru	£46,526
Y Neuadd Les a Chymunedol, Ystradgynlais	£1,324
Cyfanswm cymorth costau byw Portffolio Celfyddydol Cymru	£475,697

Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau

Ysgolion Creadigol Arweiniol	
Ysgol Gynradd Abbey	£4,000
Ysgol Gymunedol Abercanaid	£720
Ysgol Gymunedol Aberdâr	£150
Ysgol Gynradd Parc Aberdâr	£10,000
Ysgol Gynradd Aber-miwl	£874
Ysgol Abersychan (2 ddyfarniad)	£2,000
Ysgol Uwchradd Abertyleri campws 3-16	£900
Ysgol Gynradd Adamsdown	£1,000
Ysgol Uwchradd Afon Taf	£306
Ysgol yr Holl Saint, Gresffordd	£1,000
Ysgol Gynradd Alway	£10,000
Ysgol Gynradd Eglwys yng Nghymru Archddiacon Griffiths	£288
Ysgol yr Esgob Gore	£1,000
Ysgol Uwchradd Esgob Hedley (2 ddyfarniad)	£11,000
Ysgol Uwchradd Esgob Llandaf	£625
Ysgol Gatholig yr Esgob Vaughan (2 ddyfarniad)	£2,000
Ysgol Gyfun Ystumllwynarth	£4,000
Ysgol Gynradd Black Lane	£950
Ysgol Gynradd Blaengarw	£638
Ysgol Gynradd Blaenymaes (3 dyfarniad)	£1,044
Ysgol Gynradd Bryn Deri (2 ddyfarniad)	£2,633
Ysgol Gynradd Gymunedol Bryn Teg	£1,000
Ysgol Gyfun Bryn Celynnog	£792
Ysgol Sylfaenol Brynmawr (3 dyfarniad)	£3,000
Ysgol Brynteg	£1,000
Ysgol Gynradd Llanfair-ym-Muallt	£727
Ysgol Gynradd Buttington Trewern (2 ddyfarniad)	£1,500
Ysgol Gynradd Bwlchgwyn (2 ddyfarniad)	£1,535
Ysgol Gynradd Tregatwg	£400
Ysgol Gyfun Caerleon	£540
Ysgol Gynradd Gymunedol Caersws	£540
Ysgol Uwchradd Cantonian	£2,000
Ysgol Gynradd Caradog	£10,000
Ysgol Gynradd Sirol Carreghofa (2 ddyfarniad)	£10,520
Ysgol Gynradd Cefn Fforest	£4,000
Ysgol Gynradd Cefneithin	£10,000
Ysgol Gynradd Crist y Brenin (2 ddyfarniad)	£10,126
Ysgol Gynradd Sirol Christchurch	£4,000
Ysgol Gynradd Clydach	£900
Ysgol Gynradd Coed Efa	£2,000

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Gynradd Coed Glas	£2,000
Ysgol Coedcae	£200
Ysgol Gynradd Coedylan	£2,000
Coleg Cymunedol y Dderwen	£500
Creadigrwydd, Diwylliant ac Addysg	£25,000
Ysgol Gynradd Creunant	£388
Ysgol Gynradd Crindau (2 ddyfarniad)	£3,000
Ysgol Crownbridge	£959
Ysgol Uwchradd Cwibrân	£5,000
Ysgol Gynradd Cwmcarn	£10,000
Ysgol Gynradd Cwmffrwdroer	£10,000
Ysgol Gynradd Danygraig (2 ddyfarniad)	£1,450
Ysgol Gynradd Deri View	£10,000
Ysgol Gynradd Edwardsville	£1,000
Ysgol Uwchradd Elfed	£945
Ysgol Gynradd Evenlode	£10,000
Ysgol Gynradd y Tyllgoed	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Fenton	£1,000
Ysgol yr Eglwys yng Nghymru Ffordun (2 ddyfarniad)	£717
Ysgol Gynradd Pontffranc (3 dyfarniad)	£1,695
Ysgol Gynradd Gymunedol Froncysyllte	£10,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Garth	£10,000
Ysgol Gynradd Y Gelli (2 ddyfarniad)	£5,000
Ysgol Gynradd Gelliswick	£10,000
Ysgol Gynradd Glyn-gaer	£1,000
Ysgol Arbennig Greenhill	£749
Ysgol Uwchradd Gwernnyfed	£1,000
Ysgol Gynradd Gwernymynydd	£10,000
Ysgol Uwchradd Hwlfordd	£1,000
Ysgol Eglwys Bentref Penarlâg	£4,000
Ysgol Gynradd High Street	£540
Ysgol Gynradd Holton	£2,000
Ysgol Idris Davies 3 - 18	£1,000
Ysgol John Frost (2 ddyfarniad)	£2,792
Ysgol Gynradd Tre Ioan	£234
Ysgol Gynradd Parc Jiwbilî (2 ddyfarniad)	£11,000
Ysgol Gynradd Kitchener (2 ddyfarniad)	£2,000
Ysgol Gynradd Tre'r Llai (2 ddyfarniad)	£1,055
Ysgol Lewis Pengam	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Llanbister	£2,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Llandeilo	£10,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llandrindod	£972
Ysgol Gynradd Gymunedol Llanfaes (3 dyfarniad)	£10,753

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Gynradd Llanfair	£2,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llanfechain (2 ddyfarniad)	£10,810
Ysgol Gymunedol Llangatwg	£100
Ysgol Llangedwyn	£10,000
Ysgol Gynradd Llanilltud Faerdref	£1,000
Ysgol Uwchradd Llanisien	£589
Ysgol Gynradd Gymunedol Llanmiloe	£10,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llansanwyr a Llanhari	£4,000
Ysgol Llanilltud Fawr (2 ddyfarniad)	£2,518
Ysgol Uwchradd Llanwern	£5,500
Ysgol Gynradd Machen	£594
Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir Madras (3 dyfarniad)	£2,615
Ysgol Maelor (2 ddyfarniad)	£5,000
Ysgol Gynradd Maesglas	£10,000
Ysgol Gyfun Maesteg	£1,000
Ysgol Gynradd Maesyrhandir	£729
Ysgol Gynradd Maen-dy	£2,000
Ysgol Gynradd Malpas Court	£10,000
Ysgol Aberdaugleddau	£990
Ysgol Gynradd Meisgyn	£1,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Model	£1,000
Ysgol yr Eglwys yng Nghymru Trefaldwyn	£700
Ysgol Gynradd Moorland	£10,000
Ysgol Gynradd Treforys	£4,000
Ysgol Fabanod a Meithrin Mount Street	£1,000
Ysgol Gynradd Mount Stuart	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Mountain Lane	£10,000
Ysgol Gynradd Nant Celyn	£10,000
Ysgol yr Eglwys yng Nghymru Bontnewydd-ar-Wy (2 ddyfarniad)	£2,900
Ysgol Uwchradd Casnewydd	£360
Ysgol Gynradd Oak Field	£4,000
Ysgol Gynradd Gatholig y Forwyn a Sant Mihangel	£4,000
Ysgol Gynradd Cefn y Pant	£1,000
Ysgol Gynradd Pen-bre	£1,000
Ysgol Gynradd Pentre'r Graig	£990
Ysgol Gynradd Penybont	£445
Ysgol Gynradd Penyrheol	£10,000
Ysgol Gynradd Penywaun	£10,000
Ysgol Gynradd Peter Lea	£1,000
Ysgol Gynradd Y Pîl	£2,000
Ysgol Gynradd Llanandras	£684
Ysgol yr Eglwys yng Nghymru y Priorddy (2 ddyfarniad)	£1,872
Ysgol Gynradd Gymunedol Y Pwll	£10,000

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Uwchradd y Frenhines Elisabeth	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Queensferry	£1,000
Ysgol Gynradd Radnor (2 ddyfarniad)	£11,000
Ysgol Gyfun Radur (2 ddyfarniad)	£1,405
Ysgol Gynradd Radur	£10,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Rhaglan	£10,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Rhaeadr Gwy	£1,000
Ysgol Gynradd Rhiw Syr Dafydd (2 ddyfarniad)	£11,000
Ysgol Gynradd Rhos	£4,000
Ysgol Gynradd Rhydyfro	£10,000
Ysgol Gynradd Ringland	£275
Ysgol Gyfun Gymunedol Rhisga	£540
Ysgol Gynradd Parc y Rhath	£2,000
Ysgol y Rofft	£1,000
Ysgol Gynradd Romilly	£2,000
Ysgol Gynradd Severn	£1,000
Ysgol Gynradd Shirenewton	£621
Ysgol Gynradd Sgeti	£10,000
Ysgol Gynradd Springwood	£900
Ysgol Gymunedol Cennydd Sant	£1,000
Ysgol St Christopher's	£900
Ysgol yr Eglwys yng Nghymru Dewi Sant	£4,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Dewi Sant	£315
Ysgol Gynradd Gatholig Dewi Sant	£4,000
Ysgol Gynradd Gatholig Seintiau Gabriel a Raphael	£210
St Gwladys Bargoed (2 ddyfarniad)	£1,800
Ysgol Gynradd Gatholig Santes Helen	£2,000
Ysgol Uwchradd Gatholig Illtud Sant (2 ddyfarniad)	£1,473
Ysgol Gynradd Sant Illtud	£500
Ysgol Eglwys Gadeiriol Sant Joseff	£2,000
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Joseff	£2,000
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Joseff	£2,000
Ysgol Fabanod Sant Julian	£1,000
Ysgol Sant Julian	£1,000
Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyir Sant Marc	£1,000
Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair a Sant Padrig (2 ddyfarniad)	£5,000
Campws Catholig Santes Fair, Ysgol Gynradd y Bendigedig Carlo Acutis	£400
Ysgol Gatholig Santes Fair	£1,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Y Santes Fair	£10,000
Ysgol Gatholig Y Santes Fair	£10,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg	£2,000
Ysgol Sant Mihangel	£10,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Sant Mihangel	£783

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Gynradd Gatholig Sant Mihangel	£4,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Santes Monica	£984
Ysgol Gynradd Gatholig Padarn Sant	£180
Ysgol Gynradd Gatholig Padrig Sant	£2,000
Ysgol Gynradd Sant Pedr (3 dyfarniad)	£21,000
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Philip Evans	£2,000
Ysgol Gynradd Sili	£750
Ysgol Gynradd Tir-y-berth (2 ddyfarniad)	£5,000
Ysgol Gynradd Tonnau	£585
Ysgol Gymunedol Tonyrefail	£513
Uned Cyfeirio Disgyblion Torfaen	£10,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Townhill	£615
Ysgol Gynradd Parc Tredegar (2 ddyfarniad)	£5,000
Ysgol Gynradd Tredegarville	£2,000
Ysgol Gynradd Tryleg	£800
Ysgol Gyfun Treorci	£350
Ysgol Gynradd Gymunedol Treowen	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Troedyrhiw	£1,000
Ysgol Gynradd Tŷ Ffynnon	£10,000
Canolfan Addysg Tŷ Gwyn	£2,000
Ysgol Gynradd Tŷ'n y Wern (3 dyfarniad)	£6,000
Ysgol Gynradd Tynewydd	£2,000
Ysgol Gynradd Fictoria (2 ddyfarniad)	£11,000
Ysgol Gynradd Rhosyn Gwyn	£1,000
Ysgol Gynradd Williamstown	£510
Ysgol Uwchradd Willows	£99
Ysgol Gynradd Windsor Clive	£4,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Woodlands	£1,000
Ysgol Uwchradd Woodlands	£1,000
Ysgol Gynradd Y Bont Faen (2 ddyfarniad)	£5,000
Ysgol Gynradd Gymraeg Pontybrenin	£792
Ysgol Iau Ynysboeth	£2,000
Ysgol Gynradd Ynystawe	£594
Ysgol Aberconwy	£2,000
Ysgol Acrefair	£2,000
Ysgol Betws	£320
Ysgol Bodhyfryd	£2,000
Ysgol Borth y Gest	£580
Ysgol Botwnnog	£184
Ysgol Bro Aled	£10,000
Ysgol Bro Cinmeirch	£666
Ysgol Bro Hyddgen (3 dyfarniad)	£2,025
Ysgol Bryn Alyn	£1,000

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Bryn Gwalia (2 ddyfarniad)	£11,000
Ysgol Brynaerau	£408
Ysgol Gynradd Gymuned Brynhafren	£554
Ysgol Cae'r Nant	£1,000
Ysgol Calon Cymru (4 dyfarniad)	£12,720
Ysgol Calon Y Dderwen	£1,000
Ysgol Capelulo	£1,000
Ysgol Cefn Meiriadog	£1,000
Ysgol Cerrigydrudion	£10,000
Ysgol Ciliau Parc	£435
Ysgol Craig y Deryn	£1,000
Ysgol Cwm Banwy, Ysgol yr Eglwys yng Nghymru	£4,000
Ysgol David Hughes	£1,000
Ysgol Dôlafon	£324
Ysgol Dyffryn Conwy	£2,000
Ysgol Dyffryn Dulas Corris	£964
Ysgol Dyffryn Nantlle	£657
Ysgol Dyffryn Taf	£900
Ysgol Dyffryn Trannon	£747
Ysgol Edern	£384
Ysgol Ffordd Dyffryn	£10,000
Ysgol Friars (2 ddyfarniad)	£3,000
Ysgol Gellifor	£4,000
Ysgol Gellionnen	£1,000
Ysgol Glan Morfa	£10,000
Ysgol Golwg Y Cwm	£1,000
Ysgol Gynradd Wirfoddol Rheoledig Cilgerran	£10,000
Ysgol Gyfun Aberaeron	£900
Ysgol Gyfun Cwm Rhondda	£265
Ysgol Gyfun Cwm Rhymni	£2,000
Ysgol Gyfun Emlyn (2 ddyfarniad)	£1,369
Ysgol Gyfun Gwynllyw	£5,000
Ysgol Gyfun Gŵyr	£198
Ysgol Gyfun Rhydywaun	£293
Ysgol Gyfun Tredegar	£300
Ysgol Gyfun Ystalyfera	£135
Ysgol Gymraeg Aberystwyth (2 ddyfarniad)	£2,000
Ysgol Gymraeg Bro Eirwg	£912
Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg	£405
Ysgol Gymraeg Bryn y Môr	£10,000
Ysgol Gymraeg Caerffili	£891
Ysgol Gymraeg Casnewydd (2 ddyfarniad)	£1,900
Ysgol Gymraeg Coed y Gof (2 ddyfarniad)	£10,810

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Gymraeg Cwm Derwen	£4,000
Ysgol Gymraeg Cwmbrân (2 ddyfarniad)	£5,000
Ysgol Gymraeg Glanrafon	£650
Ysgol Gymraeg Gwaun y Nant	£485
Ysgol Gymraeg Lôn Las	£10,000
Ysgol Gymraeg Penalltau	£10,000
Ysgol Gymraeg Sant Baruc	£4,000
Ysgol Gymraeg Sant Curig	£10,000
Ysgol Gymraeg Y Fenni	£1,000
Ysgol Gymraeg Ystalyfera Bro Dur	£540
Ysgol Gymuned y Fali	£10,000
Ysgol Gynradd Beaumaris	£750
Ysgol Gynradd Bethel	£10,000
Ysgol Gynradd Carno (2 ddyfarniad)	£4,900
Ysgol Gynradd Gymraeg Abercynon	£292
Ysgol Gynradd Gymraeg Aberdâr	£932
Ysgol Gynradd Gymraeg Calon y Cymoedd (2 ddyfarniad)	£4,371
Ysgol Gynradd Gymraeg Llwyncelyn (2 ddyfarniad)	£2,720
Ysgol Gynradd Gymraeg Pontardawe (2 ddyfarniad)	£3,000
Ysgol Gynradd Gymraeg Rhyd-y-grug (2 ddyfarniad)	£648
Ysgol Gynradd Gymunedol Llechryd (2 ddyfarniad)	£2,720
Ysgol Gynradd Llanddarog (2 ddyfarniad)	£540
Ysgol Gynradd Llanilar	£10,000
Ysgol Gynradd Llanrug	£1,000
Ysgol Gynradd Rhosgadfan	£10,000
Ysgol Gynradd Y Talwrn (2 ddyfarniad)	£10,417
Ysgol Hamadryad (2 ddyfarniad)	£10,745
Ysgol Henry Richard	£864
Ysgol Heulfan	£1,000
Ysgol Llanbryn-mair (2 ddyfarniad)	£4,360
Ysgol Llandegfan	£1,000
Ysgol Llanhari	£247
Ysgol Maes y Coed	£2,000
Ysgol Maes y Felin	£4,000
Ysgol Maes y Mynydd	£2,000
Ysgol Merllyn	£10,000
Ysgol Morgan Llwyd	£1,000
Ysgol Nantgwyn	£1,000
Ysgol Panteg	£1,000
Ysgol Parc Y Bont	£830
Ysgol Pen Barras	£1,000
Ysgol Pen Rhos	£1,000
Ysgol Pen y Garth	£10,000

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Pen y Groes	£200
Ysgol Pen y Pil	£913
Ysgol Penderyn	£400
Ysgol Penmaes	£10,000
Ysgol Pennant	£1,000
Ysgol Gynradd Sirol Penrhyn Brychdyn Newydd (2 ddyfarniad)	£1,900
Ysgol Pentreuchaf	£10,000
Ysgol Penygelli	£1,000
Ysgol Penysarn (2 ddyfarniad)	£10,891
Ysgol Plas Coch	£885
Ysgol Pob Oed Caer Elen (2 ddyfarniad)	£10,325
Ysgol Ponthenri	£750
Ysgol Pontrobert	£10,000
Ysgol Porth y Felin	£2,000
Ysgol Reoledig Llanfair Dyffryn Clwyd	£10,000
Ysgol Rhiw-Bechan	£10,000
Ysgol Rhos Helyg	£378
Ysgol Sant Dunawd	£10,000
Ysgol Santes Tudful	£900
Ysgol T Llew Jones	£900
Ysgol Tir Morfa (2 ddyfarniad)	£1,990
Ysgol Trefferthyr	£534
Ysgol Treffynnon	£1,000
Ysgol Treganna (2 ddyfarniad)	£2,750
Ysgol Tudweiliog (3 dyfarniad)	£11,130
Ysgol Twm o'r Nant	£1,000
Ysgol Wat's Dyke	£4,000
Ysgol Waunfawr (3 dyfarniad)	£2,325
Ysgol Y Bannau (3 dyfarniad)	£11,229
Ysgol y Castell	£900
Ysgol y Dderi	£368
Ysgol y Dderwen	£10,000
Ysgol y Faenol	£10,000
Ysgol y Ffridd	£314
Ysgol y Foryd (2 ddyfarniad)	£4,612
Ysgol y Llan (2 ddyfarniad)	£1,990
Ysgol Y Mynydd Du	£10,000
Ysgol y Preseli	£2,000
Ysgol Y Waun	£10,000
Ysgol Gynradd y Graig (2 ddyfarniad)	£2,000
Cyfanswm grantiau Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddys	£1,219,788

Dyfarniadau Strategol

Cyllid strategol Llywodraeth Cymru

Celfyddydau Cenedlaethol Teuenctid Cymru	£200,00
	£200,000

Biennale Celfyddydau Fenis

Farah Allibhai	£15,125
Phoebe Davies	£15,600
Paul Eastwood	£17,600
Heledd Evans	£16,350
Rebecca Jagoe	£15,880
Rhiannon Lowe	£15,000
Cynthia MaiWa Sitei	£15,000
Owain McGilvary	£15,000
Cinzia Mutigli	£15,000
Jennifer Taylor	£15,000
	£155,555

Dyfarniadau coffa

Adam Charlton	£3,000
Erin Donnelly	£3,000
Sarah Garvey	£2,500
Elena Grace	£3,000
Rebecca Hardy-Griffith	£1,250
Acab Shimidzu	£3,000
	£15,750

Dyfarniadau cyfalaf Llywodraeth Cymru

Cyngor Sir y Fflint (ar gyfer ailddatblygu Theatr Clwyd)	£23,500,000
Cwmni'r Frân Wen	£200,000
YMCA Pontypridd	£250,000
Theatr Borough Y Fenni	£100,000
Tabernacl (Bethesda)	£50,000
	£24,100,000

Datblygu'r celfyddydau

Celfyddydau a Busnes Cymru	£50,000
Ffilm Cymru Wales	£4,000
Llenyddiaeth Cymru	£57,103
Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol	£25,000
	£136,103

Ymgysylltu â'r celfyddydau

Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£60,000
Gwobr Artes Mundi	£60,000
Chapter	£60,000
Canolfan y Celfyddydau Llantarnam Grange	£60,000
Oriel Myrddin	£60,000
Ways of Working	£60,000
	£360,000

Y Celfyddydau, Iechyd a Llesiant

Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan	£25,000
Engage Cymru	£30,600
Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	£25,000
Bwrdd Iechyd Addysgu Powys	£25,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe	£25,000
Rhwydwaith Iechyd a Llesiant Celfyddydau Cymru	£49,660
	£180,260

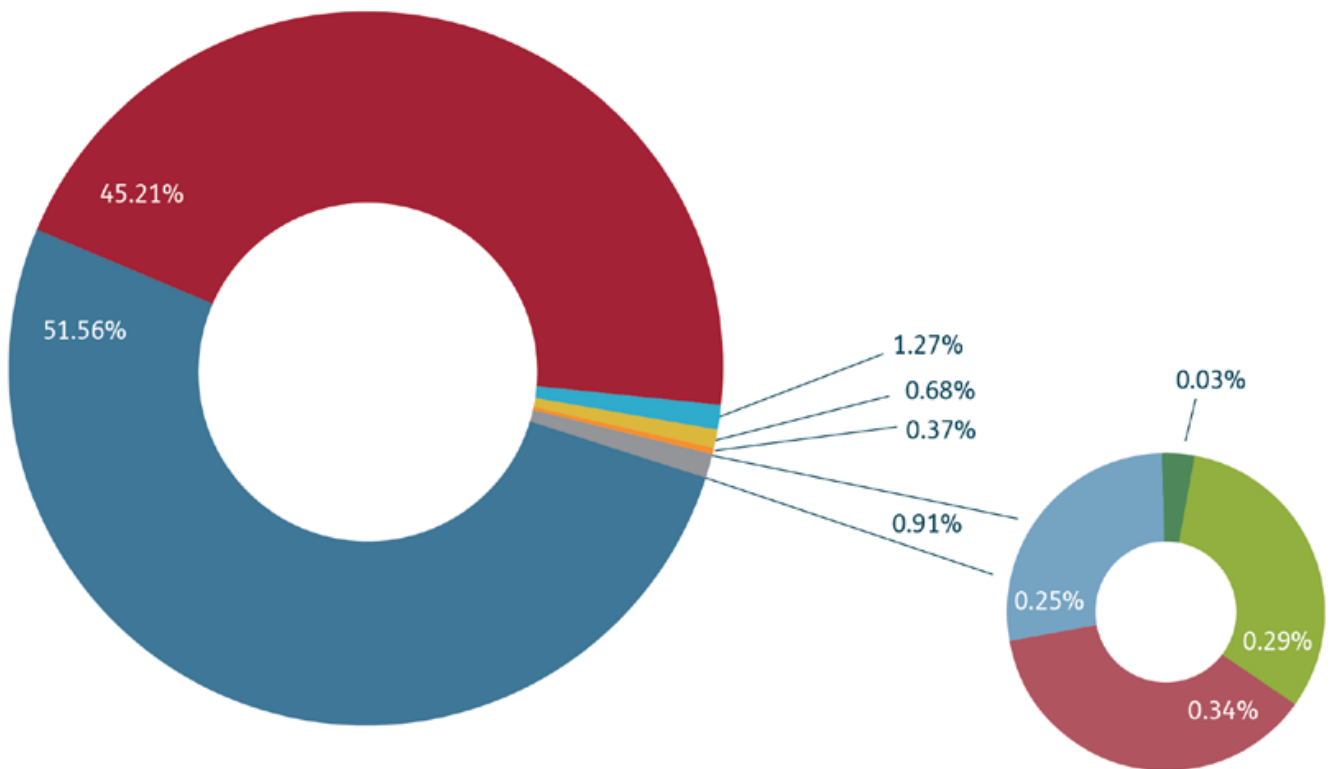
Celfyddydau Rhyngwladol Cymru

Georgina Biggs	£11,800
Gareth Bonello	£5,625
Veronica Calarco	£7,500
Gŵyl Werin Caergrawnt	£6,000
Gareth Clark	£3,310
Gŵyl Ymylol Dulyn	£4,900
Eisteddfod Genedlaethol Cymru	£12,381
Ffotogallery	£7,500
Prosiectau Celfyddydol Fluxus	£20,000
Focus Wales (2 ddyfarniad)	£40,000
Ailsa Mair Fox	£1,000
David Garner	£400
Gŵyl Llenyddiaeth a'r Celfyddydau y Gelli Gandryll	£15,000
Celf ar y Blaen	£2,674
Dylan Huw	£5,000
Chembo Liandisha	£2,875
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	£5,700
Grŵp Gweithredu Cymunedol Prestatyn ac Allt Melyd	£4,840
Sahar Saki	£1,000
Abby Sohn	£1,000
Tabernacl (Bethesda)	£10,000
Tŷ Cerdd	£15,250
Siri Wigdel	£7,500
Iola Ynyr	£5,000
	£196,255

Cyfanswm dyfarniadau strategol **£25,819,620**

Cyfanswm y Grantiau a Gynigwyd **£54,522,935**

Grantiau Gweithgareddau Cyffredinol yn ôl Math

 Arian craidd Portffolio Celfyddydol Cymru

 Ymgysylltu â'r Cyfryngau

 Celfyddydau Rhyngwladol Cymru

 Dyfarniadau cyfalaf
Llywodraeth Cymru i theatrau

 Dyfarniadau strategol Llywodraeth Cymru

 Gwobrau coffa

 Datblygu'r celfyddydau

 Y Celfyddydau, Iechyd a Lles

 Biennale Celfyddydau Fenis

Beth a gefnogwyd gan ein grantiau?

	<u>Gwerth y grantiau</u>		<u>Nifer y grantiau</u>
Grantiau i gefnogi Portffolio Celfyddydol Cymru:			
Theatrau a chanolfannau'r celfyddydau	£7,178,737	13.17%	16
Cynyrchiadau a chyflwyniadau theatr	£6,831,417	12.53%	8
Opera	£4,984,327	9.14%	3
Celfyddydau gweledol a chymhwysol	£1,819,373	3.34%	10
Dawns	£1,767,293	3.24%	7
Cerddoriaeth	£1,470,624	2.70%	6
Y celfyddydau a phobl ifanc	£1,182,904	2.17%	4
Celfyddydau cymunedol	£1,117,721	2.05%	9
Llenyddiaeth	£761,685	1.40%	1
SyrCAS a charnifalau	£199,700	0.37%	1
Celfyddydau anabledd	£169,746	0.31%	1
<i>Dysgu Creadigol Drwy'r Celfyddydau</i>	£1,219,788	2.24%	423
Grantiau eraill:			
Dyfarniadau strategol	£25,819,620	47.36%	126
	<u>£54,522,935</u>		<u>615</u>

Cyfarwyddiadau Polisi'r Loteri Genedlaethol

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adran 26(1) o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993, ac ar ôl ymgynghori â Chyngor Celfyddydau Cymru yn unol ag Adran 26(5) o'r Ddeddf honno, wedi cyhoeddi'r Cyfarwyddiadau canlynol:

1. Yn y Cyfarwyddiadau hyn mae unrhyw gyfeiriad at adran yn gyfeiriad at adran o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf y Loteri Genedlaethol 1998.
2. Rhaid i Gyngor Celfyddydau Cymru gymryd i ystyriaeth y materion canlynol wrth benderfynu'r personau y dosbartha arian iddynt o dan adran 25(1), y dibenion y dosbartha arian iddynt ac o dan ba amodau:

Cyffredinol

- A. yr angen i sicrhau y dosbarthir yr arian o dan adran 25(1) ar gyfer prosiectau sy'n hybu lles y cyhoedd neu ddibenion elusennol ac nad ydynt wedi'u bwriadu yn bennaf er mwyn gwneud elw cyhoeddus;
- B. yr angen i sicrhau yr ystyria geisiadau sy'n ymwneud â'r ystod lawn o weithgareddau a ddaw o fewn adran 22(3)(b) ac y mae ganddo'r pŵer i ddsbarthu arian mewn perthynas â hwy, gan gymryd i ystyriaeth:
  - i. ei asesiad o anghenion y celfyddydau a gweithgareddau celfyddydol a'i flaenoriaethau am y tro o ran eu diwallu;
  - ii. yr angen i sicrhau y gall pob rhan o Gymru fanteisio ar y cyllid;
  - iii. y lle i leihau amddifadedd economaidd a chymdeithasol ar yr un pryd â chreu buddion i'r celfyddydau;
- C. yr angen i hybu amcanion datblygu cynaliadwy;
- D. yr angen i'r arian a ddsbarthir o dan adran 25(1) gael ei ddsbarthu dim ond i brosiectau lle bônt at ddiben penodol amser-gyfyngedig;
- E. yr angen:
  - ii. ym mhob achos, i'r ymgeiswyr ddangos y bydd y prosiect yn ariannol hyfyw yn ystod cyfnod y grant;
  - ii. lle gwneir cais am arian cyfalaf neu gostau sefydlu, am gynllun busnes clir ar ôl cyfnod y grant, sy'n cynnwys darpariaeth ar gyfer costau rhedeg a chostau cynnal a chadw sy'n gysylltiedig;
  - iii. mewn achosion eraill, i ystyried a oes cyllid arall yn debygol o fod ar gael i dalu unrhyw gostau parhaus am gyfnod rhesymol ar ôl cwblhau cyfnod dyfarniad y Loteri, gan gymryd i ystyriaeth maint a natur y prosiect, ac i arian y Loteri gael ei ddefnyddio i gynorthwyo â chynnydd tuag at hyfywedd ar ôl cyfnod y grant lle bynnag y bo modd;

- F. dymunoldeb cynorthwyo â datblygu hyfywedd ariannol a rheoli hirdymor sefydliadau ym maes y celfyddydau. Wrth gymryd hyn i ystyriaeth rhaid i Gyngor y Celfyddydau roi sylw i Gyfarwyddyd Ch;
- G. yr angen i'w gwneud yn ofynnol cael rhywfaint o gyllid partneriaethol a/neu gyfraniadau mewn nwyddau, o ffynonellau eraill, yn gymesur â gallu rhesymol mathau gwahanol o geisiadau, neu ymgeiswyr mewn ardaloedd penodol, i gael cymorth o'r fath;
- H. dymunoldeb gweithio gyda sefydliadau eraill, gan gynnwys dosbarthwyr eraill, os yw hyn yn ffordd effeithiol o gyflawni elfennau o'i strategaeth;
- I. yr angen i sicrhau y defnyddir ei bwerau i gymell ceisiadau o dan adran 25(2)(A) mewn cysylltiad â cheisio cyflawni amcanion strategol;
- J. yr angen i gael hynny o wybodaeth ag y barna ei bod yn angenrheidiol er mwyn penderfynu ar bob cais, gan gynnwys cyngor annibynnol pan fo angen;
- K. yr angen i weithredu o fewn cyd-destun polisi unigryw Cymru, gan ychwanegu gwerth lle bo'n briodol i strategaethau Llywodraeth Cymru, i'w gwneud yn bosibl datblygu cyfleoedd i bawb ffynnu mewn gwlad sy'n fwy llwyddiannus a chynaliadwy;
- L. yr angen i hybu mynediad i'r celfyddydau i bobl o bob rhan o'r gymdeithas;
- M. yr angen i hybu talent, arloesedd a rhagoriaeth newydd, a helpu i ddatblygu sgiliau newydd;
- N. yr angen i hybu talent, arloesedd a rhagoriaeth newydd, a helpu i ddatblygu sgiliau newydd;
- O. yr angen i gefnogi gwirfoddoli a hybu gwirfoddoli yn y celfyddydau;
- P. yr angen i gynnwys y cyhoedd a chymunedau lleol wrth lunio polisiau a phennu blaenoriaethau;

Penodol

- Q. yr angen i hybu a chefnogi ledled Cymru arwyddocâd diwylliannol y Gymraeg a natur ddwyieithog Cymru, gan gynnwys gweithredu'r egwyddor o gydraddoldeb rhwng y Gymraeg a'r Saesneg. Dylai hyn gynnwys ychwanegu amodau penodol o ran y Gymraeg mewn cynigion grantiau, gwaith effeithiol i fonitro a goruchwyllo perfformiad derbynwyr grantiau o ran yr amodau hynny;
- R. yr angen i sicrhau systemau monitro, gwerthuso ac adrodd cydlynus sy'n helpu i ddarparu gwasanaeth o ansawdd da, ac aros yn atebol drwy ddarparu adroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru am weithgarwch cyllid Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru. Dylai'r adroddiad hwn gynnwys dadansoddiad o'r grantiau a roddwyd, a'u dosbarthiad yn ôl maint, math, ardal ddaearyddol a chelfyddyd.

Dyddiedig: 1 Hydref 2012

Dosbarthu Arian y Loteri – Grantiau 2022/23

heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

Grantiau i Sefydliadau

Grantiau cyfalaf	
Canolfan y Celfyddydau Pontardawe	£300,000
Theatr a Chanolfan y Celfyddydau Glan yr Afon – Casnewydd Fyw	£30,000
	£330,000

Datblygu Busnes – Loteri Agored	
Articulture	£97,285
Artis Community Cymuned	£10,000
Ymddiriedolaeth Actifyddion Artistig	£50,000
Celfyddydau a Busnes Cymru (2 ddyfarniad)	£100,000
Avant Cymru	£11,050
Ballet Cymru	£48,493
Ysgol Brydeinig yn Rhufain	£49,938
Cardiff M.A.D.E. C.I.C.	£49,980
CARN	£49,851
Cymdeithas Tsieiniaidd yng Nghymru	£51,960
Citrus Arts (2 ddyfarniad)	£51,220
Cyfryngau Cymunedol Eternal	£10,458
Fflamingo CIC	£49,602
Forté Project	£50,000
From the Fields	£49,000
Sefydliad Gŵyl y Gelli	£49,348
Mae Pobl yn Symud	£12,020
Jones y Ddawns	£10,250
Cerdd @ Aber	£29,601
Celfyddydau Cenedlaethol Ieuencid Cymru	£8,500
Ymddiriedolaeth Oriol Myrddin	£49,300
Cwmni Dawns Ransack	£9,900
Rubicon Dance	£34,254
Sound Progression	£10,000
Cwmni Theatr Tin Shed Theatre Co.	£10,000
Tŷ Cerdd	£45,650
	£997,660

Datblygu Busnes – Meithrin Gallu	
Creu Cymru	£51,500
Mercator: Cyfnewidfa Llên Cymru	£95,000
	£146,500

Comisiynu, Creu a Chyflwyno – Creu	
Gŵyl Ysgrifennu y Fenni C.I.C.	£12,562
Aberjazz	£16,000
Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£80,000
Arad Goch	£115,000
Arcade Campfa	£48,396
August 012 Limited (2 ddyfarniad)	£15,000
Avant Cymru	£24,609
Cerddoriaeth Ayan Cymru	£9,626
Cymdeithas Gŵyl Gerdd Newydd Bangor	£9,975
Prifysgol Bangor	£9,963
Cynyrchiadau Black RAT	£26,000
Bombastic	£50,000
Bryngwran Cymunedol Cyf	£1,000
Sefydliad Celfyddydau a Diwylliant Butetown	£10,000
Canolfan a Menter Gymraeg Merthyr Tudful	£1,500
CARPET Spoken Word (2 ddyfarniad)	£20,000
Prosiect Ieuencid a Chymuned Cathays a Chaerdydd Canolog	£47,730
Theatr CB4	£4,650
Change Wrexham for our Future	£10,000
Chapter Cardiff	£9,900
Cynyrchiadau Chippy Lane	£51,600
Citrus Arts	£40,002
Clwb Ifor Bach	£2,000
The Coach	£1,000
Common Wealth (2 ddyfarniad)	£38,021
Company of Sirens (2 ddyfarniad)	£30,900
Contemporancient Theatre CIC	£7,000
Cosmic Music	£8,200
Gŵyl Gerdd y Bont-faen	£35,000
Cwmni Pendraw	£50,000
Cwmni'r Frân Wen (2 ddyfarniad)	£309,500
CWRW Ltd	£1,000
Theatr Dirty Protest	£4,000
Cynyrchiadau EA	£10,000
Eisteddfod Genedlaethol Cymru (2 ddyfarniad)	£199,755
Oriel Elysium	£94,509
Expo'r Wal Goch (2 ddyfarniad)	£11,500
Familia de la Noche (2 ddyfarniad)	£54,780
Fio (2 ddyfarniad)	£77,262
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Abergwaun a'r Gorllewin	£50,000

Comisiynu, Creu a Chyflwyno – Creu

Flossy and Boo Ltd	£46,716
Focus Wales (2 ddyfarniad)	£61,000
g39	£72,500
Artistiaid Galerie Simpson	£167,460
Uchelgais Grand (2 ddyfarniad)	£74,556
Grass Under Foot	£9,295
Gravida Collective	£50,000
Ymddiriedolaeth y Dyn Gwyrdd	£77,989
Gŵyl Beaumaris (2 ddyfarniad)	£30,000
Gŵyl Crime Cymru	£10,000
Theatr Haywire (2 ddyfarniad)	£19,349
Yr Heliwr Nefyn	£500
Mae Pobl yn Symud	£41,355
Hummadrusz	£49,995
Impelo	£26,356
Gŵyl Serameg Ryngwladol	£30,000
Kitsch & Sync Collective	£1,000
Knockengoroch cic	£9,994
Light Ladd and Emberton	£10,000
Lighthouse Theatre	£40,000
Theatr Likely Story	£29,408
Llenyddiaeth Cymru	£5,000
Gŵyl Ddefaid Llanymddyfri	£10,000
Gŵyl Ymylol Llangollen	£25,000
Eisteddfod Gerddorol Ryngwladol Llangollen	£83,000
Canolfan y Celfyddydau Llantarnam Grange	£895
Ymddiriedolaeth Canolfan Cymry Llundain	£2,500
Lucid	£10,000
Gŵyl Gomedï Machynlleth (yn masnachu fel Little Wander Ltd)	£10,000
Maynard Abercych	£50,000
Theatr a Neuadd Goffa	£48,701
Menter Caerdydd	£50,000
Menter Caerffili	£10,000
Menter Iaith Abertawe	£1,500
Menter Iaith Bro Morgannwg	£15,000
Menter Môn Cyf (2 ddyfarniad)	£14,500
Mentrau Creadigol Cymru	£23,830
Mercury Theatre Wales	£45,700
Cwmni Theatr Mess up the Mess	£148,232
Mewn Cymeriad	£48,000
Opera Canolbarth Cymru	£99,500
Clwb Pêl-droed Iau Arberth	£3,150
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	£10,000
National Theatre Wales	£500
Cynyrchiadau Nearside	£15,030

Comisiynu, Creu a Chyflwyno – Creu	
Neuadd Dwyfor	£36,065
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru	£50,000
NOVA	£12,250
Cynyrchiadau Off Ya Trolley	£3,000
Operasonic cyf	£17,840
OPRA Cymru Cyf (2 ddyfarniad)	£134,000
The Other Room	£46,000
Llwybr Papur	£35,700
Parama 2	£49,650
Celfyddydau Pontio (2 ddyfarniad)	£60,000
Gŵyl Gerdd a Chelfyddydau Llanandras	£10,000
Cyngor Hil Cymru (3 dyfarniad)	£149,835
Ramshacklicious	£53,395
Cwmni Dawns Ransack	£100,000
Theatr a Chanolfan y Celfyddydau Glan yr Afon – Casnewydd Fyw	£50,000
Sesiwn Fawr Dolgellau (2 ddyfarniad)	£43,200
Theatr Sherman	£58,942
Neuadd Dewi Sant	£62,219
Ymddiriedolaeth Elusennol Stephens & George	£10,000
Still Reeling	£71,740
Sub-Sahara Advisory Panel	£152,600
The Successors of the Mandingue	£104,860
Sweetshop Revolution	£55,682
Tabernacl (Bethesda) Cyf (2 ddyfarniad)	£48,672
Prosiectau tactileBOSCH	£45,000
Cwmni Theatr Taking Flight (2 ddyfarniad)	£270,900
Tape Cerdd a Ffilm Cymunedol	£145,272
Teledu Telegop cyf	£6,000
Ymddiriedolaeth Gymunedol Theatr Gwaun	£9,204
Theatr Iolo	£33,500
Theatr Mwldan	£9,780
Theatr3	£33,671
Tramshed Tech	£2,322
Cymdeithas Gŵyl Werin Tŷ Tredegar	£9,850
Triongl	£49,500
Prifysgol Caerwysg	£35,035
Urban Circle Newport	£100,550
Urdd Gobaith Cymru	£1,500
Gŵyl y Fro	£50,000
Voicebox	£9,931
Welsh Ballroom Community	£9,000
Y Gerddorfa Siambr Gymreig	£50,000
Ysgol Glanaethwy	£10,000
	£5,482,116

Cysylltu a Ffynnu	
Galeri Caernarfon	£50,000
Ladies of Rage Caerdydd	£47,265
Ymddiriedolaeth The Nelson	£50,627
NoFit State Community Circus Ltd	£158,475
Neuadd Dewi Sant	£99,950
The Wallich	£136,419
	£542,736

Llwybrau Creadigol – Criw Celf	
Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£11,625
Ymddiriedolaeth Actifyddion Artistig	£92,500
Cyngor Gwynedd	£19,045
Canolfan y Celfyddydau Llantarnam Grange	£36,359
Oriel Mission	£71,100
Mostyn	£25,683
Cyngor Sir Powys	£24,750
Ymddiriedolaeth Theatr Clwyd	£46,193
	£327,255

Cydraddoldebau – Camau Creadigol	
Sefydliad Celfyddydau a Diwylliant Butetown	£48,400
Fio	£101,215
Ffilmiau Gritty	£10,000
The Hold Up	£105,930
Laku Neg	£22,500
Llwybr Papur	£14,850
The Successors of the Mandingue	£75,759
Cwmni Theatr Taking Flight	£150,484
Urban Circle Newport	£223,392
Welsh Ballroom Community	£10,000
Clwb Dawns Wisp	£14,835
	£777,365

Cronfa Cyfleoedd Rhyngwladol	
Cynyrchiadau 4Pi (2 ddyfarniad)	£9,648
Gŵyl Chwedleua Beyond the Border	£2,950
Canolfan Gerdd William Mathias Cyf	£4,985
Cymdogion Celtaidd	£4,488
Jones y Ddawns	£7,050
Jukebox Collective	£5,000
Mercator: Cyfnewidfa Llên Cymru a Literature Across Frontiers (Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant)	£6,675
Operasonic cyf	£2,665
Re-Live	£5,860
Sound Progression	£7,500
Vertical Dance Kate Lawrence	£7,500
Ways of Working	£3,600
	£67,921

Cymru yng Nghaeredin	
Difficult Stage	£2,000
Jukebox Collective	£12,550
Cwmni Theatr Taking Flight	£5,978
	£20,528

Ehangu Ymgysylltiad – Loteri Agored

Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£9,107
Elusen Aloud (2 ddyfarniad)	£29,017
Ardour Academy	£42,742
Gwobr Artes Mundi	£104,290
Artis Community Cymuned	£36,670
Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen	£25,000
Ballet Cymru	£73,718
Celf o Gwmpas	£10,000
Clwb y Bont Cyf	£9,000
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	£50,000
Dance Blast	£50,000
Oriel Elysium	£49,500
Ennyn CIC	£7,180
Ffiwsar	£10,000
Fio	£8,352
Cwmni Theatr Flying Bridge	£50,000
Oriel Gelf Glynn Vivian	£50,800
Ffilmiau Gritty	£30,000
It's My Shout (2 ddyfarniad)	£97,090
Jazz Promotion Network	£4,500
Jones y Ddawns (2 ddyfarniad)	£95,444
Urdd Gwneuthurwyr Cymru	£48,055
Menter Iaith Abertawe	£37,640
Cwmni Theatr Mess up the Mess	£9,979
Ministry of Life Education CIC	£7,400
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	£48,064
Sinfonia Gogledd Ddwyrain Cymru C.I.C.	£10,000
Oasis One World Choir	£26,035
Peak Cymru	£45,000
PeopleSpeakUp (2 ddyfarniad)	£59,000
Celfyddydau Pontio	£47,100
Pwyllgor Lles Llangrannog	£9,900
Theatr Sherman	£49,713
Theatr Byd Bach	£39,500
Sound Progression	£50,000
Celfyddydau Span	£53,000
StudioMADE	£49,720
Opera Dinas Abertawe	£49,750
Gweithdy Argraffu Abertawe	£29,600
Canolfan y Celfyddydau Taliesin	£44,465
Tanio	£20,000
Theatr Felinfach	£8,730
Theatr3	£9,900
Y Tŷ Celf CIC	£28,722
Tŷ Pawb (2 ddyfarniad)	£107,750

Ehangu Ymgysylltiad – Loteri Agored	
Undegun Arts	£9,800
Urdd Gobaith Cymru	£49,428
Plant y Cymoedd	£49,368
Venue Cymru (2 ddyfarniad)	£99,700
Clwb Celf Waunifor	£10,000
Cyngor Ffoaduriaid Cymru	£10,780
Work in Progress	£10,000
Ymddiriedolaeth Neuadd Les a Chymunedol Ystradgynlais	£51,800
	£2,022,309

Ehangu Ymgysylltiad – Cydrannu	
64 Million Artists	£2,000
Cardiff M.A.D.E. C.I.C.	£1,993
Elusen Creative Lives	£2,420
Cywaith Dawns	£2,500
Uchelgais Grand	£2,960
Celf ar y Blaen	£3,200
Opera Canolbarth Cymru	£2,000
Theatr Iolo	£2,000
	£19,073

Ehangu Ymgysylltiad – Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	
Artistiaid Galerie Simpson	£60,000
	£60,000

Portffolio Celfyddydol Cymru	
Celfyddydau Cenedlaethol Ieuencid Cymru	£359,260
	£359,260

Y Celfyddydau ac Iechyd – Loteri Agored

Aesop	£49,836
Art and Soul Tribe CIC	£49,480
Arts Care Gofal Celf	£27,000
Ballet Cymru	£12,314
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	£34,361
The Body Hotel	£26,903
Breathe Creative	£50,000
Caffi Isa CIC	£5,000
Canolfan Gerdd William Mathias	£42,595
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	£49,620
Gweithdy Argraffu Caerdydd	£5,440
Cerdd Gymunedol Cymru	£47,948
Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	£45,700
Oriel Mission	£43,055
Cangen Caerdydd Parkinson's UK	£10,000
PeopleSpeakUp LTD (2 ddyfarniad)	£93,500
Re-Live	£73,000
Canolfan Grefftau Rhuthun	£42,150
Theatr Cynefin	£20,000
Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre	£75,000
Opera Cenedlaethol Cymru	£25,000
	£827,902

Celfyddydau ac Iechyd – Rhaglen Celfyddyd a Chrebwyll, gyda chymorth gan Sefydliad Baring

Bwrdd Celfyddydau mewn Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg (Bae Abertawe bellach)	£28,600
Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan	£28,600
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	£31,600
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	£28,600
Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg	£28,600
Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	£28,600
Bwrdd Iechyd Addysgu Powys	£28,500
	£203,100

Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau

Cyngor Celfyddydau Cymru (Gweithgareddau Cyffredinol)	£1,000,000
	£1,000,000

Cymrodoriaeth Cymru Greadigol

Gŵyl Llennyddiaeth a'r Celfyddydau y Gelli Gandryll	£25,000
	£25,000

Cyfanswm Grantiau i Sefydliadau

£13,208,725

Grantiau i Unigolion

Comisiynu, Creu a Chyflwyno - Creu

Gelsthorpe, Bob	£8,235
Iorwerth, Rhys	£1,500
Pearce Jones, Angharad	£38,000
Price, John	£1,000
Tame, Kevin	£750
Thomas, Amelia	£10,750
	£60,235

Llwybrau Creadigol - Loteri Agored

Arwel, Iestyn	£10,000
Ashe, Ceri	£10,000
Ashill, Kathryn	£31,175
Awst, Manon	£29,370
Bailey, Kieran	£9,000
Barnes, Emrys	£9,954
Barratt, Anna	£1,296
Bell, Ellen	£10,000
Booth, Helen	£26,510
Bruno, Sebastian	£9,900
Buick, Adam	£37,000
Burrows, Inga	£10,000
Cardew, Tom	£10,000
Chambers, Gareth (2 ddyfarniad)	£28,140
Clark, Gareth	£10,000
Cliffe, Justin	£40,620
Cooke, Ashley	£7,775
Crockford, Alun	£9,875
Cysewski, Karol	£10,000
Darby, Hannah	£10,000
Davies, Lowri	£42,000
Davies, Mared	£10,000
Dear, Bethan	£43,275
Dooley, Freya	£22,659
Dowdall, Morgan	£7,015
Dyson, Catherine (2 ddyfarniad)	£60,000
Ellis, Nancy	£9,983
Evans, Chris	£10,588
Evans, Sioned	£8,055
Falcini, Anna	£8,356
Garner, David	£10,000
Gelsthorpe, Bob	£15,568

Llwybrau Creadigol – Loteri Agored

Gibbard, Gwenan	£10,000
Goodridge, Francesca	£61,023
Gough, Carl	£6,960
Gough, Lucy	£9,973
Grayland, Charlotte	£7,147
Green-Hope, Gemma	£10,000
Hallas, Penny	£10,000
Hallis, Duncan	£9,750
Harris, Tracy	£3,500
Hart, Nicola	£9,764
Hartel, Sara	£9,300
Hobson, Louise	£24,450
Hubbard, Abigail	£8,750
Hughes, Elin	£10,000
Hughes, Siân	£10,000
Hussain, Sam	£11,950
Hutchinson, Siân	£8,218
Iqbal, Jafar (2 ddyfarniad)	£19,690
James, Bethan	£5,340
Jenkins, Amy	£5,461
Jenkins, Delyth	£10,000
Jenkins, Lowri	£10,620
John, Leyton	£14,500
Jones, Angharad	£6,865
Jones, Ann	£10,000
Kaeda, Natasha	£39,065
Keehan, Bridget	£2,700
Light, Deborah	£36,480
Linnell, Jeremy	£32,020
Llewelyn, Shari	£16,496
Lowe, Krystal	£50,000
Mair, Rhiannon	£6,455
Martin-Jones, Timothy	£700
Meilir Ioan, Osian	£24,146
Mohammad Nejad, Neda	£5,737
Morden, Daniel	£15,571
Morton, Kestrel	£10,000
Mumford, Sarah	£24,135
Necati, Yasemin	£17,801
Owen, Geraint	£9,580
Paci, Luca	£1,200
Park, Ollii	£9,950
Parry, Lisa	£7,130
Parsons, Alex	£22,150

Llwybrau Creadigol – Loteri Agored

Pasotra, Tina	£9,810
Phillips, Kristian	£9,888
Philp, Jack (2 ddyfarniad)	£57,480
Pickard, Ali	£9,759
Redgrave, Gaia	£49,866
Roberts, Judith	£10,000
Saha, Atreyee (2 ddyfarniad)	£6,700
Saki, Sahar	£10,000
Samuel, Liynyuy Mfikela Jean	£9,000
Smith, Andrew	£7,320
Stead, Kyle	£20,150
Steed, Mackenzie	£10,000
Taylor, Billy (2 ddyfarniad)	£20,000
Thomas, Elen	£8,300
Thomas, Fergus	£10,000
Tinker, Tracy	£6,990
Tomos, Cai	£10,000
Tristram, Penny	£7,455
Walker, Frankie (2 ddyfarniad)	£20,449
Wallace, Liam	£10,000
Wood, Tess	£11,720
Wright, Anthony	£5,176
Wynne-Paton, Catherine	£11,650
Yarnell, Anushiye	£50,300
	<u>£1,584,704</u>

Cymru yng Nghaeredin

Allen, Connor	£3,600
Chambers, Gareth	£900
George, Isaac	£900
Lewis, Charlotte	£900
Lloyd, Callum	£900
Lloyd, Hannah	£810
Lowe, Krystal	£900
Mair, Rhiannon	£900
	<u>£9,810</u>

Y Gronfa Cyfleoedd Rhyngwladol

Bonello, Gareth	£7,500
Burgess, Cefyn	£5,000
Calarco, Veronica	£7,500
Cotsen, Jonathan	£4,499
Curneen, Claire	£5,000
Davies, Rhodri	£3,589
De Jesus, Toni	£5,000
Dewis, Adeola	£3,130
Edwards, Sean	£6,600
Greenhalgh, Jill	£4,400
Gulczynska, Malgola	£1,830
Gwyn, Rhiannon	£3,700
Handy, Simon	£3,867
Harris, Alan	£3,500
Himsworth, Rhys	£5,000
Hudson, James	£958
Hughes, Elin	£805
James, John Mark	£5,000
Jenkins, Paul	£1,650
Khan, Imran	£5,000
Maddock, Angela	£3,793
McGill, Eric	£1,010
Meilir Ioan, Osian	£7,500
Morgan, Nina	£2,500
O'Reilly, Kaite	£2,450
Pasotra, Tina	£6,670
Phillips, Gareth	£4,750
Potter, Clare	£3,000
Shelley, Ruth	£4,966
Taylor, Billy	£4,560
Warlow, Jodie	£7,161
Wells, Amanda	£6,404
Whiting, Amanda	£6,692
Williams, Jeremy	£3,100
Wright, Joanna	£3,340
	£151,424

Ehangu Ymgysylltiad – Cydrannu

Allen, Connor	£2,000
Llewelyn, Shari	£2,000
Owen, Angharad	£2,500
Saude, Marcy	£2,279
	£8,779

Ehangu Ymgysylltiad – y Gymraeg

Alexander, Myfanwy	£25,255
Doyle, Catrin	£31,100
Griffin, Llinos	£1,500
Ioan, Hedydd	£1,500
Keevil, Naomi	£1,500
Ladd, Eddie	£30,000
Lesdema, Eric	£30,000
Ley, Jacqueline	£1,500
Mair, Rhiannon	£1,500
Owen, Angharad	£1,500
Owen, Rhodri	£29,940
Spink, Gwenllian	£14,858
White, Rhiannon	£29,539
Williams, Manon	£30,000
Ynyr, Iola	£30,000
	£259,692

Cydraddoldebau – Camau Creadigol

Ahmed, Ameena	£9,421
Chitiyo, Dalisizwe	£5,345
Doyle-Roberts, Bridie	£10,700
Lesdema, Eric	£9,495
	£34,961

Cyfanswm y Grantiau i Unigolion**£2,109,605****Cyfanswm y Grantiau a Gynigiwyd
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl****£15,318,330**

Grantiau a Weinyddwyd gan Ffilm Cymru Wales

Datblygu	
Brano's Brando's Bride	£24,999
A Country House	£21,000
A Country the size of Wales	£24,999
Dead Sheep's Wool	£24,999
Effie Yn Blanae	£200,000
The French Plan	£24,999
Fridays with Barry	£6,600
Honey	£100,000
Man in my Basement	£100,000
Mesmer	£10,000
On a Scale of One to Ten	£24,975
On the Record	£26,800
Pig Eyes	£24,999
A Pub is Bombed	£24,450
Retrofitted	£24,999
Smoking Shores	£120,000
Spy on Top of the World	£24,800
A Starry Sky Above	£11,400
Unicorns	£52,294
Vegatarian Tigers	£12,000
Wedding Full of Wolves	£24,999
	£909,312

Cynhyrchu	
Chuck Chuck Baby	£17,250
Heart of Darkness	£190,000
The Life & Death of Daniel Dee	£130,000
Road to Excess	£15,600
Timestalkers	£156,760
	£509,610

Gwyliau Arddangos	
Gŵyl Arswyd Ryngwladol Abertoir	£8,000
Ffilm Butetown	£3,500
Gŵyl Animeiddio Caerdydd	£18,543
Chapter	£10,843
Dyfodol-ism	£13,270
Fly! Gŵyl Ffilm Menywod Duon	£5,000
Gŵyl Ffilm Focus Wales	£4,850
Galeri	£10,843
Clwb Ffilmiau Gental Radical	£6,000
Gŵyl Ffilmiau Byrion Rhyngwladol y Gogs	£12,170
Gŵyl Gwobr Iris	£17,000
Gŵyl Animeiddio Japaneaidd Kotatsu	£3,530
Sinema Cymunedol Memo	£4,000
Canolfan y Celfyddydau Taliesin	£10,843
To Project and Protect	£12,500
Gŵyl Undod	£7,800
Gŵyl Ffilm Ieuencid Rhyngwladol Wicked Wales	£14,509
Gŵyl Ffilm WOW	£15,854
	£179,055

Cyfanswm Grantiau gan Ffilm Cymru Wales
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£1,597,977

Grantiau a Weinyddwyd gan BBC Cymru Wales

Gorwelion: Cronfa Lansio	
Aderyn	£1,720
Adjua	£2,000
Gwesty'r Angel	£2,000
ANGHARAD	£2,000
Baby Brave	£1,500
Banshi	£1,830
Bard Picasso Records	£2,000
Breichiau Hir	£1,100
CHROMA	£1,715
Dactyl Terra	£1,300
DD Darillo	£2,000
Dirty Carrot Records	£1,999
The Family Battenberg	£1,400
Ffatri Jam	£960
French Alps Tiger	£2,000
Gillie	£1,600
The Goudies	£2,000
Hollie Profit	£2,000
Jenna Kearns	£1,725
Jimbo	£1,500
Koash	£2,000
Leila McKenzie	£2,000
Macy	£1,700
ManLikeVision	£2,000
Mari Mathias	£1,200
Melda Lois	£1,325
Minas	£2,000
Murder Club	£2,000

Gorwelion: Cronfa Lansio

Natty Paynter	£1,000
The Night School	£550
NOOKEE	£1,510
Parisa Fouladi	£1,250
Phwoar & Peace	£1,500
Rhi'N'B	£1,870
Sachasom	£1,998
Sage Todz	£2,000
Samana	£1,681
sorry stacy	£1,523
Sywel Nyw	£1,500
TELGATE	£1,400
THELIXX	£2,000
Truth	£1,900
	£70,256

Cyfanswm Grantiau gan BBC Cymru Wales
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£70,256

Grantiau a Weinyddwyd gan Lenyddiaeth Cymru

Grantiau	
Abdullah-Al-Matin Rana, Sheik	£3,000
Bradford, Jade	£3,000
Davidson, Summer	£3,000
Doyle, Jessica	£3,000
Edmonds, Taylor	£3,000
Gruffudd, Osian	£3,000
Handley, Bethany	£3,000
Hughes, Sioned Erin	£3,000
Hunter, Megan Angharad	£3,000
Knight, Alice Lilith	£3,000
Manley, Leigh	£3,000
Oliver, Rhiannon	£3,000
Rind, Hammad	£3,000
Taylor, Stacey	£3,000
	£42,000

Cyfanswm Grantiau gan Lenyddiaeth Cymru
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£42,000

Grantiau a Weinyddwyd can Dŷ Cerdd

Creu	
Prifysgol Aberystwyth	£1,800
Aubergine Cafe and Events CIC	£1,936
Bandiau Pres Cymru	£825
Canolfan Gerdd William Mathias	£2,000
Cymdeithas Cerddorfa Ieuenctid Sir Caerdydd a Bro Morgannwg	£2,000
CEG Music cic	£1,800
Grŵp cymunedol ChromaMusic	£2,000
Citrus Arts	£1,800
Gŵyl Gerdd y Bont-faen	£2,000
Cwmni Mara CIC	£1,500
Celfyddydau Anabledd Cymru	£1,995
Uchelgais Grand CIC	£2,000
Joon Dance	£1,800
Eglwys Gadeiriol Llandaf	£250
Theatr Cerdd Cymru	£1,500
MusicFest Aberystwyth	£2,000
Llyfrgell Genedlaethol Cymru	£1,980
Seren Ffestiniog Cyf	£1,980
Band Ieuenctid De Cymru	£1,020
Gŵyl Eglwys Gadeiriol Tyddewi	£2,000
The Successors of the Mandingue Ltd	£2,000
Tônau 2023	£1,800
UPROAR	£2,000
Urdd Gobaith Cymru	£1,800
	£41,786

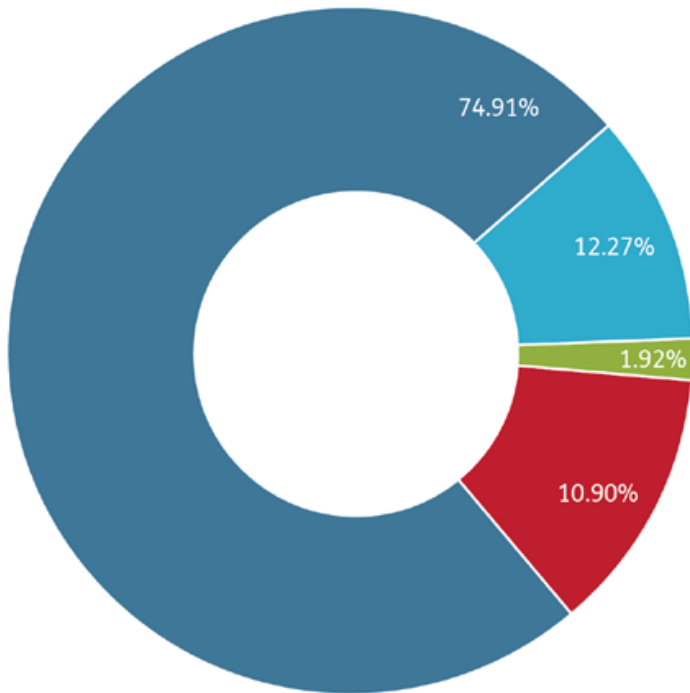
Ymgysylltu	
Côr Meibion Aberhonddu a'r Cylch	£400
Cynyrchiadau Adverse Camber	£750
Gŵyl Gerdd Bangor	£2,000
Prifysgol Bangor	£1,382
Canolfan Gerdd William Mathias	£1,700
Cantorion Menai	£400
Grŵp cymunedol ChromaMusic	£2,000
Côr Bro Ogwr	£1,400
Côr Caerdydd	£585
Côr Teifi	£1,000
Gŵyl Gerdd y Bont-faen	£750
Eisteddfod Genedlaethol Cymru	£1,500
The F-List for Music CIC	£891
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Abergwaun a Gorllewin Cymru	£750
Footloose Community Arts	£1,500
Hayaat Women Trust	£1,680
High Grade Grooves Academy Ltd	£2,000
Khamira	£1,500
Ladies of Rage	£1,700
Little Live Projects	£1,800
Live Music Now	£1,800
Eglwys Gadeiriol Llandaf	£1,000
Gŵyl Gerdd Siambr Llanilltud Fawr	£1,900
Menter Iaith Rhondda Cynon Taf	£2,000
MHA Communities Aberystwyth	£1,363
Casnewydd Fyw	£1,500
Côr Ffilharmonig Casnewydd	£500
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru	£1,000
Oasis One World Choir CIC	£1,370
operasonic cyf	£2,000
Parama 2	£2,000
Band Tref Pontarddulais	£1,980
The Queer Emporium Outreach C.I.C.	£400
SOEL Connect	£2,000
Band Ieuenctid De Cymru	£1,700
Span Arts Ltd	£1,000
The Successors of the Mandingue Ltd	£1,800
Cymdeithas Gŵyl Werin Tŷ Tredgar	£1,440
UPROAR	£2,000
Band Pres Bro Morgannwg	£2,000
Gŵyl Bro Morgannwg	£1,400
Gŵyl Gerdd Wreccsam	£1,800
	£59,641

Ysbrydoli	
Elusen Aloud	£2,000
Ymddiriedolaeth Actifyddion Artistig	£1,700
Cyswllt Celf	£1,900
Bandiau Pres Cymru	£1,940
Gŵyl Gerdd Bangor	£2,000
Beacons (Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf)	£2,000
Beyond Words Thousand Voices CIC	£2,000
Canolfan Gerdd William Mathias	£2,000
Cymdeithas Cerddorfa Ieuenctid Sir Caerdydd a Bro Morgannwg	£2,000
Canolfan Pobl Fyddar Caerdydd (yn masnachu fel Deaf Hub Wales)	£1,850
Gŵyl Gitâr Caerdydd	£1,800
The F-List for Music CIC	£1,600
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Abergwaun a Gorllewin Cymru	£700
Band Pres Wdig	£1,205
Uchelgais Grand CIC	£2,000
Hayaat Women Trust	£1,700
High Grade Grooves Academy Limited	£2,000
Little Live Projects	£1,200
Live Music Now Ltd	£2,000
Gŵyl Gerdd Llandeilo Fawr	£2,000
Gŵyl Gerdd Siambr Llanilltud Fawr	£750
Theatr Cerdd Cymru	£1,500
NEW Sinfonia	£1,800
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru	£1,000
One Heart Drummers	£2,000
operasonic cyf	£2,000
Gŵyl Gerdd Siambr Penarth	£1,200
Siop Griffiths Cyf	£1,900
Sound Progression	£2,000
Band Ieuenctid De Cymru	£2,000
The Successors of the Mandingue Ltd (TSOTM)	£2,000
Trac Cymru	£2,000
Gŵyl Bro Morgannwg	£2,000
Wonderbrass	£1,700
Cerddorion Ifanc Dyfed	£2,000
	£61,445

Cyfanswm Grantiau gan Dŷ Cerdd
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

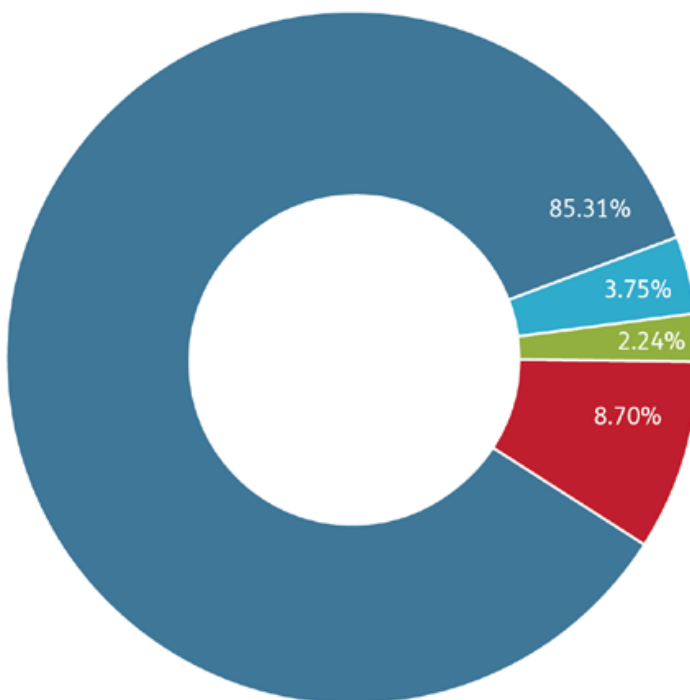
£162,872

Grantiau'r Loteri yn ôl Math

- Grantiau a weinyddwyd o dan awdurdod dirprwyedig
- Grantiau cyfalaf
- Grantiau prosiect i unigolion
- Grantiau prosiect i sefydliadau

Grantiau Awdurdod Dirprwyedig

- Grantiau a weinyddwyd gan Dŷ Cerdd
- Grantiau a weinyddwyd gan Llenyddiaeth Cymru
- Grantiau a weinyddwyd gan BBC Cymru Wales
- Grantiau a weinyddwyd gan Ffilm Cymru Wales

Gweithgareddau Cyffredinol a Dosbarthu Arian y Loteri

Adroddiad a Datganiadau
Ariannol am y flwyddyn a
ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

Cyngor Celfyddydau Cymru
Arts Council of Wales